

*Strategia Rozwoju Gminy
Kłobuck na lata 2026-2034*



Kłobuck, 2025



Spis treści

Wprowadzenie.....	3
Część I. Ocena sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej gminy Kłobuck.....	10
1. Wnioski z diagnozy w wymiarze przestrzennym.....	10
2. Wnioski z diagnozy w wymiarze gospodarczym.....	12
3. Wnioski z diagnozy w wymiarze społecznym:.....	14
4. Analiza badania ankietowego.....	18
5. Analiza SWOT.....	20
Część II: Cele strategiczne, kierunki działań, oczekiwane rezultaty gminy Kłobuck.....	27
1. Misja i wizja.....	27
2. Cele strategiczne rozwoju gminy Kłobuck w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym.....	30
3. Kierunki działań dla realizacji celów strategicznych.....	32
4. Model struktury funkcjonalno–przestrzennej gminy Kłobuck oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie Kłobuck.....	54
5. Spójność kierunków rozwoju gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań.....	97
6. System realizacji Strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych.....	106
7. Ramy finansowe i źródła finansowania.....	137
Załączniki.....	143
Wzór ankiety.....	145
Tabela ewaluacyjna.....	152
Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej gminy Kłobuck.....	157



Wprowadzenie

W związku z dynamicznie zmieniającą się sytuacją społeczno-gospodarczą w kraju i na świecie, obserwowanymi w otoczeniu lokalnym tendencjami demograficznymi oraz procesami oddziałującymi na gminę Kłobuck, a także w kontekście trwającej transformacji energetycznej, dążeń do osiągnięcia odpowiedniego stopnia neutralności klimatycznej oraz nasilających się zmian klimatu, zachodzi konieczność opracowania kompleksowej interwencji rozwojowej. Interwencja, o której mowa powinna uwzględniać szereg czynników zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych oraz skutecznie identyfikować występujące na terenie jednostki samorządowej bariery i ograniczenia uniemożliwiające pełny i dynamiczny rozwój całej jednostki samorządowej.

Strategia Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034 to kluczowy dokument planowania strategicznego i narzędzie długofalowego zarządzania gminą. Strategia została opracowana w taki sposób aby możliwie najpełniej odpowiadać na zachodzące w Gminie i jej najbliższym otoczeniu zmiany, które są wynikiem uwarunkowań społecznych, gospodarczych i przestrzennych. Niniejszy dokument określa obszary priorytetowe i cele, które mają umożliwić w przyszłości rozwój społeczno-gospodarczy wraz z uwzględnieniem zasad planowania przestrzennego i ochrony środowiska. Wyznaczone w dokumencie cele, które stoją przed Gminą zostały przyjęte na podstawie szczegółowych analiz obecnego stanu Gminy oraz zestawienia silnych i słabych strony, a także szans i potencjalnych zagrożeń dla jednostki. Niniejsza Strategia powstała z inicjatywy władz lokalnych gminy Kłobuck, które to dostrzegają potrzebę rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy w kolejnych latach. Dokument jest ponadto odpowiedzią na ciągle zmieniające się uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne. Opracowany i przyjęty przez władze lokalne dokument stanowi gwarancję, że w toku realizowanych działań przyjętych w Strategii, wpisują się one w wizję rozwoju regionu i są z nią kompatybilne, co ma przełożenie m.in. na pozyskiwanie funduszy zewnętrznych na realizację zaplanowanych działań i inwestycji. Niniejsza Strategia jest w ścisłej korelacji oraz spójna z innymi dokumentami planistycznymi obowiązującymi w gminie Kłobuck, jak również z aktami prawnymi wyższego rzędu, z którymi Strategia w swoich założeniach odwołuje się do ich zapisów. Strategia Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034 posiadając status dokumentu nadrzędnego w stosunku do innych dokumentów o charakterze planistyczno-strategicznym obowiązujących na terenie Gminy jest zgodna z dokumentami takimi jak m.in.:



- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”,
- Regionalna Polityka Rozwoju Edukacji Województwa Śląskiego,
- Polityka Rozwoju Turystyki Województwa Śląskiego,
- Strategia Rozwoju Subregionu Północnego Województwa Śląskiego na lata 2021–2027, z perspektywą do 2030,
- Strategia Stowarzyszenia LGD „Zielony Wierchołek Śląska”.

W wyniku zapewnienia zgodności ze strategicznymi dokumentami szczebla krajowego i regionalnego, niniejsza Strategia stanowi spójną całość w zakresie planowania rozwoju gminy Kłobuck. Dokument wyznacza kierunki działań oraz stanowi podstawę dla opracowywania lokalnych planów, programów i projektów, które będą przygotowywane i wdrażane w okresie obowiązywania Strategii. Dokument tym samym pełni funkcję nadrzędnego dokumentu kierunkowego dla wszelkich inicjatyw podejmowanych na poziomie lokalnym, ukierunkowanych na zrównoważony rozwój jednostki samorządowej do 2034 r.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest Strategia Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034. Zakres terytorialny niniejszej Strategii obejmuje cały obszar Gminy w jej obowiązujących granicach administracyjnych.

Celem Strategii ma być określenie założeń polityki rozwoju gminy Kłobuck na lata 2026–2034 oraz kwestii takich jak m.in.: wizja oraz misja Gminy, cele strategiczne, kierunki działań, oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia.

Patrząc na wieloaspektowość i wielopodmiotowość Strategii do udziału w procesie opracowania zaangażowano m.in.: przedstawicieli władz lokalnych, radnych, kierowników poszczególnych wydziałów, pracowników Urzędu Miejskiego, mieszkańców Gminy oraz innych zainteresowanych losami i przyszłością Gminy. W trakcie opracowania niniejszej Strategii zostały przeprowadzone na jej potrzeby konsultacje społeczne, które pozwoliły zapoznać się z opinią mieszkańców dotyczącą aktualnej sytuacji Gminy, jak również zaznajomienia się z ich opinią oraz zdaniem na temat zaplanowanych działań podejmowanych w najbliższej przyszłości dla szybszego wzrostu rozwoju Gminy. Przeprowadzone konsultacje społeczne pozwalają stwierdzić, że przyjęta polityka rozwoju Gminy będzie zgodna z oczekiwaniami mieszkańców. Strategia i późniejsza realizacja jej zapisów powinna przyczynić się do wzrostu jakości życia społeczno-ekonomicznego mieszkańców, wpływać pozytywnie na aktywizację społeczeństwa oraz zwiększyć poczucie tożsamości lokalnej i przywiązania do miejsca, które zamieszkują.

Okres realizacji Strategii zaplanowano na lata 2026–2034, co jest wystarczającym okresem czasu na realizację poszczególnych celów strategicznych i wdrożeniem zapisów przyjętych w dokumencie w życie. Niniejsza Strategia w pełni realizuje trzy podstawowe role tzn.: kierunkuje i zabezpiecza ciągłość polityki rozwoju czyli wyznacza cele oraz kierunki działań jakie zostaną podjęte w najbliższej przyszłości, jednocześnie stanowi niejako łącznik i kontynuację dobrych praktyk i polityk przyjętych w poprzednim dokumencie Strategii. Pozwala na zapewnienie ciągłości rozwoju gminy i nierozzerwalności ogólnych kierunków w jakich podąża jednostka terytorialna. Kolejną rolą jaką pełni Strategia jest budowanie przewidywalności, co przekłada się na długofalowe synchronizowanie i wzajemną realizację działań podejmowanych przez władze lokalne we współpracy z lokalnymi partnerami. Ponadto jak już wcześniej wspomniano dokument ma stanowić podstawę do możliwości wnioskowania o dofinansowanie ze środków zewnętrznych dla najbardziej kluczowych inwestycji i działań rozwojowych, w tym z funduszy krajowych oraz środków UE.

Podstawy formalno-prawne. Strategię opracowano zgodnie z wymogami ustawowymi, a zwłaszcza z:

- Ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2024 poz. 1465 z dnia 03.10.2024 r.),
- Ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. 2025 poz. 198 z dnia 14.02.2025 r.),
- Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2001 nr 100 poz. 1085 z dnia 18.09.2001 r.),
- Ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2024 poz. 1292 z dnia 26.08.2024 r.),
- Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2024 poz. 1478 z dnia 04.10.2024 r.),
- Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 poz. 1112 z dnia 25.07.2024 r.),
- Ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. 2024 poz. 1087 z dnia 22.07.2024 r.).

Struktura dokumentu wynika z zapisów Ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. 2024 poz. 1465 z dnia 03.10.2024 r.), która stanowi, że Strategia zawiera wnioski z diagnozy oraz określa w szczególności:



1. cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
2. kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych;
3. oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia;
4. model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy;
5. ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczące:
 - zasad ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu,
 - zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
 - kierunków zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej,
 - zasad lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2024 poz. 1130 z dnia 29.07.2024 r.),
 - zasad lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego,
 - kierunków rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej,
 - zasad lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW,
 - zasad lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
 - zasad kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
 - zasad kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.
6. obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa, o której mowa w art. 11 ust. 1 Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U 2024 r. poz. 566 z dnia 15.04.2024 r.), wraz z zakresem planowanych działań,
7. obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, jeżeli takie zidentyfikowano, wraz z zakresem planowanych działań,
8. system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych,



9. ramy finansowe i źródła finansowania.

Dokument uwzględnia ponadto wytyczne Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej

(„Strategia Rozwoju Gminy. Poradnik praktyczny”, 2021 r.).

Proces opracowania niniejszej Strategii rozpoczęto w wyniku podjęcia Uchwały nr 101/IX/2024 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 26 listopada 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii, w tym trybu konsultacji.

Strategia Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034 stanowi swoisty rezultat kompleksowych prac analitycznych i ewaluacyjnych, prowadzonych z uwzględnieniem wniosków oraz rekomendacji sformułowanych w toku szeroko zakrojonego procesu konsultacyjnego. Istotnym elementem tego procesu były m.in. warsztaty z udziałem najważniejszych interesariuszy oraz konsultacje społeczne, których nadrzędnym celem było zapewnienie partycypacyjnego charakteru dokumentu i uwzględnienie potrzeb oraz oczekiwań społeczności lokalnej.

Metodyka przygotowania i wdrażania przyjętych zapisów

W dokumencie Strategii można wyróżnić pięć głównych etapów nawiązujących do procesu przebiegu opracowania Strategii. Szczegółowy opis przedstawiono poniżej.

Etap 1 – Rozpoczęcie procesu. W tym etapie przeprowadzono prace wstępne polegające głównie na przyjęciu harmonogramu działań i wstępnych założeń, identyfikacji interesariuszy oraz przeprowadzenie pierwszego etapu konsultacji społecznych w formie badania ankietowego On-line.

Etap 2 – Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej. Prace analityczno-diagnostyczne, które obejmowały m.in.:

- gromadzenie i analizę materiałów wyjściowych (szczególnie desk i web research), w tym dokumentów lokalnych, regionalnych, krajowych i europejskich oraz materiałów udostępnionych przez władze lokalne i instytucje jej podległe,
- analiza danych statystycznych (głównie Bank Danych Lokalnych GUS),
- spotkania warsztatowe zespołu ds. opracowania Strategii,



- analiza charakterystyki Gminy, ocena stanu obecnego oraz trendów i tendencji na przestrzeni ostatnich kilku lat w wymiarach: społecznym, gospodarczym i przestrzennym w tym także środowiskowym,
- przeprowadzenie badania ankietowego wśród mieszkańców Gminy w celu zasięgnięcia wiedzy i informacji na temat stanu Gminy, problemów z jakimi borykają się mieszkańcy i wyzwaniem przed nimi stoją, a także wizję Gminy w następnych latach.,
- opracowanie raportu końcowego i wniosków z przeprowadzonych analiz i ocen, w tym identyfikacja mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń Gminy.

Etap 3 – Projekt Strategii. Proces polegający na ukierunkowaniu polityki rozwoju Gminy, który obejmował m.in.:

- wyznaczenie wizji rozwoju gminy Kłobuck,
- opracowanie celów strategicznych na podstawie wcześniej zdefiniowanych mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń dla Gminy,
- przygotowanie kierunków działań, które będą podejmowane na rzecz realizacji celów strategicznych, w formie celów operacyjnych i przypisanych do nich konkretnych działań,
- przeprowadzenie konsultacji Projektu Strategii z odpowiednimi organami opiniującymi oraz konsultacji społecznych,
- sporządzenie raportu ewaluacji trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji (ewaluacja ex-ante). Dokonanie modyfikacji i wypracowanie ostatecznego kształtu kierunków polityki rozwoju Gminy,
- przygotowanie dokumentu pod weryfikację spełnienia niezbędnych wymogów oraz do procedury (lub odstępstwa) dotyczącej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko naturalne.

Etap 4 – Wdrażanie założeń Strategii. Przyjęcie Strategii przez Radę Miejską w Kłobucku poprzez odpowiednią uchwałę, kończy jednocześnie etap prac projektowych nad dokumentem. Jednocześnie rozpoczyna się proces realizacji przyjętych założeń. Wdrożenie jest kluczowym etapem procesu zarządzania rozwojem Gminy, mającym na celu skuteczną implementację założeń dokumentu w konkretne działania, programy oraz przedsięwzięcia.

Etap 5 – Monitoring. Etap stanowi zarówno końcowy element procesu planowania strategicznego, jak i biegnie równoległe z wdrażaniem poszczególnych działań w życie. Celem etapu jest systematyczna weryfikacja skuteczności i efektywności realizowanych



przedsięwzięć, monitorowanie stopnia zaawansowania realizacji celów oraz identyfikacja napotkanych barier, ryzyka i wyzwań. Strategia ma charakter dokumentu otwartego, co przekłada się na możliwość modyfikacji i dostosowywania do zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych oraz bieżących potrzeb lokalnej wspólnoty, celów, kierunków działań oraz planowanych przedsięwzięć.

Etap zawiera prace przygotowawcze i planowane działania. Składa się z procesu opracowywania dokumentu Diagnozy, gromadzeniu danych, przeprowadzenia badania ankietowego. Przy pomocy sprawnego i kompleksowego przeprowadzenia tego etapu, możliwa jest skuteczna diagnoza stanu bieżącego Gminy.



**ETAP
DIAGNOZY**

Etap obejmuje działania związane z opracowaniem projektu Strategii. W jego ramach przeprowadzona jest analiza sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy, w tym identyfikacja mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń rozwojowych (analiza SWOT). Ponadto formułowane są cele Strategiczne i operacyjne, a także określone są kierunki działań planowanych do realizacji. Zwińczeniem etapu są konsultacje społeczne projektu Strategii oraz proces jej opiniowania.



**ETAP
PROJEKTU**

**Strategia Rozwoju
Gminy Kłobuck
na lata 2026-2034**

Etap polega na stałym monitoringu realizacji Strategii oraz weryfikację stopnia przyjętych w Strategii założeń i celów. W ramach etapu możliwe jest także uzupełnianie dokumentu o nowe działania i inicjatywy, wraz z określeniem sposobu ich wdrażania, w odpowiedzi na zmieniające się uwarunkowania społeczno-gospodarcze oraz potrzeby lokalnej społeczności Gminy.



ETAP MONITOROWANIA

Etap zawiera wszelkie działania ukierunkowane na realizację celów i założeń określonych w Strategii. Obejmuje on wdrażanie zaplanowanych przedsięwzięć oraz monitorowanie postępów w ich realizacji. Etap trwa do momentu zakończenia obowiązywania dokumentu Strategii Rozwoju Gminy.



ETAP WDRAŻANIA



Część I. Ocena sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej gminy Kłobuck

Na podstawie przeprowadzonej Diagnozy sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej gminy Kłobuck, możliwe było zidentyfikowanie najważniejszych potencjałów rozwojowych oraz występujących problemów dotyczących gminy oraz jej najbliższego otoczenia. Poniżej przedstawiono wnioski w trzech wymiarach tj.: przestrzennym, gospodarczym oraz społecznym, które opracowano w oparciu o dokument diagnostyczny, który jednocześnie stanowi jeden z załączników do niniejszej Strategii. Wyszczególnione wnioski stanowią podstawę do opracowania celów strategicznych i kierunków działań oraz planu operacyjnego w ramach realizacji Strategii.

1. Wnioski z diagnozy w wymiarze przestrzennym

- Gmina Kłobuck jest gminą miejsko-wiejską położoną w północnej części województwa śląskiego, w powiecie kłobuckim, na Wyżynie Krakowsko-Wieluńskiej. Gmina składa się z miasta Kłobuck, będące centralnym ośrodkiem Gminy oraz 15 sołectw. Kłobuck jest zarazem głównym ośrodkiem rozwojowym, który zapewnia funkcję usługowo-administracyjną, mieszkaniową oraz produkcyjną.



- Liczba ludności w 2023 r. wynosiła 19 652 osób, co przełożyło się na spadek liczby ludności względem 2019 r. o 675 osób.
- Całkowita powierzchnia Gminy wynosi 130 km², natomiast w przeliczeniu na hektary wg danych GUS powierzchnia wynosi 8 216 ha. Grunty leśne na terenie Gminy stanowią łączną powierzchnię 3 633 km², na których terenie znajduje się 8 obszarów zaklasyfikowanych jako prawnie chronione. Do jednych z najbardziej rozpoznawalnych form ochrony przyrody znajdujących się w Gminie należy rezerwat „Dębowa Góra”.
- Przez teren Gminy przepływają dwie rzeki: Biała i Czarna Oksza, które jednocześnie są elementem naturalnej bariery komunikacyjnej, a całość dopełnia znajdujący się sztuczny zbiornik Zalewu Zakrzew. Obecność wymienionych form wodnych na terenie Gminy wpływa na układ dróg i dostępność przestrzenną, co z kolei przekłada się z jednej strony na wiele korzyści takich jak względy turystyczne i aspekty przyrodnicze. Z drugiej strony obecność rzek czy zalewu, wiąże się z pewnym ryzykiem wystąpienia zjawiska powodzi na terenie Gminy i tym samym potencjalną obecnością negatywnych skutków.
- Gmina Kłobuck charakteryzuje się korzystnym położeniem względem istotnych miast pod względem gospodarczym, społecznym czy administracyjnym położonych w woj. śląskim takich jak Częstochowa, Katowice oraz aglomeracja śląska wraz z miastami wchodzącymi w jej skład. Średni czas przejazdu do ośrodków regionalnych takich jak Częstochowa wynosi ok. 15 min., natomiast do Katowic czyli centrum aglomeracji śląskiej jest to odpowiednio 1 godz. Przebiegająca przez teren gminy Kłobuck droga krajowa nr 43 oraz bliskość położenia autostrady A1 dodatkowo przekłada się na odpowiednią dostępność komunikacyjną Gminy, wzmacniając jednocześnie jej potencjał do osiedlania się. Pomimo licznych inwestycji w budowę oraz modernizację infrastruktury drogowej, na terenie Gminy znajdują się obszary wymagające powzięcia działań inwestycyjnych w tym zakresie.
- Niewystarczająco rozwinięta infrastruktura drogowa i niska dostępność ciągów pieszo-rowerowych powodują konieczność podjęcia działań mających na celu modernizację oraz budowę nowej infrastruktury drogowej i towarzyszącej, która wpłynie na poprawę bezpieczeństwa na drogach i komfort przemieszczania się mieszkańców po terenie Gminy.



- Gmina Kłobuck nie oferuje na chwilę obecną transportu pasażerskiego za pomocą środka komunikacyjnego w postaci kolei. Przebiegająca przez teren Gminy kolej nr 131, jest obecnie wykorzystywana wyłącznie do przewozów towarów. Od pewnego czasu istnieją plany przywrócenia ruchu pasażerskiego przez teren Gminy, jednakże na chwilę obecną inwestycja jest w fazie analiz. Do dyspozycji mieszkańców Gminy w kwestii transportu zbiorowego pozostają trzy linie autobusowe nr: 50, 55 i 64, relacji Kłobuck-Częstochowa oraz jedna linia specjalna: Kłobuck-Niwa Skrzyszów, Kłobuck-Rybno, na której transport pasażerski jest świadczony bezpłatnie. Mieszkańcy gminy chcąc skorzystać z oferty lotów krajowych i międzynarodowych mają do dyspozycji w zasięgu do ok. 200 km. trzy porty lotnicze w lokalizacjach: Katowice-Pyrzowice, Kraków-Balice oraz Wrocław-Strachowice.
- Kwestie planowania polityki przestrzennej w gminie Kłobuck reguluje obecnie obowiązujący dokument Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjęty 24 lutego 2012 r., a zaktualizowany 20 lutego 2018 r.
- Obszar gminy Kłobuck posiada w swoim zasobie bogate walory krajobrazowe i przyrodnicze, które mogą potencjalnie sprzyjać rozwojowi aktywnej turystyki i rekreacji. Położenie w niedalekiej odległości od turystycznego miasta Częstochowy, stwarza dużą możliwość do rozwoju bazy wypoczynku weekendowego z uwzględnieniem mieszkańców sąsiednich gmin i miast, którzy cenią sobie ciszę, spokój oraz bliskość natury. Dodatkowo należy podkreślić atrakcyjny turystycznie, nie tylko dla mieszkańców ale i turystów Zalew Zakrzew, który w sezonie letnim jest jedną z większych atrakcji znajdujących się na tym terenie. Potencjał turystyczny jakim dysponuje Gmina jest ponadto wspierany przez obecność dwóch szlaków turystycznych: niebieski – Szlak Rezerwatów Przyrody oraz zielony – Szlak Kłobucki.

2. Wnioski z diagnozy w wymiarze gospodarczym

- Zwiększająca się liczba przedsiębiorstw w gminie Kłobuck (z 1 146 w 2019 r. do 1 279 w 2023 r. w przeliczeniu na 10 000 ludności), świadczy o poprawie sytuacji gospodarczej i warunków do prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Gminy. Z kolei niepokojącym zjawiskiem wydaje się dość duża liczba podmiotów wyrejstrowanych w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON, która jednocześnie w 2023 r. była najwyższa spośród wszystkich jednostek w grupie porównawczej.



- Gmina Kłobuck współpracując aktywnie z Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną (KSSE), gdzie w ramach podpisanego porozumienia w październiku 2023 r. strony wyraziły wolę podjęcia współpracy, której głównym celem ma być aktywizacja gospodarczych nieruchomości usytuowanych na terenie Gminy, wzmacnianie rozwoju gospodarczego i wzajemnej promocji. Dzięki uczestnictwie w porozumieniu, gmina Kłobuck ma szansę na szybszy rozwój gospodarczy, wzrost ilości nowych inwestycji, co może mieć w przyszłości bezpośrednie przełożenie na jakość życia mieszkańców Gminy.
- Największy udział w strukturze funkcjonujących przedsiębiorstw w gminie Kłobuck mają sektory takie jak: sekcja G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (607 podmiotów), sekcja C – przetwórstwo przemysłowe (395 podmiotów) oraz sekcja F – budownictwo (324 podmiotów). Obecność wymienionych branż jako głównych motorów napędowych lokalnej gospodarki Gminy wskazuje na jej duże zróżnicowanie i jednocześnie wskazuje na duży potencjał gospodarczy jakim dysponuje Gmina.
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie kłobuckim w 2023 r. wyniosło 6 031 zł, co było zdecydowanie mniejszą wartością zarówno od średniej dla województwa śląskiego, która wyniosła 7 611 zł, oraz średniej dla kraju wynoszącej 7 595 zł.
- Wskaźnik poziomu bezrobocia w gminie Kłobuck utrzymuje się na dość wysokim poziomie i był jednym z najwyższych spośród jednostek z grupy porównawczej i na koniec 2023 r. wyniósł on 5,0%. Stosunkowo wysoki poziom bezrobocia może być czynnikiem spowalniającym rozwój gospodarczy Gminy i działać niekorzystnie na atrakcyjność obszaru dla potencjalnych nowych inwestorów ze względu na możliwe braki kadrowe odpowiednio wykwalifikowanych osób.
- Sytuacja finansowa gminy Kłobuck kształtuje się na stabilnym poziomie, która pozwala w następnych latach na podejmowanie kolejnych ważnych inwestycji na terenie Gminy, które jednocześnie powinny przysłużyć się dobru ogólnemu Gminy i jej mieszkańcom.
Warto zaznaczyć z racji na niestabilną sytuację w gospodarce krajowej i poszczególnych państw UE oraz w dalszym ciągu utrzymującą się wysoką inflację, te oraz inne czynniki mogą mieć wpływ na wzrost wydatków bieżących Gminy, co w konsekwencji może przełożyć się na zmniejszenie zdolności inwestycyjnych Gminy.



- Wartość dochodów – ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie Kłobuck biorąc pod uwagę 2023 r. w porównaniu z pozostałymi jednostkami z grupy porównawczej była jedną z najniższych. Znacznie lepiej kształtowała się wartość dochodów własnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca, której wartość plasowała się pośrodku stawki w grupie porównawczej.
- Wydatki inwestycyjne w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie Kłobuck są mniejsze w porównaniu ze średnią w województwie i średnia dla kraju. Niższe wydatki inwestycyjne mają niekorzystne przełożenie na rozwój gospodarczy Gminy i niewykorzystanie w pełni możliwości potencjału społeczno-gospodarczego posiadanego przez Gminę.
- Gmina Kłobuck aktywnie pozyskuje środki finansowe z dostępnych programów operacyjnych. W 2023 r. Gmina podpisała łącznie 80 umów (decyzji), z czego największa liczba przypadła z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, gdzie liczba zawartych porozumień wyniosła 13.
- 95% mieszkańców Gminy ma dostęp do instalacji wodociągowej, a 81% do instalacji kanalizacyjnej, co świadczy o dobrze rozwiniętej infrastrukturze wodno-kanalizacyjnej.
- Dostępność mieszkańców do sieci gazowej w gminie Kłobuck wynosi zaledwie 7% i jest znacząco niższa od średniej dla województwa i dla kraju. Rozwój infrastruktury sieci gazowej i alternatywnych źródeł energii może przyczynić się w kolejnych latach do wzrostu standardu życia mieszkańców, a także do wzrostu atrakcyjności obszaru do osiedlania się i rozwoju nowych działalności gospodarczych.
- Władze lokalne, a także organizacje społeczne i stowarzyszenia zajmujące się kwestiami związanymi z ekologią powinny w kolejnych latach kontynuować i rozwijać działania edukacyjne wśród mieszkańców w celu podnoszenia świadomości i wiedzy ekologicznej i promocji działań oraz zachowań proekologicznych, przyjaznych środowisku naturalnemu.
- Gmina Kłobuck aktywnie realizuje politykę środowiskową, która przejawia się m.in. obowiązywaniem w Gminie w prawie lokalnym, dokumentów regulujących kwestie związane ze środowiskiem naturalnym, a należą do nich: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kłobuck na lata 2022–2025 z perspektywą na lata 2026–2029 i Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Kłobuck.



- Kwestie związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych powierzone są Punktowi Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). Wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. na 1 mieszkańca Gminy przypadało ok. 145 kg. odpadów selektywnie zebranych oraz ok. 232 kg. odpadów zmieszanych.
- Kwestie związane z obszarem mieszkalnictwa można ocenić pod wieloma aspektami w Gminie jako pozytywne. Liczba mieszkań oddawanych do użytku jest na zadowalającym poziomie względem zarówno średniej dla województwa jak i krajowej. Świadczy to o wysokiej atrakcyjności osiedleńczej Gminy, co sprzyja napływowi nowych mieszkańców na teren Gminy i pozwala jednostce w sposób prawidłowy i ciągły rozwijać się.
- Rolnictwo w gminie Kłobuck stanowi niewielką część gospodarki lokalnej. Dominującymi klasami gleb bonitacyjnych są gleby IV i V klasy, które nie są glebami wysokiej jakości. Wg przeprowadzonego Powszechnego Spisu Rolnego w 2020 r. łączna liczba użytków rolnych w gminie Kłobuck wyniosła 5 385 ha. Liczba gospodarstw rolnych szacowana wg spisu to 783, z czego największą powierzchnie stanowiły gospodarstwa rolne o powierzchni całkowitej 15 ha: i więcej, których powierzchnia wynosiła 2 765 ha: skupione w 40 gospodarstwa rolnych. Największa liczebnie grupa gospodarstw rolnych to gospodarstwa o powierzchni w przedziale 1–5 ha:, których liczba wynosiła 570.

3. Wnioski z diagnozy w wymiarze społecznym

- Liczba mieszkańców gminy Kłobuck w ostatnich latach maleje. Pomimo spadku liczby ludności Gminy, tendencja ta nie jest na tyle intensywna aby znacząco wpłynąć na liczbę ludności Gminy w kolejnych latach. Saldo migracji wg stanu na 2023 r. również było ujemne i wyniosło (-4). Podobnie sytuacja ma się z przyrostem naturalnym, który w przeliczeniu na 1 000 ludności w Gminie miał wartość ujemną i wynosił (-6,1). Prognozowana tendencja liczby ludności dla pow. kłobuckiego na rok 2060 jest bardzo niekorzystna. W perspektywie następnych 35 lat przewiduje się stopniowy spadek liczby mieszkańców powiatu w tym także wchodzącej w jej skład gminy Kłobuck o ok. 25% mieszkańców względem aktualnej liczby. W związku z postępującymi procesami demograficznymi, priorytetowym wyzwaniem władz lokalnych Gminy



w następnych latach, wysiłek powinien skupiać się do możliwie jak największego zatrzymania mieszkańców na swoim terenie oraz do przyciągania nowych mieszkańców, chcących osiedlić się na terenie Gminy, zakładać rodziny, edukować się, pracować i korzystać z dostępnych usług. Obowiązujące programy, których zasadniczym celem jest wsparcie dla rodzin, umożliwienie łatwiejszego dostępu do mieszkań, placówek edukacyjnych oraz modernizacji i budowy infrastruktury rekreacyjnej czy technicznej (np. kanalizacja, wodociągi), mogą przyczyniać się do wzrostu atrakcyjności Gminy jako miejsca przyjaznego do życia, osiedlania się i pracy. Dostępność infrastruktury takiej jak przedszkola, żłobki wraz z odpowiednio zorganizowanym systemem wsparcia szczególnie młodych mieszkańców i rodziców w organizacji życia zawodowego i rodzinnego może skutecznie przeciwdziałać wyludnianiu się Gminy i tym samym zachęcać nowe osoby do osiedlania się na jej terenie.

- Wskaźniki dotyczące ludności wg ekonomicznych grup wieku jednoznacznie wskazują na proces starzejącego się społeczeństwa mieszkańców gminy Kłobuck. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w 2023 r. wyniósł 25,1%, względem 22,7% udziału w 2019 r. W związku z postępującym procesem starzejącego się społeczeństwa, najbliższe lata mogą prowadzić do powstawania nowych wyzwań przed, którymi władze lokalne będą musiały się zmierzyć. Wyzwania te mogą być związane ze wzrostem obciążenia systemu finansów publicznych Gminy poprzez wzrost kosztów opieki zdrowotnej i usług publicznych, które wiążą się ze wzrostem popytu na tego typu usługi. W obliczu wyzwań związanych ze wzrostem liczby osób w wieku poprodukcyjnym istotne jest wsparcie seniorów w zachowaniu dłuższej aktywności społecznej i zawodowej. System wsparcia w tym zakresie może opierać się na realizacji programów integracyjnych, zdrowotnych czy aktywizacyjnych skierowanych do seniorów, co może mieć pozytywny wpływ nie tylko na zaaktywizowanie seniorów i ich integracji międzypokoleniowej ale również na jakość życia tej grupy mieszkańców w Gminie.
- Oferta szkół podstawowych funkcjonujących w gminie Kłobuck jest dobrze rozwinięta i pozytywnie oceniana przez jej mieszkańców. Wpływ na ten stan rzeczy ma wiele czynników takich jak m.in. jakość nauczania oraz jakość i dostępność infrastruktury w placówkach oraz stan bazy dydaktycznej. Poziom nauczania i wyposażenia



poszczególnych placówek funkcjonujących na terenie Gminy jest na podobnym poziomie. Na wysokim poziomie plasuje się również współczynnik skolaryzacji netto, który w gminie Kłobuck w 2023 r. wynosił 93%. W kolejnych latach jednym z priorytetów władz lokalnych powinno być stałe podnoszenie konkurencyjności szkół znajdujących się na terenie Gminy poprzez stopniowe rozszerzanie oferty edukacyjnej, wprowadzanie innowacyjnych metod nauczania oraz rozwój systemu szkoleń dla nauczycieli, podnoszących ich umiejętności i wiedzę z zakresu nauczanych przedmiotów szkolnych. Działalność przedszkoli na terenie Gminy skupiona jest

w obrębie 6 placówek przedszkolnych, w tym 4, które zlokalizowane są na terenie miasta Kłobuck z jednym oddziałem integracyjnym i 2 placówki na terenach wiejskich. Pozytywnym zjawiskiem jest zwiększająca się liczba dzieci w przedszkolach zlokalizowanych w gminie Kłobuck. W latach 2019–2023, liczba dzieci zwiększyła się z 533 do 720 co jest pozytywnym aspektem. W gminie funkcjonuje obecnie jeden żłobek, zapewniający opiekę dla łącznie 12 dzieci, w realizacji jest budowa nowego żłobka dla najmłodszych dzieci, który zapewni opiekę dla ok. 40 z nich.

- Do głównych instytucji odpowiedzialnych za organizację kultury na terenie gminy Kłobuck należą Miejski Ośrodek Kultury w Kłobucku oraz Biblioteka Publiczna Gminy wraz z trzema filiami. Instytucje odpowiadają za realizację szeregu wydarzeń kulturalno-rozrywkowych na terenie Gminy, organizację działań edukacyjnych, kształtowania wzorców życia kulturalnego oraz prowadzenie stałych form zajęć skierowanych do różnych grup wiekowych mieszkańców. W gminie Kłobuck cyklicznie odbywają się również różnego rodzaju wydarzenia sportowe jak również poszczególne instytucje starają się poszerzać ofertę zajęć wspomagających rozwój pasji, zainteresowań i kondycji fizycznej mieszkańców.
- Oferowana infrastruktura kulturalno-sportowa w gminie Kłobuck jest odpowiednio rozwinięta i przygotowana dla różnych grup mieszkańców Gminy, posiadając w swoim zakresie szereg obiektów takich jak np.: stadion sportowy OSiR, boiska i hale sportowe, korty tenisowe, siłownie czy otwarte strefy aktywności. Zarówno sama liczba jak i stan ogólny infrastruktury jest na dobrym poziomie, co przekłada się na rozwój aktywności fizycznej i kulturalnej wśród mieszkańców Gminy. W gminie Kłobuck ponadto działalność prowadzą kluby sportowe takie jak m.in.: MLKS Znicz Kłobuck, LKS Pogoń Kamyk czy LKS Błękitni Libidza.



- Gmina Kłobuck posiada dobrze rozwinięty sektor współpracy samorządu lokalnego z organizacjami pozarządowymi i stowarzyszeniami, które są fundamentem promowania i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Organizacje mają istotny wpływ na kształt polityki społecznej, pełnią rolę organizatora wielu wydarzeń jak również ściśle współpracują z władzami Gminy w zakresie pozyskiwania środków finansowych na rzecz prowadzonej przez nich działalności społecznej. O aktywności obywatelskiej mieszkańców gminy i ich zaangażowaniu na rzecz rozwoju gminy świadczy m.in. liczba działających na terenie Gminy organizacji, fundacji i stowarzyszeń w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców. Gmina Kłobuck w tym zakresie odznaczała się jedną z największych wartości wskaźnika wśród grupy porównawczej. Na terenie Gminy w 2023 r. funkcjonowało w sumie 71 podmiotów oficjalnie zarejestrowanych.
- Istotną rolę w procesie rozwoju gminy Kłobuck odgrywa również współpraca z organizacjami zrzeszającymi różne jednostki samorządowe, których celem jest zacieśnianie współpracy w określonych dziedzinach i skuteczniejszy rozwój obszarów, których gmina Kłobuck jest ich aktywnym członkiem. Jedną z takich współprac jest przynależność gminy do Lokalnej Grupy Działania LGD „Zielony Wierchołek Śląska”. Dzięki tego typu współpracom władze Gminy mają możliwość realizacji wspólnych inwestycji, wymiany doświadczeń oraz podejmowania działań na rzecz rozwoju całego obszaru. Kierunek Gminy w kolejnych latach powinien opierać się na kontynuacji oraz podejmowaniu działań na rzecz rozszerzania obecności i współprac gminy Kłobuck w obecnych grupach jak również nawiązywania nowych partnerstw, które mogą jeszcze bardziej przyczynić się do rozwoju Gminy.
- Jednym z filarów bezpieczeństwa publicznego na terenie Gminy jest funkcjonowanie instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo takich jak Policja czy Ochotnicza Straż Pożarna. Zapewnienie odpowiedniego wyposażania w tym inwestycje w nowoczesny sprzęt oraz stałego doskonalenia umiejętności funkcjonariuszy Policji i Ochotniczych Straży Pożarnych stanowią o zapewnieniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa mieszkańców gminy. Biorąc pod uwagę zagrożenia związane z powodzią oraz zjawiskiem suszy, które potencjalnie mogą wystąpić na terenie Gminy są dość mało prawdopodobne w dużej skali, jednakże nie są niemożliwe. Niemniej jednak władze lokalne w obliczu coraz bardziej dynamicznych zmian klimatycznych w tym także ekstremalnych zjawisk pogodowych takich jak np.: burze, huraganowe wiatry, trąby powietrzne, szkwały, skoki ciśnienia, skrajnie niskie wartości wilgotności



powietrza, upały i mrozy, ogromne opady deszczu powodujące powodzie, duże opady śniegu

z zamieciaми i zawiejami śnieżnym, powinny być odpowiednio przygotowane na ewentualne wystąpienie, któregośkolwiek z wymienionych zjawisk oraz przygotowanie stosownych procedur i zasobów ograniczających ryzyka z tym związane oraz jak największe ograniczenie niepożądanych skutków po wystąpieniu konkretnego zjawiska. Do zadań Gminy w najbliższych latach w tym zakresie należeć może: opracowanie i aktualizacja planów zarządzania kryzysowego, organizacja systemu informowania mieszkańców o występujących zagrożeniach, współpraca ze służbami ratunkowymi, budowa infrastruktury technicznej i przygotowanie niezbędnych zasobów na wypadek wystąpienia kataklizmu, opracowanie systemu ewakuacji mieszkańców w tym odpowiednie zorganizowanie transportu, miejsc czasowego schronienia oraz zapewnienie opieki medycznej wraz z niezbędnym sprzętem, przygotowanie procedur pomocy po ustaniu kryzysu w tym odbudowa oraz wsparcie psychiczne mieszkańców gminy, regularne szkolenia i ćwiczenia dla służb ratunkowych oraz mieszkańców gminy oraz zagwarantowanie funduszu na wypadek kryzysów.

- Do dyspozycji mieszkańców gminy Kłobuck w zakresie zapewnienia dostępu do podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej należy Szpital Rejonowy zlokalizowany w Kłobucku przy ul. 11 listopada 5E.

4. Analiza badania ankietowego

Ocena jakości życia w gminie Kłobuck

Dla bardziej skutecznego rozpoznania aktualnego stanu społeczno-gospodarczego gminy Kłobuck przeprowadzono w tym celu w dniach 22.01–14.02.2025 r. badanie ankietowe wśród jej mieszkańców w formie elektronicznego arkusza odpowiedzi zamieszczonego na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Kłobucku zawierającego 12 pytań dotyczących oceny stanu Gminy i wizji jej przyszłego kształtu.

W badaniu ankietowym udział wzięło 366 osób, z czego kobiety stanowiły 229, z kolei mężczyźni 137. Wśród ankietowanych przeważały osoby w przedziale wiekowym 36–50 oraz 18–35, które łącznie stanowiły 80% wszystkich badanych. Wykształcenie wyższe lub średnie zadeklarowało 90% badanych. Łącznie 69% badanych zadeklarowało, że ich aktualne miejsce pracy to zatrudnienie w sektorze prywatnym lub publicznym. Wśród



ankietowanych aż 91% na pytanie dotyczące ich związku z gminą Kłobuck, odpowiedziało, że jest nim miejsce zamieszkania.

W pytaniu dotyczącym oceny poziomu zadowolenia z poziomu życia w Gminie, 68% ankietowanych odpowiedziało, że jest zadowolona lub bardzo zadowolona, a z kolei 22% odpowiedziało, że jest niezadowolona. Pozostałe 8% ankietowanych nie miało zdania w tym temacie. Na pytanie dotyczące oceny pod kątem miejsca do życia, 70% ankietowanych wskazała na odpowiedź zdecydowanie tak lub raczej tak, innego zdania raczej nie oraz zdecydowanie nie było łącznie 21%. Z kolei 10% badanych nie miało w tym temacie zdania.

Ocena sytuacji Gminy

Spśród kilkunastu przedstawionych obszarów infrastruktury i oferty usług w gminie Kłobuck (ocena w skali 1–5) trzema najlepiej ocenianymi obszarami wg ankietowanych były: dostępność do zakupów artykułów codziennego użytku (ocena: 4,18), dostępność i jakość edukacji szkolnej (ocena: 3,67) oraz dostęp i jakość Internetu (ocena: 3,64). Najgorzej ocenianymi obszarami przez ankietowanych były z kolei: dostępność do dobrze płatnych miejsc pracy (ocena: 2,11), stan oraz jakość dróg publicznych (ocena: 2,41) oraz dostępność i jakość opieki zdrowotnej (ocena: 2,51).

Ankietowani zapytani o wskazanie maksymalnie trzech obszarów borykających się z problemami na terenie gminy Kłobuck najczęściej wskazywali na niską dostępność atrakcyjnych i dobrze płatnych miejsc pracy, który wskazało 65% badanych. Kolejnym często wskazywanym problematycznym obszarem była niedostateczna liczba ciągów pieszo-rowerowych, który wskazało 38% badanych. Trzecim obszarem borykającym się z problemami wg ankietowanych był związany z niską dostępnością i jakością infrastruktury spędzania czasu wolnego, który wskazało 37%.

Priorytetowe kierunki rozwoju Gminy

W badaniu ankietowym należało także wskazać główne obszary rozwojowe uznane za priorytetowe kierunki rozwoju gminy Kłobuck. Wśród najczęściej wskazywanych kierunków znalazło się: budowa i modernizacja istniejących dróg oraz ciągów pieszo-rowerowych, który wskazało 49% badanych. Kolejnym obszarem była poprawa dostępności do opieki zdrowotnej, wskazany przez 34% badanych. Trzecim najchętniej wskazywanym kierunkiem był rozwój przedsiębiorczości (w tym: ulgi podatkowe, przygotowanie terenów pod inwestycje) wskazany przez 32% badanych.

Ankietowani mieli także możliwość wskazania potencjalnych działań, które w perspektywie czasu mogą przyczynić się do poprawy rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy. Najczęściej wskazywanym działaniem, który mogłoby w przyszłości odegrać



kluczową rolę w rozwoju Gminy wg ankietowanych, był rozwój i poprawa infrastruktury technicznej

– drogi, który wskazało 36% badanych. Drugim w kolejności obszarem wg ankietowanych to wzrost dostępności i jakości usług medycznych, który zdecydowało się wskazać 32% badanych. Trzecim pod względem liczby wskazań wśród ankietowanych okazały się być działania polegające na wsparciu dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, który wskazało 30% badanych.

Wizytówka Gminy

Ankietowani mieli możliwość wskazania, co zdaniem ich w następnych latach mogłoby stanowić wizytówkę (znak rozpoznawalny) gminy Kłobuck. Najwięcej badanych wskazało, że znakiem rozpoznawalnym inaczej marką Gminy powinno być motto miejsca przedsiębiorczości, atrakcyjności do inwestowania z bogatą ofertą miejsc pracy oraz Gminy jako miejsca przyjaznego i atrakcyjnego do zamieszkania.

5. Analiza SWOT

Formułowanie założeń do Strategii jest procesem niezwykle złożonym i wieloetapowym. Przedstawione wnioski uwzględniają środowiskowe oraz potencjalne możliwości i bariery rozwojowe. Na podstawie sformułowanych wniosków możliwa jest ich ocena na podstawie badania analizy SWOT, która stanowi jedną z najpopularniejszych metod diagnozy sytuacji w jakiej w chwili obecnej znajduje się jednostka samorządu terytorialnego. Analiza SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats), czyli inaczej analiza Mocnych i Słabych stron oraz Szans i Zagrożeń, jest narzędziem wykorzystywanym do identyfikacji kluczowych aspektów, które mogą istotnie wpływać na realizację celów danego podmiotu.

W Strategii analiza SWOT pozwala zrozumieć jakie unikalne cechy i możliwości posiada Gmina, przed jakim wyzwaniem stoi oraz jakie występują potencjalne szanse i zagrożenia mogące wpłynąć na rozwój gminy w następnych latach. Dzięki przeprowadzonej szczegółowej analizie, możliwa jest koncentracja działań w najważniejszych obszarach, które mają szansę przynieść największą korzyść dla całej społeczności lokalnej Gminy. Dobrze przeprowadzona analiza SWOT jest niezbędnym elementem każdej Strategii. Pozwala na przedstawienie

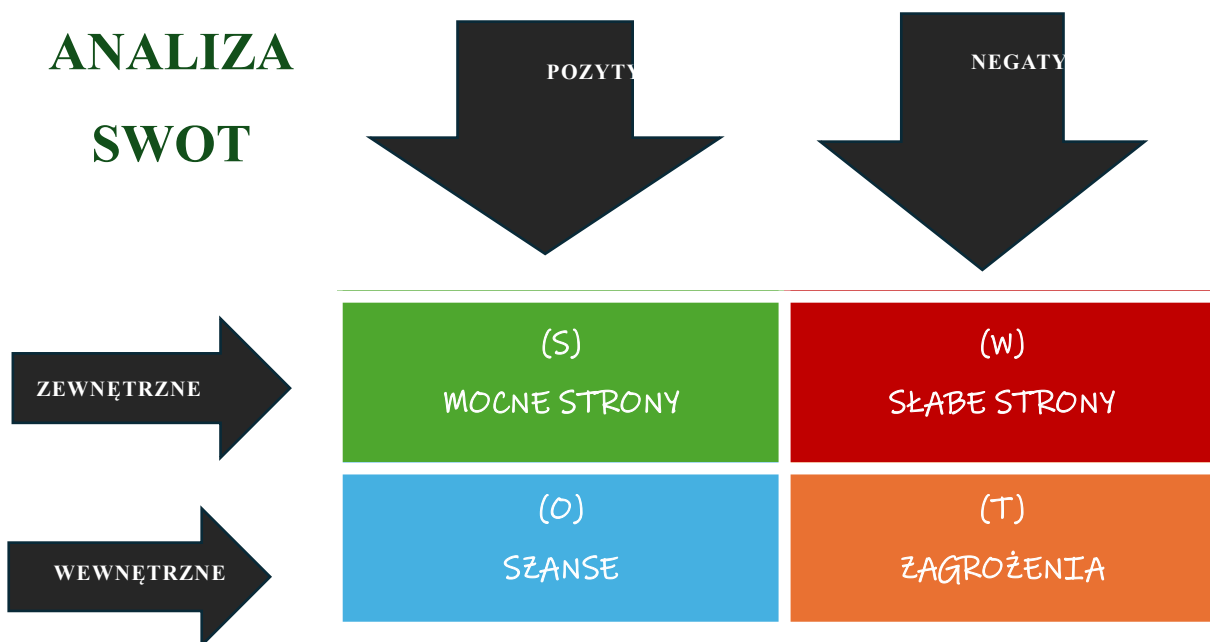
i kompleksową ocenę trendów i tendencji w wielu obszarach funkcjonowania gminy w ostatnich kilku latach, ocenę obecnego stanu gminy oraz potencjałów i zasobów możliwych do wykorzystania w przyszłości na rzecz rozwoju Gminy. Wskazuje tym samym na mocne



strony, które można wykorzystać do dalszego rozwoju, słabe strony, które powinny być możliwie szybko i skutecznie zminimalizowane i zażegnane. Z kolei pojawiające się szanse, które mogą być bodźcem i załącznikiem do rozwoju oraz zagrożenia, które mogą potencjalnie wpływać na podejmowane działania oraz wymuszać zmiany i modyfikację zaplanowanych działań, co w konsekwencji może wpłynąć na ostateczny obraz i stan Gminy.

Skrót SWOT oznacza:

- S (ang. strengths) – mocne strony: wszystko to, co stanowi atut, przewagę, zaletę, na które bezpośredni wpływ ma gmina;
- W (ang. weaknesses) – słabe strony: wszystko to, co stanowi słabość, barierę, wadę, na które bezpośredni wpływ ma gmina;
- O (ang. opportunities) – szanse: wszystko to, co stwarza szansę korzystnej zmiany, których występowanie jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego wpływu gminy;
- T (ang. threats) – zagrożenia: wszystko to, co stwarza warunki dla niekorzystnej zmiany, których występowanie jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego wpływu gminy.



Głównym celem, dla którego przeprowadza się analizę SWOT to: unikanie zagrożeń, wykorzystywanie szans, wzmacnianie słabych stron, opieranie się na mocnych stronach.

Analizę SWOT dla gminy Kłobuck opracowano bazując na:

- wnioskach zawartych w Diagnozie sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej gminy Kłobuck,



- danych statystycznych, opisowych, przestrzennych i innych danych uzyskanych z Urzędu Miejskiego w Kłobucku,
- organizowanych warsztatów strategicznych z zespołem ds. opracowania strategii,
- wyników badań ankietowych wśród mieszkańców Gminy.

Analizę SWOT przedstawiono w tabelach zamieszczonych poniżej w wymiarach tj. przestrzennym, gospodarczym i społecznym, które są wynikiem analiz treści zamieszczonej w Diagnozie, a jednocześnie stanowią one punkt wyjścia do skutecznej i precyzyjnej identyfikacji wyzwań rozwojowych, a w dalszej części opracowania planu rozwoju, co w konsekwencji przekłada się na określenie polityki rozwoju gminy Kłobuck do 2034 r.

Tabela 1 Analiza SWOT – wymiar przestrzenny

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Położenie Gminy w bezpośrednim sąsiedztwie dużego ośrodka miejskiego, Częstochowy, będącego miejscem administracyjnym, gospodarczym i usługowym o ponadlokalnym znaczeniu, umożliwiające uczestnictwo w procesach rozwojowych Gminy. • Dobra dostępność komunikacyjna, zapewniona przez rozwiniętą sieć dróg, w tym DK nr 43 i autostrada A1. • Istotne znaczenie administracyjne – Gmina jest siedzibą władz gminnych i powiatowych, co zwiększa jej oddziaływanie ponadlokalne oraz ułatwia dostęp do usług publicznych i komercyjnych. • Istnienie przestrzeni publicznych i miejsc integracji społecznej. • Wysoki poziom dostępu mieszkańców do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, co przekłada się pozytywnie na poziom atrakcyjności osiedleńczej Gminy. • Niski stopień przekształcenia środowiska naturalnego przez działalność człowieka. • Bogate walory przyrodnicze w postaci rezerwatów i pomników przyrody oraz różnorodność gatunkowa flory, wspierana przez korzystny mikroklimat. • Realizacja programów ochrony środowiska na rzecz poprawy jego stanu. • Duży potencjał turystyczny wynikający z obecności zabytków, miejsc rekreacji oraz walorów krajobrazowych. • Znaczący stopień pokrycia Gminy 	<ul style="list-style-type: none"> • Niedostateczny rozwój infrastruktury turystycznej i okoloturystycznej. • Niewydolny układ komunikacyjny – obecność dróg o nawierzchni nieutwardzonej, niedostateczna infrastruktura towarzysząca oraz nasilony ruch samochodowy, szczególnie w centrum Gminy. • Nieuporządkowana gospodarka przestrzenna - niedostateczne pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, utrudniającego skuteczne prowadzenie polityki przestrzennej. • Niedostateczna estetyka przestrzeni publicznej, zwłaszcza w centralnej części Gminy, wynikająca z braku regulacji dotyczących kształtowania zabudowy, renowacji obiektów oraz ekspozycji reklam. • Rozproszona zabudowa – utrudniająca rozwój infrastruktury kanalizacyjnej i wodociągowej. • Niski poziom zgazyfikowania Gminy – małe pokrycie gospodarstw i budynków użyteczności publicznej infrastrukturą gazową. • Niedostateczna liczba ciągów pieszo-rowerowych, przekładająca się utrudnieniach w korzystaniu z alternatywnych środków transportu oraz ograniczenia rozwoju turystyki.



miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.	
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Położenie Gminy w Północnym Obszarze Metropolitalnym, obejmujący Aglomerację Częstochowską. • Rządowe i wojewódzkie ustalenia w zakresie potencjalnych inwestycji, podnoszące jakość życia mieszkańców. • Reforma systemu planowania przestrzennego i prawa budowlanego, celem usprawnienia procesów inwestycyjnych. • Racjonalna polityka przestrzenna poprzez koncentrację zabudowy oraz przeciwdziałanie jej rozpraszaniu. • Włączenie Gminy do systemu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT). • Wzrost ruchu turystycznego związany ze wzrostem poziomu życia i zapotrzebowaniem na nowe formy spędzania czasu wolnego. • Możliwość pozyskiwania środków finansowych z funduszy krajowych i europejskich na budowę i modernizację infrastruktury (np. wodociągi, drogi, ciągi pieszo–rowerowe, miejsca rekreacji). • Programy dofinansowań wspierające rozwój OZE (m.in. Program „Czyste powietrze”) oraz wymianę źródeł ciepła. • Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie korzystania z odnawialnych źródeł energii (OZE). • Rozwój programów ukierunkowanych na poprawę stanu środowiska naturalnego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pojawienie się nowych inwestycji wprowadzające brak harmonii z otoczeniem. • Rozpraszanie zabudowy wynikające m.in. z presji inwestycyjnej. • Postępujące zmiany klimatyczne, skutkujące występowaniem anomalii pogodowych, susz i powodzi. • Degradacja środowiska naturalnego związana z intensyfikacją działalności inwestycyjnej. • Niska jakość powietrza, będąca konsekwencją czynników zewnętrznych, w tym emisji pochodzącej z sąsiednich jednostek terytorialnych. • Problemy w zakresie gospodarki wodnej, będąca wynikiem braku odpowiednich systemów retencji wody.

Źródło: opracowanie własne

Tabela 2 Analiza SWOT – wymiar gospodarczy

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Wysoki poziom przedsiębiorczości oraz wrastająca liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak sformalizowanych terenów inwestycyjnych oraz brak specjalnych



<p>terenie Gminy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Duża liczba jednostek nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON. • Aktywne i skuteczne pozyskiwanie dofinansowań ze źródeł zewnętrznych, w tym programów krajowych i unijnych. • Członkostwo gminy Kłobuck w Katowickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej (KSSE) oraz w LGD „Zielony Wierzchołek Śląska”, wzmacniające potencjał gospodarczy Gminy. • Wysoki poziom zróżnicowania branżowego podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie Gminy. • Sprawnie funkcjonujący system gospodarki odpadami komunalnymi oraz rosnący udział odpadów zbieranych w sposób selektywny. 	<p>stref ekonomicznych na terenie Gminy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niedostateczna dywersyfikacja lokalnego rynku pracy, uniemożliwiająca mieszkańcom Gminy, możliwość satysfakcjonującej i dobrze płatnej pracy. • Wysoki udział podmiotów wyrejestrowanych w relacji do ogólnej liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON. • Niskie przeciętne wynagrodzenie brutto w porównaniu do średniej w województwie oraz krajowej. • Brak dużych zakładów pracy o istotnym znaczeniu dla lokalnego rynku zatrudnienia. • Poziom przedsiębiorczości Gminy niższy niż średnia w województwie i kraju. • Wysoka stopa bezrobocia w relacji do średniej w województwie oraz krajowej. • Duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych oraz niska klasa bonitacyjna gleb, przekładająca się na ograniczoną ekonomie prowadzenia działalności rolniczej.
<p style="text-align: center;">Szanse</p>	<p style="text-align: center;">Zagrożenia</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Możliwość lokalizacji dużego zakładu pracy na terenie Gminy lub w jej bezpośrednim sąsiedztwie. • Utworzenie terenów inwestycyjnych i stworzenie kompleksowej oferty inwestycyjnej, w tym uzbrojenie terenów inwestycyjnych. • Wprowadzenie systemu wsparcia dla przedsiębiorców, obejmującego m.in. ulgi podatkowe, promocję lokalnych przedsiębiorstw oraz ułatwienia inwestycyjne. • Promowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców poprzez organizację szkoleń, warsztatów i programów aktywizujących. • Rozwój nowoczesnego rolnictwa ekologicznego oraz przemysłu przetwórczego opartego na lokalnych produktach. • Rozwój i inwestycje w nowoczesne technologie produkcji energii przyczyniające się do obniżania kosztów 	<ul style="list-style-type: none"> • Ryzyko wystąpienia stagnacji gospodarczej, wzrostu cen towarów i usług oraz wystąpienie kryzysu gospodarczego, wpływające na sytuację lokalną. • Postępująca konkurencyjność pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego w pozyskiwaniu środków finansowych ze źródeł zewnętrznych. • Wpływ globalnych zawirowań gospodarczych na lokalny rynek pracy oraz inwestycje. • Rosnące różnice i przewagi dużych ośrodków miejskich w zakresie jakości życia, dostępności usług, poziomu wynagrodzeń oraz dostępem do oferty spędzania czasu wolnego, przekładające się na dalszy spadek liczby ludności Gminy. • Niskie inwestycje w małe gospodarstwa rolne oraz ich ograniczone możliwości produkcyjne. • Bierna postawa osób długotrwale



<p>życia mieszkańców.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzrost zainteresowania produktami wytworzonymi lokalnie. • Rozszerzenie współpracy w ramach Lokalnej Grupy Działania oraz stowarzyszeń międzygminnych – sprzyjające wspólnym inwestycjom, promocji lokalnych produktów i aktywizacji społeczno-gospodarczej. 	<p>bezrobotnych oraz brak motywacji i środków do przekwalifikowania się w warunkach zmieniającego się rynku pracy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zanik tradycyjnych branż gospodarki oraz niewystarczający rozwój nowych sektorów. • Niekorzystne zmiany w otoczeniu zatrudnienia – wzrost kosztów pracy, obciążeń podatkowych, kosztów energii oraz nakładów związanych z kształceniem zawodowym.
---	---

Źródło: opracowanie własne

Tabela 3 Analiza SWOT – wymiar społeczny

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonowanie na terenie Gminy odpowiedniej liczby placówek edukacyjnych. • Korzystne warunki lokalowe, infrastrukturalne i kadrowe szkół oraz przedszkoli w połączeniu z dobrą jakością nauczania oraz opieką dzieci. • Efektywnie funkcjonujący system opieki i pomocy społecznej. • Rozwinięta współpraca międzysektorowa – obowiązujące regulacje prawne w zakresie współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi. • Funkcjonowanie na terenie Gminy dużej liczby organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i innych podmiotów. • Aktywnie funkcjonujące kluby sportowe, wspierające i promujące rozwój kultury fizycznej wśród mieszkańców. • Bogata oferta wydarzeń o charakterze kulturalnym i rozrywkowym. • Rozbudowana oferta zajęć i wydarzeń sportowych. • Dobrze rozwinięta infrastruktura społeczna obejmująca m.in. MOK, świetlice, biblioteki, siłownie zewnętrzne, boiska i place zabaw. • Funkcjonowanie na terenie Gminy jednostek OSP, wpływających na poziom bezpieczeństwa mieszkańców oraz integrację społeczeństwa. i kształtowanie postaw obywatelskich. 	<ul style="list-style-type: none"> • Spadek liczby ludności Gminy, będący skutkiem niekorzystnych procesów demograficznych. • Starzejące się społeczeństwo – rosnący udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. • Ujemne wskaźniki salda migracji oraz przyrostu naturalnego. • Niedostateczny poziom zaspokojenia potrzeb mieszkańców w zakresie opieki zdrowotnej i specjalistycznych usług medycznych. • Braki architektoniczne i informacyjne w obiektach użyteczności publicznej, utrudniające dostęp osobom niepełnosprawnym. • Niska partycypacja społeczna mieszkańców wobec aktualnych potrzeb i wyzwań stojącymi przed Gminą. • Stosunkowo wysoki wskaźnik bezrobocia. • Rosnące koszty utrzymania oświaty, przy jednoczesnym malejącym udziale środków budżetu państwa.



<ul style="list-style-type: none"> • Wysoki poziom poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców oraz brak istotnych zagrożeń dla bezpieczeństwa publicznego. 	
<p style="text-align: center;">Szanse</p>	<p style="text-align: center;">Zagrożenia</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie unikalnego produktu lokalnego, stanowiącego element tożsamości i promocji Gminy. • Realizacja programów rządowych i systemów wsparcia, skupiających się na polityce prorodzinnej. • Skuteczna polityka senioralna i społeczna, odpowiadająca na wyzwania związane z procesami starzenia się społeczeństwa. • Rozwój branż i usług związanych z opieką senioralną, odpowiadające na aktualne wyzwania związane z sytuacją demograficzną. • Wzmacnianie współpracy międzygminnej i międzysektorowej wpływającej pozytywnie na aktywizację społeczną mieszkańców Gminy. • Zmiana postaw społecznych – rosnące zainteresowanie mieszkańców sprawami lokalnymi oraz zwiększona gotowość do angażowania się w życie społeczności. • Rozwój oferty usług oraz wydarzeń wspierających aktywność społeczną i integrację mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> • Postępujące procesy demograficzne, związane ze starzeniem się społeczeństwa, migracja młodych mieszkańców do większych ośrodków miejskich oraz upowszechnianie modelu rodziny 2+1. • Narastające problemy z dostępem do podstawowych i specjalistycznych usług zdrowotnych oraz opiekuńczych, wynikające ze zmian demograficznych i sytuacji systemowej w skali kraju. • Rosnące obciążenia budżetowe związane z utrzymaniem infrastruktury edukacyjnej, kulturalnej oraz sportowej, co może przełożyć się na obniżenie jakości oferowanych usług lub ograniczenie ich dostępności. • Pogarszająca się kondycja społeczna – wzrost napięć i konfliktów spowodowany sytuacją gospodarczą, migracyjną lub kryzysem wartości, mających negatywny wpływ na grupy wrażliwe społecznie (dzieci i seniorzy). • Wzrost liczby osób bezrobotnych i ubóstwa ekonomicznego, wywołany spowolnieniem gospodarczym oraz likwidacją niektórych branż i stanowisk pracy. • Narastające różnice społeczne oraz wzrost liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. • Zwiększone obciążenie wydatków publicznych w związku z rosnącymi potrzebami opiekuńczymi, zdrowotnymi i społecznymi.

Źródło: opracowanie własne



Część II: Cele strategiczne, kierunki działań, oczekiwane rezultaty gminy Kłobuck

1. Misja i wizja

Strategia Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034 jest dokumentem, w którym w sposób kompleksowy zdiagnozowano aktualny stan Gminy w trzech płaszczyznach (przestrzennej, gospodarczej oraz społecznej). Przedstawiono i przeanalizowano w sposób szczegółowy mocne jak i słabe strony Gminy oraz obszary i elementy o możliwym potencjale do rozwoju oraz zagrożenia, które mogą wpłynąć zarówno na skuteczność realizacji zaplanowanych założeń, a w konsekwencji potencjalnie wpłynąć na rozwój Gminy. Proces opracowania Strategii, która jest poprzedzona przygotowaniem części diagnostycznej, zawiera część planistyczną Strategii, gdzie kluczowym wyzwaniem i czynnikiem kształtującym przyszły obraz gminy jest właściwe określenie misji i wizji. Dwa wspomniane elementy wskazują na najważniejsze cele strategiczne i kierunki rozwoju w następnych latach.

Czym jest zatem misja? Misja jest to jeden z elementów strategii, który wskazuje na najważniejsze kierunki rozwoju gminy. W swoich założeniach skupia się na podstawowych wartościach jakie przyświecają władzom gminy i jej mieszkańcom w procesach rozwojowych. Wskazuje również na czynniki uzasadniające przyjęcie określonych wartości jako nadrzędnych nad innymi. Ponadto odpowiada na pytania: kim jesteśmy? Czym się zajmujemy? Co jest naszym priorytetem, a także w jaki sposób chcemy osiągnąć zaplanowaną wizję (obraz gminy w przyszłości), która będzie efektem finalnym realizacji podejmowanych działań w ramach przyjętych i opracowanych założeń w Strategii.

Misją gminy Kłobuck jest dynamiczny i zrównoważony rozwój, łączący ze sobą tradycje kulturowe z nowoczesnymi rozwiązaniami poprzez efektywne wykorzystanie lokalnych zasobów i potencjałów rozwojowych. Zintegrowanie lokalnej społeczności, zapewnienie wysokiej jakości i bezpiecznych warunków do życia, oraz dążenie do zapewnienia miejsc pracy przy jednoczesnym rozwoju infrastruktury.



W procesie planowania dokumentu Strategii istotne jest również wyznaczenie wizji. Czym zatem jest wizja? Wizja przedstawia gminę w perspektywie strategicznej, zmienionej poprzez przyjęcie i realizację szeregu działań, tym samym osiągnięcie wyznaczonych celów przez władze lokalne. Tym samym wizja jest pewnego rodzaju marzeniem, wyobrażeniem, stanem pożądanym o gminie w perspektywie średniookresowej i jest najogólniejszym celem, do którego cała wspólnota powinna dążyć. Wizja pełni także funkcję scalającą oraz integrującą wszystkich interesariuszy tj. odbiorców i uczestników zaangażowanych czynnie bądź biernie w proces realizowania się założeń przyjętych w Strategii. Zastanawiając się nad wyznaczeniem wizji gminy Kłobuck, zadano sobie następujące pytania:

- Jakiej gminy chcą mieszkańcy Kłobucka?
- Jaka ma być Gmina w perspektywie 5–10–15 lat? Jak będzie wyglądać gmina Kłobuck w 2034 r.?
- Czym kierować będzie się Gmina dążąc do realizacji celu?
- Co będzie pożądanym stanem Gminy w przyszłości?

Wizja gminy Kłobuck:

- przedstawia stan docelowy Gminy w 2034 r.,
- zawiera pragnienia i ambicje ze strony władz oraz mieszkańców Gminy,
- konsoliduje społeczność lokalną w obrębie określonej koncepcji Gminy.

W 2034 r. gmina Kłobuck będzie miejscem o wysokim poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego. Miejscem wspierającym inicjatywy społeczne, wykorzystującym energię ze źródeł odnawialnych, tworzącym odpowiednie warunki do rozwoju przedsiębiorczości i innowacjom, turystyce i spędzaniu czasu wolnego. Miejscem dysponującym nowoczesną infrastrukturą, zapewniającym wysoki poziom bezpieczeństwa i będącym atrakcyjną destynacją do zamieszkania i pracy.

Realizacja zaplanowanej wizji powinna być oparta o zasadę zrównoważonego rozwoju, pomiędzy rozwojem gospodarczym, społecznym i przestrzennym z poszanowaniem zasad ochrony środowiska. Najważniejszym wyzwaniem i wartością dla gminy Kłobuck będzie osiągnięcie atrakcyjnej i przyjaznej przestrzeni do życia dla mieszkańców Gminy jak i do zamieszkania dla osób, którzy zechcą osiedlić się na terenie gmin oraz korzystania z dostępnej infrastruktury rekreacyjnej i sportowej oraz możliwości rozwoju przedsiębiorczości. Wizja zostanie osiągnięta poprzez systematyczny rozwój infrastruktury technicznej, modernizację obecnych i budowę nowych dróg, zwiększenie dostępności cyfrowej, dbałość o



odpowiedni stan i jakość środowiska przyrodniczego, wzmacnianie zaangażowania społecznego w sprawy Gminy oraz przez ciągły i systematyczny wzrost gospodarczy.

Rozwój ma być oparty na wykorzystaniu dostępnych potencjałów wewnętrznych Gminy, jako istotnego ośrodka regionalnego, gospodarczego, kulturalnego, turystycznego w woj. śląskim. Właściwie prosperująca gospodarka lokalna, aktywni przedsiębiorcy, nowi inwestorzy lokujący swoje środki finansowe na poczet inwestycji na terenie gminy Kłobuck, będą mieć niebagatelny wpływ i mocno przyczynić się do osiągnięcia zaplanowanej wizji.

Istotną funkcją przyczyniającą się w sposób istotny do realizacji niniejszej wizji będzie obszar turystyki i rekreacji, która opierać się będzie na wykorzystaniu posiadanego potencjału przyrodniczego w postaci lasów, parków, szlaków pieszo-rowerowych czy Zalewu Zakrzew. Dodatkowym impulsem przybliżającym do realizacji wizji będzie właściwe wyeksponowanie posiadanych zasobów architektonicznych i elementów dziedzictwa kulturowego, przedstawiającego piękno i walory historyczne gminy Kłobuck. W dalszym ciągu niezbędne do wykorzystania tego potencjału będą inwestycje w infrastrukturę techniczną, która będzie mieć istotny wpływ na podniesienie jakości oferowanych usług turystyczno-rekreacyjnych, co

z kolei przełoży się na szybsze osiągnięcie zamierzonych celów. Ważnym elementem ma być także integracja społeczna mieszkańców gminy Kłobuck, stawiająca na silne więzi międzyludzkie, wzmacnianie zaufania między ludźmi oraz angażowanie mieszkańców w bieżące sprawy gminy i próba podejmowania współprac trójsektorowych na linii władze Gminy, organizacje pozarządowe a mieszkańcy. Podjęte działania będą mieć swoje przełożenie na odpowiedni dobór podejmowanych decyzji przez władze lokalne, zwiększą poziom uczestnictwa mieszkańców oraz ograniczą stopień wykluczenia społecznego wśród mieszkańców gminy Kłobuck. Istotnym czynnikiem przyczyniającym się do osiągnięcia zakładanej wizji będzie również wyeliminowanie problemów związanych z wykluczeniem cyfrowym i komunikacyjnym. Główne działania w tej materii powinny być skierowane do osób starszych, niepełnosprawnych, mających trudności w posługiwaniu się urządzeniami elektronicznymi (np. komputer, smartfon), przy wykorzystaniu nowoczesnych systemów informatycznych oferujących e-usługi publiczne. Z kolei w kwestiach związanych z wykluczeniem komunikacyjnym istotne będzie przeznaczenie dodatkowych środków finansowych na organizację transportu publicznego, poprawę infrastruktury drogowej i towarzyszącej oraz nawiązywanie współprac z prywatnymi przewoźnikami, którzy będą mogli świadczyć usługi transportowe dla mieszkańców. Szczególne działania w pierwszej kolejności powinny zostać podjęte w miejscowościach, które borykają się z największymi

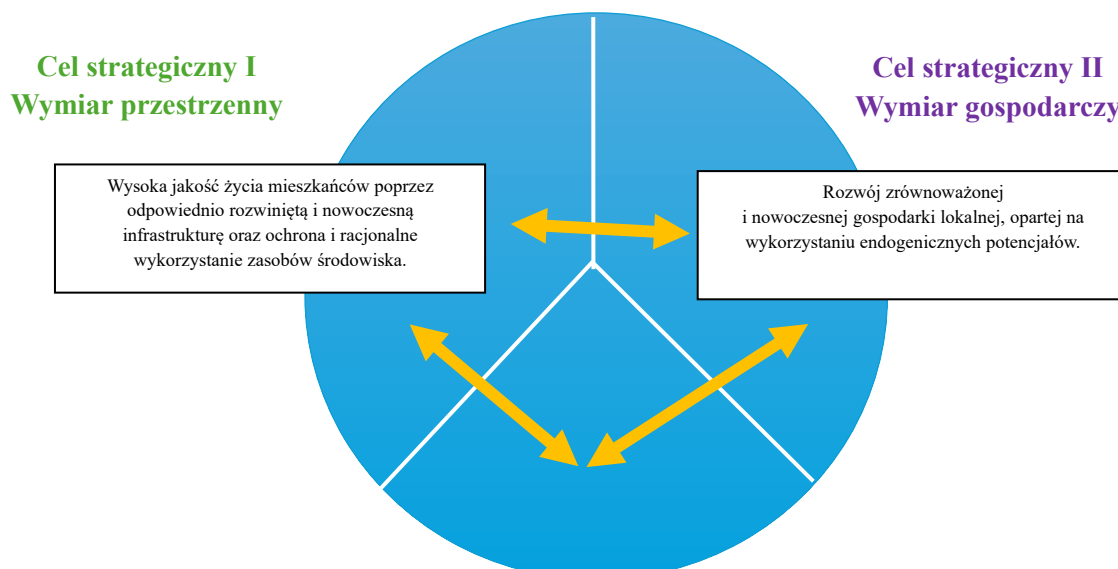


trudnościami w dostępie do komunikacji oraz w miejscach gdzie infrastruktura drogowa nie jest w pełni zadowalająca. Podsumowując wszystkie przytoczone elementy, które będą mieć decydujący wpływ na osiągnięcie wyznaczonej w czasie wizji rozwoju Gminy w horyzoncie czasowym do 2034 r., wpłyną nie tylko na wzrost gospodarczy i społeczny ale również na całościowy obraz i wizerunek gminy Kłobuck jako nowoczesnej, dobrze rozwiniętej, przyjaznej środowisku o wysokiej dostępności i jakości usług publicznych oraz prywatnych jednostki samorządowej, odgrywającej istotną rolę w regionie przyciągającą nowe inwestycje i mieszkańców na swój teren.

2. Cele strategiczne rozwoju gminy Kłobuck w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym

Zgodnie z wytycznymi z Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2024 poz. 1465 z późn. zm.) jednostka samorządowa opracowująca Strategie Rozwoju Gminy zobligowana jest do określenia celów strategicznych rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Na podstawie przeprowadzonej analizy aktualnej sytuacji gminy Kłobuck, jej aspektów ekonomicznych, społecznych i przestrzennych, przy uwzględnieniu uwarunkowań związanych z czynnikami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

W wyniku analiz określono trzy główne cele strategiczne, przypisane do każdego wymiaru działalności Gminy, które powinny być osiągnięte zgodnie z przyjętą i zaplanowaną wizją rozwoju Gminy. W celu realizacji niniejszych założeń strategicznych, na podstawie diagnozy aktualnego stanu gminy Kłobuck, jej sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej, przyjęto cele strategiczne, które wskazują i charakteryzują konkretnie działania do osiągnięcia zaplanowanych założeń. Przyjęte cele strategiczne mają charakter długofalowy, których zadaniem jest wskazanie generalnych kierunków postępowania w realizacji wyznaczonej i zaplanowanej wizji rozwoju gminy Kłobuck. Cele operacyjne są z kolei narzędziami i sposobami, które mają przyczynić się do realizacji poszczególnych celów strategicznych.





Budowa aktywnego i zintegrowanego społeczeństwa poprzez rozwój dostępnych usług społecznych oraz oferty spędzania czasu wolnego.

Cel strategiczny III **Wymiar społeczny**

Wyznaczone dla gminy Kłobuck w ramach niniejszej Strategii cele strategiczne są w pełni spójne i odpowiadają zdefiniowanym obszarom rozwojowym w sferze przestrzennej, gospodarczej i społecznej, które jednocześnie są od siebie zależne oraz wzajemnie siebie przenikają.

Poniższa tabela nr 4 przedstawia cele strategiczne wraz z przypisanymi do nich celami szczegółowymi (operacyjnymi). Realizacja przyjętych celów jest kluczowa z punktu widzenia zakładanych rezultatów rozwoju gminy Kłobuck do 2034 r.

Tabela 4 Plan operacyjny Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034

Przestrzeń	Gospodarka	Spolecność
Cele strategiczne		
Cel I: Wysoka jakość życia mieszkańców poprzez odpowiednio rozwiniętą i nowoczesną infrastrukturę oraz ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska.	Cel II: Rozwój zrównoważonej i nowoczesnej gospodarki lokalnej, opartej na wykorzystaniu endogenicznych potencjałów.	Cel III: Budowa aktywnego i zintegrowanego społeczeństwa poprzez rozwój dostępnych usług społecznych oraz oferty spędzania czasu wolnego.
Cele operacyjne		
<p>1.1 Zrównoważony i optymalny rozwój przestrzenny, uwzględniający potrzeby mieszkańców oraz możliwości inwestycyjne.</p> <p>1.2 Budowa i modernizacja spójnej oraz dostępnej infrastruktury technicznej i transportowej.</p>	<p>2.1 Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości oraz tworzenie warunków do rozwoju sektora MŚP.</p> <p>2.2 Zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i turystycznej poprzez efektywniejsze wykorzystanie zasobów lokalnych, w tym walorów</p>	<p>3.1 Zapewnienie wysokiej jakości i dostępności systemu oświaty oraz opieki nad dziećmi.</p> <p>3.2 Rozwój i modernizacja systemu usług opieki społecznej i opieki zdrowotnej.</p> <p>3.3 Rozszerzenie i dostosowanie oferty spędzania czasu wolnego</p>



<p>1.3 Zachowanie wysokiej jakości środowiska oraz adaptacja do zmian klimatycznych wraz z rozwojem błękitno-zielonej infrastruktury.</p>	<p>przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego. 2.3 Promocja Gminy jako miejsca atrakcyjnego dla inwestorów, przedsiębiorców i turystów.</p>	<p>do wszystkich grup wiekowych mieszkańców.</p>
--	--	---

Źródło: opracowanie własne

Władze lokalne zobowiązane są do opracowania tzw. zintegrowanej interwencji publicznej, która powinna stanowić punkt wyjściowy w kontekście nadchodzących wyzwań oraz zmian przed jakimi będzie stała jednostka samorządowa w najbliższej przyszłości. Przytoczony obowiązek, o którym mowa, ma swoje odzwierciedlenie w Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034, którego trzon stanowią trzy cele strategiczne (obszary rozwojowe). W kontekście wyznaczonych celów strategicznych, do każdego z nich zdefiniowano cele rozwojowe, dla każdego obszaru z osobna. Zatem należy przyjąć, że cele strategiczne związane są z długofalowym działaniem, wskazując ogólny kierunek postępowania w realizacji zaplanowanej wizji gminy Kłobuck. Cele operacyjne charakteryzują się średnim horyzontem czasowym, w swoim założeniu określają narzędzia oraz sposoby realizacji celów strategicznych (nadrzędnych). Kolejnym elementem planowania strategicznego są przyjęte kierunki działań, które w swoim założeniu koncentrują się na wspólnych wysiłkach tj. aktywności w przestrzeni programowej, finansowej oraz organizacyjnej, które w momencie realizacji celów strategicznych podejmowane są przez samorząd jak również jego partnerów publicznych, społecznych i gospodarczych. Znaczna część stanowi konkretne powzięte przedsięwzięcia rozwojowe (projekty) w dużej mierze skupione wokół podejmowanych inwestycji oraz komplementarnych i uzupełniających je projektów miękkich, których skuteczna realizacja ma późniejsze przełożenie na osiągnięcie celów strategicznych. Ważnym elementem w procesie planowania strategicznego jest także przedstawienie oczekiwanych rezultatów planowanych działań i wskaźników ich osiągnięcia. Kluczowym elementem jakim są niewątpliwie interwencje planowe w poszczególnych płaszczyznach nie są od siebie odosobnione ale silnie ze sobą powiązane i komplementarne, w wyniku czego możliwe jest uzyskanie tzw. efektu synergii, będącego kluczowym elementem dla ich realizacji. Przygotowany katalog zadań do realizacji w gminie Kłobuck ma charakter przykładowy i otwarty, co umożliwia pewne odstępstwa i korekty będące efektem aktualnych uwarunkowań w trakcie realizacji danego przedsięwzięcia gdzie dopuszczalna jest możliwość modyfikacji w celu dopasowania zaplanowanych wcześniej działań do



zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych, na które gmina ma wpływ i zewnętrznych gdzie wpływ gminy jest znikomy lub nie ma go wcale.

3. Kierunki działań dla realizacji celów strategicznych

Na podstawie Diagnozy sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej gminy Kłobuck, która stanowi punkt wyjściowy oraz stwarza możliwość sformułowania wniosków dla założeń strategicznych w Strategii. W dokumencie określono trzy główne cele strategiczne, które będą możliwe do zrealizowania poprzez realizację zaplanowanych kierunków działań oraz konkretnych przedsięwzięć. Kierunki działań i poszczególne działania stanowią podstawę podczas wdrażania Strategii w życie. Kierunki działań oraz działania sformułowano

zgodnie

z obowiązującą koncepcją efektywnego zarządzania SMART (ang. Specific, Measurable, Achievable, Realistic, Timebound).

- **Specific** (specyficzny) – oznacza, że cel ma być jasny, sprecyzowany i czytelnie sformułowany, ma odpowiadać na pytanie co mamy dzięki niemu osiągnąć. Specyficzność w tym wypadku oznacza precyzyjne wskazanie i opis tego co chcemy osiągnąć w przyszłości, a nie szczegółowym opisie sposobu, w jaki będziemy to osiągać.
- **Measurable** (mierzalny) – cel w projekcie ma być możliwy do monitorowania i zmierzenia. Mierzalność pozwala określić to czy cel został osiągnięty czy nie. Postęp można przedstawić na wiele sposobów np. poprzez etapy, podanie faktycznych wartości.
- **Achievable** (osiągalny) – dotyczy motywacji do realizacji wyznaczonego celu. Powinien nieść ze sobą wyzwanie i końcowo nauczyć nas czegoś nowego. Cel nie może być zbyt łatwy. Dobrze gdy będzie wymagał czasu, poświęceń. Osiągnięcie celu powinno dać wymierną korzyść (niekoniecznie materialną). Cel powinien być atrakcyjny i ambitny.
- **Relevant** (istotny) – cel powinien być podstawowym krokiem w przód i stanowić określoną wartość dla tego, kto będzie go realizował. Cel powinien dawać możliwość osobom lub podmiotom szanse na utożsamianie się z nim.
- **Timebound** (określony w czasie) – istotnym jest określenie terminu wyznaczonych celów. Przy jego formułowaniu nie powinno zabraknąć ostatecznego terminu jego osiągnięcia. Postawiony cel i nadanie mu ramowego terminu na realizację, zwiększa mobilizację do działania i jest warunkiem do skutecznego monitorowania (mając




wiedzę ile czasu pozostało do realizacji by ewentualnie móc podjąć działania korygujące i modyfikujące obecne założenia i plany). Należy unikać zarówno zbyt krótkiego czasu na realizację jak i zbyt długiego, który może spowodować braki w motywacji do jego osiągnięcia.

Cele strategiczne wyznaczone dla gminy Kłobuck brzmią w sposób następujący:

- **Cel nr 1: Wysoka jakość życia mieszkańców poprzez odpowiednio rozwiniętą i nowoczesną infrastrukturę oraz ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska.**
- **Cel nr 2: Rozwój zrównoważonej i nowoczesnej gospodarki lokalnej, opartej na wykorzystaniu endogenicznych potencjałów.**
- **Cel nr 3: Budowa aktywnego i zintegrowanego społeczeństwa poprzez rozwój dostępnych usług społecznych oraz oferty spędzania czasu wolnego.**

W dalszej części rozdziału przedstawiono i omówiono szczegółowych schemat planu działania przyjętego w niniejszej Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034.


Wymiar przestrzenny
CEL STRATEGICZNY I:



Wysoka jakość życia mieszkańców poprzez odpowiednio rozwiniętą i nowoczesną infrastrukturę oraz ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska.

CELE OPERACYJNE:

- 1.1 Zrównoważony i optymalny rozwój przestrzenny, uwzględniający potrzeby mieszkańców oraz możliwości inwestycyjne.
- 1.2 Budowa i modernizacja spójnej oraz dostępnej infrastruktury technicznej i transportowej.
- 1.3 Zachowanie wysokiej jakości środowiska oraz adaptacja do zmian klimatycznych wraz z rozwojem błękitno-zielonej infrastruktury.

 Ład przestrzenny jest sposobem kształtowania przestrzeni, który zapewnia jej harmonijną organizację, uwzględniając uwarunkowania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe i kulturowe. Zadaniem władz lokalnych Gminy oraz innych podmiotów i interesariuszy zaangażowanych w proces realizacji założeń strategicznych zdefiniowanych w niniejszej Strategii będzie zapewnienie mieszkańcom atrakcyjnej i bezpiecznej przestrzeni do życia, pracy, nauki, uczestnictwa w wydarzeniach kulturalno-rozrywkowych i sportowych oraz możliwości spędzania czasu wolnego. Realizacja poszczególnych elementów będzie mieć niebagatelny wpływ i przełożenie na podniesienie jakości życia mieszkańców gminy Kłobuck. Wysoko rozwinięta i stopniowo doskonała



infrastruktura na wielu płaszczyznach odgrywa istotną rolę na rzecz poprawy atrakcyjności obszaru i jakości życia mieszkańców, sprzyjając jednocześnie zrównoważonemu rozwojowi i sprawnemu funkcjonowaniu jej poszczególnych elementów. Dla utrzymania odpowiedniego ładu i zagospodarowania przestrzennego niezbędne będzie bieżące aktualizowanie dokumentów planistycznych, porządkujących przestrzeń, chroniące istniejące zasoby wraz z identyfikacją nowych obszarów rozwoju, w taki sposób aby tworzyły spójną całość z już wcześniej zagospodarowanymi terenami.



Jednym z priorytetowych zadań dla osiągnięcia założonego celu będzie rozwój infrastruktury technicznej. Stan techniczny dróg i infrastruktury okołodrogowej wymaga podejmowania stałych działań. W zakres wspomnianych działań należeć będzie m.in. budowa i modernizacja dróg wraz z obecnością infrastruktury towarzyszącej w postaci oświetlenia ulicznego, chodników, ścieżek rowerowych, przejść dla pieszych oraz miejsc parkingowych dla pojazdów i miejsc do zatrzymywania się dla jednośladów m.in. rowerów. Innymi istotnymi elementami w tym zakresie będą inwestycje poprawiające stan oraz zwiększające udział infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej oraz gazowej w gospodarstwach jednorodzinnych oraz wielorodzinnych. Kolejną ważną częścią składową w tym obszarze będzie implementacja założeń i wytycznych przyjętych w Planie Ogólnym, który umożliwi władzom lokalnym Gminy m.in. wyznaczenie terenów pod przyszłe inwestycje, które będą mieć wpływ na rozwój gospodarki lokalnej, zabudowę mieszkaniową i inne pozostałe kwestie związane z zabudową na terenie Gminy. Z kolei już obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego będą pełnić rolę lokalnego prawa porządkujące gminną sieć osadniczą oraz nadające całości obszarowi Gminy ładu i spójności.



Trzecim celem operacyjnym w wymiarze przestrzennym są kwestie związane z ochroną środowiska przyrodniczego na terenie Gminy oraz adaptacji do zmieniającego się klimatu wraz z rozwojem obszarów związanych z błękitno-zieloną infrastrukturą. Polityka ochrony środowiska w gminie Kłobuck oparta będzie na zaplanowanych wcześniej działaniach mających na celu m.in. poprawę jakości powietrza, wody oraz gleby. Przykładem tego typu działań mogą być m.in. wymiana tradycyjnych źródeł ciepła na bardziej przyjazne dla środowiska, realizacja programów budowy przydomowych oczyszczalni ściekowych oraz promowanie i rozwój odnawialnych źródeł energii. Podejmowane przez władze lokalne działania, będą mogły być skutecznie realizowane przy jednocześnie odpowiedniej świadomości i wiedzy mieszkańców Gminy w kwestiach

związanych z ekologią oraz ochroną środowiska. Edukacja mieszkańców w tym zakresie będzie mieć bezpośrednie przełożenie na kwestię związane ze środowiskiem, które wpłyną na wzrost jakości życia oraz poprawę zdrowia fizycznego i psychicznego wśród mieszkańców Gminy. Powyższe cele operacyjne opisane w tym podrozdziale stanowią podstawę i jednocześnie wskazują na określone kierunki działań. Niniejszy katalog jest zbiorem otwartym co oznacza, że nie wyczerpuje w pełni wszystkich kwestii, problemów, wyzwań i może być modyfikowany.



Tabela 5 Cel strategiczny I

Cel strategiczny I: Wysoka jakość życia mieszkańców przy odpowiednio rozwiniętej i dostosowanej infrastrukturze wraz z dbałością o środowisko			
Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
1.1. Zrównoważony i optymalny rozwój przestrzenny	<ul style="list-style-type: none"> Opracowanie Planu Ogólnego Gminy Kłobuck Opracowanie nowych i aktualizacja obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Zwiększenie jakości oraz poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej poprzez odpowiednie zagospodarowanie Wyznaczenie stref funkcjonalnych w dokumentach o charakterze planistycznym mające na celu świadomy i odpowiedzialny rozwój przestrzenny Ograniczenie niekontrolowanego rozpraszania zabudowy oraz opracowanie zasad zagospodarowania przestrzennego na obszarach cennych przyrodniczo i szczególnie zagrożonych wystąpieniem powodzi Koncentracja zabudowy mieszkalnej na gruntach rolnych o niskiej jakości gleby oraz z uwzględnieniem 	<ul style="list-style-type: none"> Efektywne zagospodarowanie przestrzeni, zrównoważony rozwój i poprawa jakości życia mieszkańców Zwiększenia stopnia funkcjonalności przestrzeni gminy wraz z uspojnieniem polityki przestrzennej Rozwój budownictwa mieszkalnego przy zachowaniu zasad ładu przestrzennego Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznej dla wszystkich grup społecznych Poprawa atrakcyjności dla potencjalnych inwestorów 	<ul style="list-style-type: none"> Postęp prac nad opracowaniem Planu Ogólnego Gminy Kłobuck (format dokumentu) Udział powierzchni Gminy objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (%) Liczba zrealizowanych działań na rzecz poprawy jakości funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej (szt.) Powierzchnia obszaru rewitalizacji w Gminie (km²) Liczba obiektów i przestrzeni objętej rewitalizacją (szt.) Powierzchnia z wyznaczonymi strefami inwestycyjnymi, mieszkalnymi i rekreacyjnymi (ha)



	<p>zasad środowiska przyrodniczego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podejmowanie działań w ramach podziału i scalania gruntów i możliwości jego wykorzystania na rzecz realizacji inwestycji celu publicznego 		
<p>1.2. Spójna i dostępna infrastruktura dla mieszkańców</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości i dostępności do infrastruktury drogowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą, w tym m.in. chodniki, przejścia dla pieszych, pobocza, oświetlenie uliczne • Budowa i modernizacja istniejących tras rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych • Zwiększenie dostępności infrastrukturalnej dla mieszkańców ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych i seniorów poprzez likwidację barier architektonicznych • Modernizacja i rozbudowa obiektów użyteczności publicznej dostosowanej do wszystkich grup społecznych • Współpraca z prywatnymi przewoźnikami w celu rozwoju ekologicznego transportu publicznego na terenie Gminy ze szczególnym uwzględnieniem miejsc z niską dostępnością transportową • Modernizacja i budowa 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa stanu i jakości dróg oraz bezpieczeństwa na drogach i w ich obrębie • Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez rozszerzenie dostępu do infrastruktury ogólnodostępnej • Poprawa dostępności do budynków użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych i ze szczególnymi potrzebami • Zrównoważone wykorzystywanie zasobów wodnych dla dobra mieszkańców i środowiska • Zwiększenie dostępności mieszkańców do infrastruktury sieci: wodociągowej, kanalizacyjnej oraz gazowej • Poprawa stanu wód powierzchniowych i podziemnych wraz z glebami poprzez racjonalnie prowadzoną gospodarkę kanalizacyjną i/ lub przydomowych oczyszczalni ścieków 	<ul style="list-style-type: none"> • Długość wyremontowanych lub wybudowanych dróg (km) • Długość wyremontowanych lub wybudowanych chodników • Długość wybudowanych ścieżek pieszo-rowerowych (km) • Długość nowej lub zmodernizowanej sieci wodno-kanalizacyjnej (km) • Długość nowej lub zmodernizowanej sieci gazowej (km) • Liczba zbudowanych i zmodernizowanych wiat przystankowych (szt.) • Liczba nowych połączeń autobusowych (szt.) • Liczba nowych lub zmodernizowanych stacji uzdatniania wody (szt.) • Liczba zmodernizowanych budynków i obiektów pozbawionych barier architektonicznych (szt.)



	<p>nowych sieci wodociągowych, stacji uzdatniania wód oraz infrastruktury towarzyszącej</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja i rozbudowa sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków • Wspieranie inicjatyw na rzecz rozwoju sieci gazowej w przypadku wzrastającego zapotrzebowania przez mieszkańców i inwestorów • Rozszerzenie zakresu usług administracyjnych realizowanych w formie elektronicznej. E-administracja • Wdrażanie założeń Smart City, celem zwiększenia interaktywności i wydajności infrastruktury miejskiej przekładającej się na jakość życia mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości transportu publicznego głównie z wykorzystaniem ekologicznego transportu autobusowego • Umożliwienie mieszkańcom i przedsiębiorcom szybszy i bardziej efektywny kontakt z Urzędem Gminy i jednostkami podległymi • Zwiększenie dostępności do usług publicznych dla osób wykluczonych komunikacyjnie • Poprawa reakcji Policji i służb ratunkowych w przypadku wystąpienia potrzeby poprzez wcześniejsze wykrywanie zagrożeń np. pożary czy wypadki drogowe • Poprawa jakości zarządzania jednostką samorządową przez poprawę komunikacji z mieszkańcami, wzrost efektywności i interaktywności systemów 	
<p>1.3. Zachowanie wysokiej jakości środowiska oraz adaptacja do zmian klimatu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Przeciwdziałanie zjawiskom ekstremalnym oraz adaptacja do zmieniającego klimatu poprzez szereg działań jak m.in.: zachowanie naturalnej zdolności retencyjnej gruntów i jej zwiększanie wraz z implementacją zasad związanych z zieloną i niebieską infrastrukturą • Podniesienie poziomu bioróżnorodności terenów 	<ul style="list-style-type: none"> • Właściwa adaptacja do postępujących zmian klimatu i zwiększenie odporności na występujące klęski żywiołowe oraz odporność i przeciwdziałanie zjawiskom powodzi i suszy • Wzrost jakości powietrza przy jednoczesnym zmniejszeniu zanieczyszczenia powietrza poprzez inwestycje w nowoczesne i ekologiczne 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba nowych instalacji odnawialnych źródeł energii (OZE) w Gminie (szt.) • Liczba zrealizowanych inicjatyw na rzecz edukacji ekologicznej wśród mieszkańców Gminy (szt.) • Liczba budynków użyteczności publicznej objęta termomodernizacją (szt.) • Liczba wymienionych wysokoemisyjnych źródeł ciepła na ekologiczne (szt.) • Liczba zrealizowanych inwestycji



	<p>zielonych w gminie poprzez m.in.: budki lęgowe dla ptaków, nowe nasadzenia roślin czy tworzenie łąk kwiatnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zachowanie obszarów chronionych oraz miejsc o szczególnych walorach środowiskowych • Rozwój świadomości i poprawa wiedzy mieszkańców w zakresie ekologii i zmian klimatu • Promowanie wśród mieszkańców nawyków proekologicznych • Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej • Rozwój odnawialnych źródeł energii (OZE) na terenie Gminy • Kontynuacja i implementacja nowych programów w zakresie wymiany niskoemisyjnych źródeł ciepła na bardziej ekologiczne i przyjazne środowisku • Ciągły rozwój i doskonalenie systemu segregacji odpadów celem wysokiej skuteczności segregacji i recyklingu i ograniczania dzikich wysypisk odpadów • Inwestycje w energooszczędne oświetlenie w przestrzeni 	<p>źródła ciepła</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie efektywności energetycznej, dzięki wzrostowi udziału i wykorzystania odnawialnych źródeł energii • Prowadzenie odpowiedzialnej gospodarki wodnej i zachowanie odpowiednich stosunków wodnych • Zwiększenie udziału powierzchni zielonej i niebieskiej infrastruktury na terenie Gminy • Wzrost świadomości i wiedzy mieszkańców w zakresie ochrony środowiska i gospodarowania odpadami • Optymalizacja systemu gospodarki odpadami komunalnymi oraz kosztów związanych z ich zagospodarowaniem • Uregulowanie kwestii prawnych w zakresie planów powodziowych i suszowych na poziomie lokalnym • Odpowiednie informowanie mieszkańców o niebezpieczeństwach związanych ze zjawiskiem powodzi i suszy • Skuteczniejsza współpraca władz gminnych z Państwowym Gospodarstwem Wodnym „Wody Polskie” 	<p>w zakresie rozwoju infrastruktury błękitno-zielonej (szt.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba nowopowstałych obiektów małej retencji wodnej (szt.) • Ilość wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy (kg.) • Wskaźnik recyklingu odpadów komunalnych (%) • Wskaźniki jakości powietrza - stężenie pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5, NO2, SO2, stężenie ozonu (o3), a także liczba dni z przekroczeniami norm jakości powietrza • Plany zarządzania ryzykiem powodziowym i suszowym na poziomie lokalnym (szt.) • System monitoringu i wczesnego ostrzegania o powodzi lub suszy (szt.) • Suma pozyskanych środków finansowych na cele związane z polityką przeciwdziałania skutkom powodzi i suszy (zł.)
--	---	---	--



	<p>publicznej</p> <ul style="list-style-type: none">• Opracowanie lokalnych planów zarządzania ryzykiem powodziowym i suszowym• Wdrażanie systemów monitoringu i wczesnego ostrzegania w zakresie wystąpienia powodzi lub suszy• Zacieśnienie współpracy z jednostkami Państwowego Gospodarstwa Wodnego „Wody Polskie”, instytucjami naukowymi i organizacjami pozarządowymi• Pozyskiwanie środków z funduszy unijnych i krajowych na projekty inwestycyjne i edukacyjne w tym obszarze.	<p>i innymi instytucjami w zakresie ograniczania skutków powodzi i suszy</p> <ul style="list-style-type: none">• Inicjacja nowych inwestycji w obszarach związanych z przeciwdziałaniem skutków powodzi i suszy.	
--	---	--	--



Wymiar gospodarczy CEL STRATEGICZNY II:

Rozwój zrównoważonej i nowoczesnej gospodarki lokalnej,
opartej na wykorzystaniu endogenicznych potencjałów.

CELE OPERACYJNE:

- 2.1 Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości oraz tworzenie warunków do rozwoju sektora MŚP.
- 2.2 Zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i turystycznej poprzez efektywniejsze wykorzystanie zasobów lokalnych, w tym walorów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego.
- 2.3 Promocja Gminy jako miejsca atrakcyjnego dla inwestorów, przedsiębiorców i turystów.



Jednym z najważniejszych czynników wpływających na jakość życia mieszkańców gminy Kłobuck jest sprawnie funkcjonująca gospodarka na poziomie lokalnym i regionalnym. Poruszaną problematykę należy rozpatrywać wielowątkowo, począwszy od stanu finansów lokalnych, który przekłada się na możliwości inwestycyjne gminy oraz charakterystyce świadczonych przez gminę usług jak m.in. społeczne, komunalne, edukacyjne, zdrowotne czy kulturalne jak również poziom przedsiębiorczości i sytuację na rynku pracy. Kluczowym wyzwaniem w tej dziedzinie wydaje się potrzeba opracowania spójnego systemu wsparcia dla lokalnych przedsiębiorców i tworzenia korzystnych warunków szczególnie dla małych i średnich przedsiębiorstw, które dzięki odpowiednim warunkom do rozwoju pozwoli przyczynić się w przyszłości do wzrostu liczby działalności gospodarczych, poprawy ich kondycji finansowej, rozwoju nowych branż gospodarczych oraz pozwoli na przyciągnięcie nowych inwestorów i środków finansowych na kolejne nowe inwestycje na terenie Gminy. W trosce o rozwój gospodarczy, gmina Kłobuck będzie dążyć do zwiększenia konkurencyjności lokalnej gospodarki poprzez inwestowanie

w rozwój kompetencji mieszkańców. Realizacja zaplanowanych działań przełoży się zarówno na wzrost poziomu rozwoju gospodarczego gminy Kłobuck, jak i na ograniczenie bezrobocia wśród jej mieszkańców. Wyzwaniem dla władz lokalnych i całej społeczności Gminy będzie także podejmowanie działań mających na celu dążenie do zrównoważonego rozwoju gospodarczego poprzez wprowadzanie i implementację założeń niskoemisyjnej i energooszczędnej gospodarki. Jest to wyzwanie na tyle szczególne w związku z dynamicznymi zmianami klimatu oraz postępującym kryzysem energetycznym związanym z ograniczonym dostępem do tradycyjnych źródeł energii (m.in. węgiel, ropa naftowa, gaz ziemny) i wzrostem kosztów związanych z wydobyciem oraz dystrybucją wspomnianych źródeł energii. Skutkiem wspomnianego kryzysu energetycznego z jakim borykają się



poszczególne państwa UE w tym także Polska, związane są z rosnącymi cenami paliw konwencjonalnych jak m.in. węgiel czy gaz, a to z kolei wymusza na dystrybutorach i dostawcach poszukiwania alternatywnych źródeł energii w celu zapewnienia ciągłości dostaw energii dla poszczególnych państwa. Rozwój gospodarki niskoemisyjnej wiąże się ze zwiększonym wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, takich jak energia słoneczna i wiatrowa. Gmina Kłobuck, dysponując znacznym niewykorzystanym potencjałem w tym obszarze, planuje skoncentrować przyszłe działania na rozwoju odnawialnych źródeł energii. Podejmowane inicjatywy przyczynią się nie tylko do rozwoju gospodarczego regionu, lecz także do poprawy stanu środowiska naturalnego, co bezpośrednio wpłynie na jakość życia mieszkańców.



Gmina Kłobuck dysponuje znacznym, wciąż niewykorzystanym potencjałem opartym na dziedzictwie kulturowym oraz walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Atuty te stanowią solidną podstawę do rozwoju funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych i turystycznych na terenie Gminy. W ramach planowanych inicjatyw przewiduje się działania ukierunkowane na wielokanałową promocję gminy Kłobuck, jej walorów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego. Równocześnie planowany jest rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i wypoczynkowej, co nie tylko wzmocni funkcję turystyczną Gminy, ale również stworzy mieszkańcom więcej możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego. Innym elementem w tym obszarze będą podejmowanie inicjatywy na rzecz rozwoju historycznego dziedzictwa materialnego, zapewniającego renowację zabytków i ich odpowiednią ekspozycję oraz oznakowanie, co przełoży się na rozpoznawalność zabytków oraz zwiększenie ruchu turystycznego. Ambitnym kierunkiem działań będzie także podejmowanie współpracy władz lokalnych z sąsiednimi gminami w celu opracowania spójnej i kompleksowej oferty turystycznej całego regionu. Finałnym rezultatem ma być wypracowanie produktu turystycznego jakim będzie obszar gminy Kłobuck

wraz

z sąsiednimi gminami, który będzie popularnym kierunkiem turystycznym dla mieszkańców regionu i z poza, gdzie odwiedzający będą mogli poznać historie regionu, kultowe i historyczne miejsca z nim związane oraz w pełni korzystać z dostępnej infrastruktury rekreacyjnej oraz miejsc do spędzania czasu wolnego. Katalog działań, inicjatyw, przedsięwzięć itd. podobnie jak w przypadku wcześniejszego celu strategicznego charakteryzuje się otwartością, dopuszczalna jest modyfikacja poszczególnych zapisów i elementów oraz w razie zaistniałej potrzeby uzupełnianie o nowe pomysły i działania, które przybliżą całą społeczność Gminy do osiągnięcia zaplanowanego celu.



Tabela 6 Cel strategiczny II

Cel strategiczny II: Zrównoważona i nowoczesna gospodarka oparta na endogenicznych potencjalach			
Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
2.1 Rozwój gospodarczy oparty na lokalnej przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none"> Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości i promowanie zakładania własnych działalności gospodarczych wśród mieszkańców przez m.in. system ulg podatkowych czy pomoc prawną w zakresie otwierania działalności gospodarczej System zachęt podatkowych i promocja wśród mieszkańców oraz przedsiębiorców rolnictwa ekologicznej i agroturystyki System wzajemnej współpracy przedsiębiorców z władzami lokalnymi i organizacjami pozarządowymi Podejmowanie działań na rzecz aktywizacji zawodowej mieszkańców i pobudzenia wśród nich postaw przedsiębiorczości Wytyczenie terenów pod możliwość wykorzystania w przyszłości z przeznaczeniem na inwestycje z zakresu odnawialnych źródeł energii Promocja lokalnych usług, 	<ul style="list-style-type: none"> Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej i osiedleńczej Gminy Wzrost gospodarczy związany ze wzrostem liczby nowych przedsiębiorstw na terenie Gminy Wzmocnienie pozycji szczególnie małych i średnich przedsiębiorstw funkcjonujących w Gminie w tym także w obszarach związanych z rolnictwem ekologicznym i agroturystyką Popularyzacja i zwiększenie nowoczesnego i ekologicznego rolnictwa, wzrost produktów lokalnych i zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska Wzrost świadomości, wiedzy i kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców Zahamowanie odpływu szczególnie ludzi młodych poszukujących pracy poza granicami Gminy Zmniejszenia bezrobocia wśród mieszkańców Zwiększenie udziału wykwalifikowanej kadry, 	<ul style="list-style-type: none"> Powierzchnia utworzonych terenów inwestycyjnych (ha) Liczba nowych podmiotów gospodarczych (szt.) Poziom bezrobocia na terenie Gminy (%) Wysokość wpływów z tytułu podatku CIT (zł.) Liczba zrealizowanych szkoleń/warsztatów na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w Gminie (szt.) Liczba funkcjonujących gospodarstw agroturystycznych w Gminie (szt.) Liczba funkcjonujących nowoczesnych i ekologicznych gospodarstw rolnych w Gminie (szt.)



	<p>produktów lokalnych i rolnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szkolenia dla rolników w zakresie nowoczesnego i ekologicznego rolnictwa • Organizacja szkoleń, warsztatów i spotkań zwiększających kompetencje mieszkańców w zakresie przedsiębiorczości 	<p>stająca się konkurencją na rynku pracy dla osób z sąsiednich gmin</p>	
<p>2.2 Wzrost konkurencyjności przy wykorzystaniu potencjału turystycznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja Zalewu Zakrzew i wykorzystanie jego potencjału do promocji turystyki regionalnej • Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej w tym m.in.: tworzenie nowych ścieżek pieszo-rowerowych, historycznych i edukacyjnych oraz promocja usług turystycznych oraz gastronomicznych • Wsparcie dla inicjatyw mających na celu utworzenie gospodarstw agroturystycznych i rozwoju agroturystyki w Gminie • Zawiązywanie nowych współprac z sąsiednimi gminami celem wypracowania wspólnego systemu promocji turystyki i produktów lokalnych • Odpowiedni nadzór i konserwacja obiektów zabytkowych, zwiększenia stopnia ich rozpoznawalności i odpowiednie dopasowanie 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost świadomości o występujących walorach kulturowych i turystycznych wśród mieszkańców Gminy i turystów • Wzmocnienie pozycji Gminy jako atrakcyjnego turystycznie miejsca 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba nowych obiektów turystyczno-rekreacyjnych (szt.) • Liczba gospodarstw agroturystycznych w Gminie (szt.) • Liczba obiektów gastronomicznych na terenie Gminy (szt.) • Liczba miejsc noclegowych na terenie Gminy (szt.) • Liczba zagospodarowanych i odnowionych zabytków w Gminie (szt.) • Liczba obiektów i miejsc dopasowanych do potrzeb osób o szczególnych potrzebach (szt.) • Liczba nawiązanych współprac na rzecz promocji turystyki i produktów lokalnych (szt.) • Długość powstałych ścieżek pieszo-rowerowych (km.)



	dla osób z niepełnosprawnościami		
2.3 Aktywna promocja oferty gospodarczej i turystycznej	<ul style="list-style-type: none"> • Wyznaczanie i uzbrajanie nowych terenów inwestycyjnych i ich aktywna promocja poprzez odpowiednio przygotowaną ofertę inwestycyjną • Budowanie atrakcyjnego wizerunku Gminy jako miejsca o odpowiednich warunkach do prowadzenia działalności gospodarczej oraz wypoczynku • Promowanie lokalnej kultury, zwyczajów i tradycji oraz próba wykreowania produktu lokalnego • Organizacja imprez i wydarzeń mających na celu upamiętnienie wydarzeń historycznych oraz wzmacniających tożsamość lokalną i przywiązanie do tradycji i dziedzictwa kulturowego przez mieszkańców • Współpraca władz lokalnych z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, grupami oraz gminami sąsiednimi w celu opracowania atrakcyjnej i spójnej oferty kulturalno-turystycznej • Opracowanie spójnej kampanii promocyjnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost rozpoznawalności Gminy przy wykorzystaniu występujących zasobów kulturowych oraz produktów i dziedzictwa lokalnego • Rozwój oferty turystyczno-rekreacyjnej w Gminie, dzięki inwestycjom w nowoczesną infrastrukturę odpowiadającą na oczekiwania turystów i mieszkańców • Rozwój przedsiębiorczości w tym rozwój branż związanych z turystyką • Wzrost potencjału i konkurencyjności Gminy w regionie • Wzrost wpływów finansowych do budżetu Gminy • Wzrost świadomości wśród mieszkańców Gminy w zakresie tradycji i historii swojej Gminy • Wzmacnianie roli Gminy jako rzetelnego partnera przy współpracy z organizacjami, stowarzyszeniami, grupami oraz sąsiednimi gminami • Zwiększenie atrakcyjności Gminy jako miejsca do korzystania z walorów turystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Opracowany produkt lokalny lub wydarzenie (szt.) • Liczba przeprowadzonych akcji/kampanii promujących Gminę (szt.) • Liczba wykorzystanych kanałów do promocji Gminy (szt.) • Liczba nawiązanych współprac władz lokalnych ze stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi, grupami i gminami sąsiednimi (szt.) • Liczba zorganizowanych wydarzeń promujących kulturę i tradycje lokalną Gminy (szt.) • Zysk finansowy do budżetu Gminy (zł.) • Szacunkowa liczba turystów odwiedzających Gminę (szt.)



Wymiar społeczny CEL STRATEGICZNY III:

Budowa aktywnego i zintegrowanego społeczeństwa poprzez rozwój dostępnych usług społecznych oraz oferty spędzania czasu wolnego.

CELE OPERACYJNE:

- 3.1 Zapewnienie wysokiej jakości i dostępności systemu oświaty oraz opieki nad dziećmi.
- 3.2 Rozwój i modernizacja systemu usług opieki społecznej i opieki zdrowotnej.
- 3.3 Rozszerzenie i dostosowanie oferty spędzania czasu wolnego do wszystkich grup wiekowych mieszkańców.



Najważniejszym kapitałem rozwojowym gminy Kłobuck są jego mieszkańcy. Jednym z priorytetowych zadań władz lokalnych w nadchodzących latach, będzie podniesienie jakości życia mieszkańców Gminy oraz zwiększenie jej atrakcyjności dla potencjalnych nowych osiedleńców. Jednym z kluczowych czynników determinujących postrzeganą atrakcyjność gminy, będzie poziom rozwoju oferty społeczno-kulturalnej. Odpowiednio rozwinięta i dostosowana oferta społeczna, kulturalna, edukacyjna oraz zdrowotna powinna odpowiadać na zróżnicowane potrzeby i oczekiwania różnych grup mieszkańców gminy. Aby w możliwie najpełniejszy sposób odpowiedzieć na potrzeby lokalnej społeczności, konieczne będzie stworzenie odpowiednio wysokiej jakościowo infrastruktury, uzupełnionej o nowoczesne tereny rekreacyjne, otwarte i dostosowane dla mieszkańców w każdym wieku. W tym kontekście istotnym przedsięwzięciem będzie także wsparcie dla instytucji odpowiedzialnych za upowszechnianie kultury, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i klubów sportowych, które stanowią kluczową rolę w kształtowaniu lokalnej tożsamości, wzmacnianiu integracji mieszkańców, pobudzaniu ich aktywności społecznej jak również wpływają na atrakcyjność i rozpoznawalność Gminy. Rozwój Gminy będzie możliwy również dzięki podejmowanym inwestycjom w kształcenie najmłodszych mieszkańców Gminy oraz podnoszenie jakości edukacji na wszystkich szczeblach. Wysoki standard kształcenia uczniów, stanowiący cel nadrzędny, ma kluczowe znaczenie dla przyszłości młodego pokolenia mieszkańców Gminy, determinując jednocześnie ich dalsze losy na rynku pracy oraz jednocześnie wpływając na poziom bezrobocia w gminie. Inwestycje w jakość i dostępność infrastruktury szkolnej połączone z równoległym rozwojem bazy dydaktycznej są fundamentalnym elementem wzmacniania potencjału edukacyjnego Gminy. Wysoki poziom edukacji to nie tylko wysoko rozwinięta infrastruktura, ale również dobrze wykształcona i przygotowana do wykonywania swoich zadań, kadra nauczycielska, która jest w stanie wdrażać innowacyjne metody



nauczania i wykraczać poza przyjęty schemat, sprawiając, że edukacja staje się dla uczniów bardziej przystępna przy jednoczesnym wzroście wyników egzaminów państwowych takich jak np. egzamin ósmoklasisty czy matura. Innym istotnym elementem będzie zapewnienie bogatej

i spójnej oferty edukacyjnej, odpowiadającej na aktualne wyzwania rynku pracy, dzięki której młodzi mieszkańcy gminy będą mieć zapewniony łatwiejszy start w dorosłe życie. Ważnym czynnikiem będzie także rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych, odpowiadającej oczekiwaniom



dzieci i młodzieży, a także wspierającej najbardziej uzdolnionych uczniów z terenu Gminy, otwierając im nowe możliwości i korzyści płynące z oferowanej edukacji w gminie Kłobuck.

Jednym z wyzwań jakie będą stać przed władzami lokalnymi w nadchodzących latach w obszarze społecznym, będzie rozwój świadczonych usług społecznych na terenie Gminy, stanowiących jeden z wielu czynników wpływających na jakość życia mieszkańców. W związku z postępującymi zmianami demograficznymi oraz procesem starzenia się społeczeństwa, w tym także ludności gminy Kłobuck, z każdym kolejnym rokiem liczba osób w wieku poprodukcyjnym będzie wzrastać. W odpowiedzi na rosnące zapotrzebowanie na usługi społeczne ze strony osób w wieku senioralnym, kluczowym wyzwaniem stanie się rozwój oraz wprowadzenie nowych usług i koncepcji skierowanych do tej grupy wiekowej. Poprzez działania w tym obszarze przewiduje się m.in. rozszerzenie świadczeń usług opiekuńczych (m.in. specjalistyczna opieka i rehabilitacja) i asystenckich skierowanych dla seniorów, rozszerzenie oferty i zakresu działalności Klubów Seniora oraz inicjatywę utworzenia wolontariatu, który mógłby posłużyć integracji międzypokoleniowej jak również stanowić element wsparcia dla seniorów, szczególnie tych znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.



W ramach trzeciego celu operacyjnego przewiduje się rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej poprzez budowę nowych obiektów oraz modernizację istniejących terenów przeznaczonych do aktywności fizycznej i wypoczynku. Rozbudowa przestrzeni rekreacyjnych i stref aktywnego

wypoczynku przyczyni się do wzrostu poziomu aktywności fizycznej mieszkańców, poprawy ich kondycji oraz ogólnego stanu zdrowia. Inwestycje te będą także sprzyjały integracji społecznej

i wzmacnianiu więzi międzyludzkich. Dodatkowym atutem realizacji przedmiotowych działań będzie również zwiększenie zaangażowania organizacji pozarządowych, które swoją

aktywnością będą wzmocniać rozwój społeczności lokalnej oraz przyczynić się do podnoszenia jakości życia na terenie Gminy. W razie zaistniałej konieczności katalog może być również wzbogacony o nowe propozycje i działania, które skutecznie przyczynią się do realizacji zaplanowanego celu i zbliżą całą społeczność Gminy do realizacji zaplanowanego celu.



Tabela 7 Cel strategiczny III

Cel strategiczny III: Aktywne i zintegrowane społeczeństwo oraz dostępne usługi społeczne i oferta spędzania czasu wolnego			
Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
3.1 Wysoka jakość i dostępność systemu oświaty i opieki nad dziećmi	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja oraz wyposażenie placówek przedszkolnych w tym również bazy dydaktycznej i sportowej • Rozszerzenie oferty edukacyjnej o nowe specjalistyczne klasy: sportowe, językowe itp. • Rozszerzenie oferty edukacyjnej o nowe bezpłatne, dodatkowe zajęcia pozaszkolne dla dzieci i młodzieży • Zwiększenie dostępu do placówek opieki nad dziećmi do lat 3 • Implementacja innowacyjnych metod nauczania w placówkach edukacyjnych • Wzrost rozwoju kompetencji nauczycieli poprzez kursy, szkolenia, warsztaty itp. • System wsparcia uczniów wymagających specjalistycznego podejścia oraz uzdolnionych zapewniające indywidualne podejście do ucznia • Organizacja wsparcia psychologiczno- 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości bazy oświatowej i sportowej wpływającej na wzrost warunków i możliwości nauczania i zapewnienia lepszej kondycji fizycznej wśród dzieci i uczniów • Zwiększenie liczby oferty zajęć pozalekcyjnych, wzmacniającej nowe zainteresowania wśród uczniów i młodzieży • Możliwość powrotu na rynek pracy dla rodziców dzieci do lat 3 • Poprawa jakości systemu nauczania oraz osiągnięć uczniów w konkursach i egzaminach państwowych takich jak np.: egzamin ósmoklasisty • Wzrost kompetencji i nabywanie nowych umiejętności przez nauczycieli wpływające na wzrost wyników i osiągnięć w nauce oraz sporcie przez dzieci i młodzież • Poprawa jakości zdrowia psychicznego i fizycznego wraz z odpowiednim rozwojem dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury szkolnej (szt.) • Liczba dzieci uczęszczająca na zajęcia pozalekcyjne (szt.) • Liczba zorganizowanych zajęć pozalekcyjnych dla uczniów (szt.) • Liczba dzieci otrzymujących stypendium naukowe (os.) • Wyniki egzaminów państwowych (%) • Liczba dzieci i uczniów korzystających z pomocy psychologiczno-pedagogicznej (szt.) • Liczba nauczycieli biorąca czynny udział w kursach/ szkoleniach (os.) • Liczba zorganizowanych kursów/ szkoleń dla nauczycieli (szt.) • Liczba dostępnych miejsc w placówkach opieki nad dziećmi do lat 3 (szt.) • Liczba podjętych inicjatyw wolontariackich (szt.)



	<p>pedagogicznego dla potrzebujących uczniów i ich rodziców</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podejmowanie inicjatyw na rzecz popularyzacji aktywności fizycznej dzieci i młodzieży oraz wiedzy na temat zdrowego trybu życia • Upowszechnianie i promocja wolontariatu uczniowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost aktywności i odnajdowanie nowych zainteresowań wśród uczniów 	
<p>3.2 Poprawa jakości i dostępności systemu usług opieki społecznej i opieki zdrowotnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozszerzenie oferty usług opiekuńczych i asystenckich dla mieszkańców • Zwiększenie dostępności do opieki specjalistycznej w tym usług rehabilitacyjnych • Poprawa integracji społecznej oraz zapobiegania zjawisku wykluczenia społecznego osób z niepełnosprawnościami i osób starszych • Utworzenie miejsc przyjaznych seniorom np. DPS czy Kluby Seniora, wraz z rozwojem gminnej polityki senioralnej • Implementacja programów polityki zdrowotnej i profilaktyki zdrowotnej i społecznej oraz edukacja mieszkańców w zakresie zasad zdrowego trybu życia • Podejmowanie inicjatyw na rzecz zwiększania świadomości wśród mieszkańców na temat uzależnień, w tym promocja 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości życia mieszkańców • Podnoszenie świadomości oraz kreowanie postaw prozdrowotnych wśród mieszkańców • Poprawa jakości i dostępu do oferowanych usług opiekuńczych i asystenckich • Poprawa jakości i dostępu do usług opieki zdrowotnej • Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu części mieszkańców • Poprawa integracji społecznej dla osób ze szczególnymi potrzebami • Poprawa lub usamodzielnienie funkcjonowania osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej • Poprawa infrastruktury i przestrzeni publicznej i zwiększenie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami • Nabywanie nowej wiedzy i umiejętności przez 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych i asystenckich (os.) • Liczba lekarzy lub specjalistów zakontraktowanych na terenie Gminy (os.) • Liczba opiekunów i asystentów rodzin (os.) • Liczba zrealizowanych programów zdrowotnych i profilaktycznych (szt.) • Liczba zrealizowanych inicjatyw aktywizujących osoby starsze i niepełnosprawne (szt.) • Liczba zrealizowanych programów profilaktyczno-zdrowotnych (szt.) • Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej (os.) • Liczba nowych usług w Klubach Seniora i DPS (szt.) • Liczba kampanii informacyjnych na temat walki z uzależnieniami (szt.) • Liczba zatrudnionych opiekunów i asystentów rodzin (os.) • Liczba zlikwidowanych barier architektonicznych (szt.)



	<p>zdrowia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Usuwanie barier architektonicznych i dostosowywanie przestrzeni publicznej do osób ze szczególnymi potrzebami • Zwiększanie świadomości wśród mieszkańców na temat zagrożeń kryzysowych m.in. przy współpracy z lokalnymi służbami, organizacjami, stowarzyszeniami poprzez cykliczne informowanie społeczeństwa, organizację spotkań oraz odpowiednią edukację na temat zachowania w przypadku wystąpienia, któregoś ze zjawisk kryzysowych 	<p>mieszkańców na temat potencjalnych zjawisk i sytuacji kryzysowych</p>	
<p>3.3 Rozbudowana i dostosowana do potrzeb mieszkańców oferta kulturalno-sportowa i spędzania czasu wolnego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa i modernizacja Miejskiego Ośrodka Kultury w Kłobucku wraz z dostosowaniem infrastruktury i oferowanych usług do potrzeb i oczekiwań wszystkich grup społecznych • Rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportowej • Rozbudowa i modernizacja miejsc spędzania czasu wolnego • Poprawa i popularyzacja aktywności fizycznej wśród mieszkańców poprzez odpowiednio przygotowaną ofertę sportową i dostosowanie infrastruktury do uprawiania różnorodnych 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój oferty kulturalnej dopasowanej do potrzeb i oczekiwań różnych grup mieszkańców • Dostęp dla mieszkańców możliwości uprawiania różnego rodzaju aktywności fizycznej, prowadzenia zdrowego stylu życia • Zwiększenie świadomości i wiedzy w zakresie zdrowotnym • Wzmocnienie tożsamości lokalnej oraz integracji międzypokoleniowej • Wzrost zainteresowania wśród mieszkańców uczestnictwem w wydarzeniach kulturalno-rozrywkowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalno-rozrywkowych oraz sportowo-rekreacyjnych (szt.) • Liczba uczestników wydarzeń kulturalno-rozrywkowych i sportowo-rekreacyjnych (os.) • Liczba nowych obiektów infrastruktury sportowej (szt.) • Liczba budynków lub pomieszczeń poddanych modernizacji lub rozbudowie (szt.) • Liczba organizacji pozarządowych współpracujących z władzami lokalnymi (szt.) • Liczba lokali udostępnionych na rzecz działalności organizacji pozarządowych (szt.) • Liczba osób objętych działaniami edukacyjnymi nt. wiedzy prozdrowotnej



	<p>dyscyplin sportowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Współpraca władz lokalnych z organizacjami pozarządowymi na rzecz krzewienia kultury sportu i spędzania czasu wolnego • Wsparcie dla organizacji pozarządowych, Kół Gospodyń Wiejskich, OSP itp. w zakresie aplikowania o środki zewnętrzne oraz zapewnienia im możliwości podejmowania działań w budynkach użyteczności publicznej • Wykorzystanie istniejących budynków świetlic wiejskich do rozwoju kulturalno-społecznego mieszkańców poszczególnych sołectw 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa i rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi • Ograniczenie ryzyka wykluczenia społecznego 	<p>(os.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób zaangażowanych w poszczególne inicjatywy związane z oferta spędzania czasu wolnego (os.)
--	---	--	---

Źródło: opracowanie własne



Projekty strategiczne zaplanowane podczas realizacji Strategii

Osiągnięcie zaplanowanych celów będzie możliwe przy wsparciu i realizacji określonych działań i projektów strategicznych, które jednocześnie będą kołem zamachowym dla rozwoju gminy Kłobuck. Niniejsza Strategia zawiera zestaw działań przyporządkowanych do konkretnych kierunków strategicznych, dla których określono oczekiwane rezultaty. Zaprezentowane poniżej działania mają charakter ogólny oraz nie obejmują szczegółowych informacji w zakresie informacji np. kosztów realizacji poszczególnych projektów. Wynika to z faktu, iż zarówno planowane nakłady inwestycyjne oraz pozostałe parametry wpływające na realizację danej inwestycji, mogą na przestrzeni czasu ulegać zmianom. Zmiany, o których mowa uwarunkowane są licznymi czynnikami, których wpływ może się nasilać lub słabnąć w kolejnych latach, co może skutkować koniecznością aktualizacji lub modyfikacji przyjętych założeń inwestycyjnych.

W ramach niniejszej Strategii wyznaczono kilkanaście kluczowych przedsięwzięć strategicznych, które powinny zostać zrealizowane priorytetowo i w pierwszej kolejności. Przedstawione przedsięwzięcia strategiczne mają charakter złożony i wielowymiarowy, obejmując swoim zakresem różnorodne obszary tematyczne i szeroki krąg interesariuszy. Realizacja w głównym założeniu ma przyczynić się do zniwelowania wielu problemów społeczno-gospodarczych oraz ograniczenie głównych barier rozwojowych Gminy. W dłuższej perspektywie inicjowane działania mają przyczynić się do wielowymiarowego wzmocnienia potencjału rozwojowego gminy Kłobuck. Zaplanowane przedsięwzięcia odnoszą się do zagadnień przestrzennych, gospodarczych i społecznych, wykorzystując przy tym endogeniczne zasoby Gminy w celu wspierania zrównoważonego rozwoju gospodarczego

i społecznego przy jednoczesnym poszanowaniu zasad ochrony środowiska naturalnego oraz ładu i harmonii układów przestrzennych. Poniżej przedstawiono zaplanowane kluczowe przedsięwzięcia strategiczne, które zgodnie z założeniami w Strategii powinny zostać zrealizowane priorytetowo przed innymi ważnymi projektami, z uwagi na ich szczególne znaczenie dla rozwoju gminy Kłobuck. Przedsięwzięcia poza wykorzystaniem posiadanych potencjałów rozwojowych, stanowią także odpowiedź na potrzeby i postulaty mieszkańców Gminy, wynikające z przeprowadzonej uprzednio diagnozy. Poniżej zaprezentowane kluczowe programy dla rozwoju gminy Kłobuck, przedstawiono w następujących obszarach: gospodarki, infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, infrastruktury społecznej, kultury i



turystyki, sporcie i rekreacji oraz ochrony środowiska. Katalog przedstawionych działań ma charakter otwarty i wieloaspektowy. Przedstawione kluczowe przedsięwzięcia są kierunkami, w których obszarach gmina Kłobuck będzie podejmować kluczowe decyzje na rzecz realizacji zaplanowanych założeń. Przedstawione propozycje w tym aspekcie zostały przedstawione w następnym rozdziale w Modelu funkcjonalno-przestrzennym, gdzie w sposób poglądowy, a nie precyzyjny przedstawiono niniejsze przedsięwzięcia, rozmieszczone na wspomnianym Modelu.

Do kluczowych przedsięwzięć strategicznych przyjętych w ramach Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034 należą:

Gospodarka:

- Wykorzystanie obecności i potencjału Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (KSSE) i wsparcie jej dalszego rozwoju,
- Wspieranie atrakcyjności inwestycyjnej poprzez dążenie do utworzenia terenów inwestycyjnych oraz ich uzbrajanie w podstawową infrastrukturę techniczną.

Infrastruktura techniczna i komunikacyjna:

- Modernizacja i rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej,
- Planowana budowa obwodnicy Kłobucka,
- Budowa nowych i modernizacja obecnych odcinków dróg oraz infrastruktury towarzyszącej.

Infrastruktura społeczna:

- Likwidacja barier architektonicznych w budynkach i przestrzeniach użyteczności publicznej,
- Tworzenie atrakcyjnej wizualnie, dostępnej i spełniającej potrzeby mieszkańców infrastruktury publicznej, w tym spójnej przestrzennie i architektonicznie zabudowy centrum Kłobucka,
- Modernizacja oraz doposażenie placówek edukacyjnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i sportowej,
- Rozbudowa infrastruktury społecznej, w tym obiektów realizujących zadania z zakresu polityki społecznej,
- Wykorzystanie dostępnej infrastruktury do stworzenia przestrzeni wspierającej aktywność społeczną mieszkańców oraz działalność organizacji pozarządowych i stowarzyszeń,
- Uzupełnienie zasobów sprzętowych jednostek OSP w celu wzmocnienia lokalnego systemu ratownictwa.



Kultura i turystyka:

- Poprawa estetyki i zagospodarowania Zalewu Zakrzew,
- Modernizacja, przebudowa i rozbudowa obiektów kultury i turystyki,
- Realizacja prac konserwatorskich i modernizacyjnych obiektów zabytkowych.

Sport i rekreacja:

- Rozwój i modernizacja obiektów sportowo-rekreacyjnej oraz miejsc do spędzania czasu wolnego,
- Budowa i modernizacja ścieżek pieszo-rowerowych,
- Podnoszenie jakości zagospodarowania oraz estetyki istniejących terenów zieleni urządzonej.

Ochrona środowiska:

- Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie zjawiskom ekstremalnym poprzez zwiększanie retencji oraz rozwój błękitno-zielonej infrastruktury,
- Rozwój odnawialnych źródeł energii (OZE) poprzez inwestycje w instalacje fotowoltaiczne, wiatrowe i inne technologie niskoemisyjne, z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań środowiskowych,
- Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej, w tym remont i termomodernizacja budynków użyteczności publicznej,
- Ochrona obszarów cennych przyrodniczo oraz terenów o wysokich walorach środowiskowych.

4. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Kłobuck oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie Kłobuck

Charakterystyka Gminy

Kłobuck to gmina miejsko-wiejska położona w północnej części województwa śląskiego, w powiecie kłobuckim, na Wyżynie Krakowsko-Wieluńskiej w dolinach rzek Białej i Czarnej Okszy, dopływu Liswarty. Powierzchnia gminy wynosi 130 km², a samego miasta Kłobuck 47 km². Całkowita powierzchnia Gminy wyrażona w hektarach wynosi 8 216, z czego 3 633 stanowią grunty leśne. Gmina składa z miasta Kłobuck oraz z 15 sołectw: Brody Malina, Niwa Skrzyszów, Przybyłów, Rybno, Zakrzew, Smugi, Libidza, Lgota, Gruszewnia, Kamyk, Borowianka, Nowa Wieś, Kopiec, Biała oraz Łobodno. Największą jednostką terytorialną w gminie, a zarazem pełniącą funkcję administracyjną oraz będącą miejscem,

w którym koncentruje się znaczna część usług i zakładów pracy jest Kłobuck. W gminie



dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, uzupełniona o rozproszone elementy zabudowy wielorodzinnej.

Gmina Kłobuck graniczy od południowego wschodu z miastem i gminą Częstochowa, od wschodu z gminą Mykanów, od północy z gminą Miedźno, od południa z gminą Wręczyca Wielka, od południowego zachodu z gminą Opatów. Wg danych GUS na koniec 2023 r. Gminę zamieszkiwało 19 652 osób, w tym 9 540 mężczyzn i 10 112 kobiet, przy współczynniku feminizacji wynoszącym 106. W tym samym roku gęstość zaludnienia na terenie Gminy wynosiła 151 osób w przeliczeniu na 1 km².

Główne korytarze i elementy sieci transportowych, w tym pieszych i rowerowych

Gmina Kłobuck położona w odległości około 18 km od Częstochowy oraz około 90 km od Katowic – stolicy województwa śląskiego. Gmina charakteryzuje się dobrą dostępnością komunikacyjną, w szczególności w zakresie występowania rozbudowanej sieci dróg. Przez teren Gminy przebiega droga krajowa nr 43, łącząca Częstochowę z Wieluniem i Poznaniem. Jednocześnie stanowi jedno z najważniejszych połączeń drogowych Kłobucka z Częstochową. Oprócz drogi krajowej, przez Gminę przebiegają również drogi wojewódzkie i powiatowe:

nr S2043 Kłobuck–Kamyk oraz nr 492 Ważne Młyny-Błachownia. Uzupełnieniem układu sieci drogowej jest węzeł autostradowy Częstochowa Jasna Góra w Lgocie, będący elementem autostrady A1. Przez teren Gminy przebiega również linia kolejowa nr 131, nazywana magistralą węglową (Chorzów Batory-Tczew). W chwili obecnej na terenie Gminy nie funkcjonuje ruch pasażerski koleją, który został zawieszony w 2013 r. W chwili obecnej trwają prace analityczne nad projektem dotyczącym wznowienia dalekobieżnych połączeń na linii

nr 131, obejmujące stację kolejową w Kłobucku. Wznowienie ruchu planowane jest na 2027 r.

System powiązań przyrodniczych

Teren gminy Kłobuck obejmuje obiekty dziedzictwa kulturowego, które wpisane są do rejestru Zabytków Instytutu Dziedzictwa Narodowego w tym m.in.: Dzwonnica przy Kościele parafialnym św. Stanisława w Białej Górnej, 1746 r.; Dwór w Kamyku, 1840 r.; Zespół pałacowo–parkowy w Kłobucku Zagórze, datowanie – 1795 r., 1891 r. Gmina Kłobuck jest atrakcyjnym miejscem również pod kątem posiadanych walorów turystycznych i krajobrazowych, kształtowanych przez obecność rzek Białej i Czarnej Okszy wraz z urozmaiconą rzeźbą terenu oraz obecnością morenowych pagórków i wapiennych wzgórz. Elementem wtapiającym się w krajobraz Gminy, a zarazem będącym jego istotną częścią są



przebiegające przez teren gminy dwa szlaki turystyczne tj.: Niebieski – Szlak Rezerwatów Przyrody o długości 67,5 km prowadzący przez rezerwaty „Zamczysko”, „Dębowa Góra”, miejscowość Truskolasy i Panki, rezerwat „Modrzewiowa Góra”, Krzepice i Danków do Lipia oraz Zielony – Szlak Kłobucki biegnący z Kłobucka przez Mokrą, Zawady nad Liswartą do wsi Wąsosz.

Na terenie gminy Kłobuck występuje dziewięć form ochrony przyrody, do których zaliczamy m.in.:

- użytki ekologiczne, takie jak Czarne Bagno o powierzchni ok. 2,5 ha, który ustanowiony został w 2002 r., i jest obecnie zlokalizowany w leśnictwie Bartkówka,
- obszary Natura 2000: Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Torfowisko przy Dolinie Kocinki o łącznej powierzchni ok. 5,6 ha.

Całość walorów turystycznych dopełnia Zalew Zakrzew, będący zbiornikiem retencyjnym na rzece Białej Okszy, usytuowany na pograniczu miejscowości Rybno i Kłobucka (sołectwo Zakrzew) o łącznej powierzchni 9,49 ha.

Zagrożenie powodziowe i plany zarządzania ryzykiem powodziowym

Elementem uwarunkowań środowiskowych są uwarunkowania wodne, ściśle powiązane z zagadnieniami wynikającymi ze zmian klimatu. Zgodnie z art. 326 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 960), ustalenia dokumentów planistycznych, o których mowa w art. 315 pkt 1–3 wskazanej ustawy, podlegają uwzględnieniu w strategii rozwoju gminy.

Gmina Kłobuck położona jest w obszarze dorzecza rzeki Odry, w granicach regionu wodnego rzeki Warty. Układ hydrograficzny Gminy tworzą przede wszystkim dopływy Liswarty – rzeki Biała Oksza i Czarna Oksza wraz z ich mniejszymi ciekami. Rzeka Liswarta stanowi główną oś hydrograficzną północno-zachodniej części województwa śląskiego, a poprzez Wartę odwadnia omawiany teren do Odry, której wody ostatecznie uchodzą do Morza Bałtyckiego.

Jednolita Część Wód Powierzchniowych (JCWP) – to wydzielony, spójny pod względem hydrologicznym i przyrodniczym fragment wód powierzchniowych (np. rzeki, jeziora, kanału, zbiornika wodnego, wód przejściowych lub przybrzeżnych), stanowiący podstawową jednostkę planistyczną i oceny stany wód w ramach Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE) oraz polskiego Prawa wodnego. Odnosząc się do obszaru terytorialnego PGW WP RZGW w Poznaniu związanego z regionem wodnym Warty przynależnym do obszaru dorzecza Odry informuje się, że gmina Kłobuck leży w granicach trzech jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), na podstawie obowiązującej II

aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r., poz. 335). Na obszarze gminy Kłobuck wyznaczono zlewnie następujących jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP): RW6000091816589 – Górnianka, RW600009181669 – Biała Oksza, RW600009181689 – Kocinka, a ich analizę przedstawiono w poniższej tabeli nr 8.



Tabela 8 Charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych na terenie gminy Kłobuck

Charakterystyka JCWP					
Kod JCWP	Nazwa JCWP	Typologia/ status	Stan/potencjał ekologiczny/ stan (ogólny)	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
RW6000091816589	Górnianka	Potok lub strumień nizinny/ naturalna część wód	Umiarkowany stan ekologiczny /zły stan wód	Zagrożona	<p>Działania podstawowe: ograniczenie zanieczyszczeń rozproszonych z rolnictwa. Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność.</p> <p>Działania uzupełniające: edukacja i informacja. Ograniczenie zanieczyszczenia wód związkami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa oraz ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami. Promocja działań wynikających ze: „Zbioru zaleceń dobrej praktyki rolniczej” dla ograniczenia zanieczyszczenia wód związkami azotu i fosforu, których źródłem jest działalność rolnicza, w tym w szczególności działania ograniczające migrację biogenów wraz ze spływem powierzchniowym (przeciwdziałanie erozji, strefy buforowe i inne). Promocja działań wynikających z „Kodeksu doradczego dobrej praktyki rolniczej dotyczącej ograniczenia emisji amoniaku”. Działania doradcze ukierunkowane są na: doradztwo technologiczne, pomoc rolnikom w ubieganiu się o przyznanie pomocy finansowej ze środków pochodzących z funduszy UE lub innych instytucji krajowych i zagranicznych.</p>

RW600009181669	Biała Oksza	Potok lub strumień nizinny/naturalna część wód	Umiarkowany stan ekologiczny /zły stan wód	Zagrożona	<p>Działania podstawowe: Ograniczenie zanieczyszczeń pochodzących z rolnictwa. Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność.</p> <p>Działania uzupełniające: Edukacja i informacja. Ograniczenie zanieczyszczenia wód związkami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa oraz ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami. Promocja działań wynikających ze: „Zbioru zaleceń dobrej praktyki rolniczej” dla ograniczenia zanieczyszczenia wód związkami azotu i fosforu, których źródłem jest działalność rolnicza, w tym w szczególności działania ograniczające migrację biogenów wraz ze spływem powierzchniowym (przeciwdziałanie erozji, strefy buforowe i inne). Promocja działań wynikających z „Kodeksu doradczego dobrej praktyki rolniczej dotyczącej ograniczenia emisji amoniaku”. Działania doradcze ukierunkowane są na: doradztwo technologiczne, pomoc rolnikom w ubieganiu się o przyznanie pomocy finansowej ze środków pochodzących z funduszy UE lub innych instytucji krajowych i zagranicznych.</p>
RW600009181689	Kocinka	Potok lub strumień nizinny/naturalna część wód	Umiarkowany stan ekologiczny /zły stan wód	Zagrożona	<p>Działania podstawowe: dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań podstawowych.</p> <p>Działania uzupełniające: dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań uzupełniających.</p>

Źródło: II Aktualizacja planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, <http://karty.apgw.gov.pl:4200/informacje>



Zgodnie z obowiązującymi mapami zagrożenia powodziowego sporządzonymi przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960 – dalej Prawo wodne) teren gminy Kłobuck znajduje się:

- częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt. 34) lit. a) Prawa wodnego, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt. 34) lit. b) Prawa wodnego, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- częściowo na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%,
- poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt. 34) lit. c) Prawa wodnego, tj. obszarem między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w którym wbudowano trasę wału,
- poza obszarem narażonym na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wału przeciwpowodziowego.

Zgodnie z art. 172 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r., poz. 960) na podstawie map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego przygotowuje się – z uwzględnieniem podziału kraju na obszary dorzeczy oraz regiony wodne – plany zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP). Dokumenty te obejmują wszystkie elementy zarządzania ryzykiem powodziowym, określone w art. 163 ust. 6 przedmiotowej ustawy,

w szczególności działania służące zapobieganiu powodzi, ochronie przed powodzią oraz informacji na temat stanu należytego przygotowania w przypadku powodzi. Głównym celem PZPR jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej poprzez realizację działań służących minimalizacji zidentyfikowanych zagrożeń i obniżeniu strat powodziowych. Projekty planów zarządzania ryzykiem powodziowym przygotowują Wody Polskie

w uzgodnieniu z właściwymi wojewodami oraz po zasięgnięciu opinii marszałków województw, które następnie przekazują ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej. Dla zapewnienia aktywnego udziału wszystkich zainteresowanych w tym procesie i na potrzeby osiągnięcia celów zarządzania ryzykiem powodziowym, minister właściwy do



spraw gospodarki wodnej co najmniej na rok przed rozpoczęciem okresu, którego dotyczy PZPR podaje do publicznej wiadomości ich projekt, w celu zgłaszania ewentualnych zastrzeżeń. Pisemne uwagi do ustaleń zawartych w opublikowanych dokumentach, zainteresowani mogą składać w terminie 6 miesięcy. Plany zarządzania ryzykiem powodziowym zostają przyjęte w drodze rozporządzenia wydanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej. Podlegają one przeglądowi co 6 lat, a w razie potrzeby zostaje dokonana ich aktualizacji.

Dla przedmiotowego terenu gminy Kłobuck aktualnym jest Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry, zawierający dotyczące regionu Wodnego Warty, przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 października 2022 r., opublikowany w dniu 22 grudnia 2022 r. (Dz. U. poz. 2714). Zapisy ujęte w ustawie Prawo wodne podają za cel nadrzędny - ograniczenie negatywnych skutków powodzi. Jest on ściśle powiązany z zarządzaniem ryzykiem powodziowym w celu ochrony życia i zdrowia ludzi, ale również dla ochrony środowiska, dziedzictwa kulturowego czy prowadzonej działalności gospodarczej.

Plan wyszczególnia trzy cele główne, które brzmią następująco:

- zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego,
- obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego,
- poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym.

W Planie zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry gmina Kłobuck została uwzględniona jako obszar potencjalnie narażony na ryzyko powodziowe w ramach odpowiednich ocen zagrożeń i ryzyka. Analiza ryzyka powodziowego oceniała zagrożenie powodzią rzeczną np. wskutek wezbrania rzek lub zniszczenia obwałowań oraz możliwość wystąpienia powodzi w wyniku zmian klimatycznych oraz presji antropogenicznej. Największe ryzyko wystąpienia powodzi koncentruje się wzdłuż rzeki Liswarty i jej dopływów. Mapy pokazują, że tereny położone w dolinach rzecznych są najbardziej narażone, szczególnie przy powodzi o prawdopodobieństwie 1% (raz na 100 lat). Obszary te obejmują częściowo działki rolne, a także fragmenty zabudowy mieszkaniowej w niektórych sołectwach. Obszary wzdłuż rzeki Liswarty powinny być traktowane jako strefy podwyższonego ryzyka powodziowego. Planowanie przestrzenne w gminie Kłobuck powinno uwzględniać ograniczenie zabudowy w strefach wysokiego zagrożenia. Niezbędne wydają się być także podejmowanie działań prewencyjnych w tym m.in. budowa lub modernizacja wałów, systemów odprowadzania wód opadowych, systemów wczesnego ostrzegania oraz edukacja mieszkańców. Zachowanie naturalnych terenów zalewowych wspomaga retencję



wody

i redukuje siłę powodzi.

Na terenie gminy Kłobuck znajdują się strefy ochronne ujęć wody, które służą zapewnieniu odpowiedniej jakości wód ujmowanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody o wysokiej jakości, a także ochronie zasobów wodnych, służy m.in. ustanawianie stref ochronnych ujęć wody. Strefa taka stanowi obszar, gdzie obowiązują nakazy, zakazy, ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wód. Strefa może obejmować wyłącznie teren ochrony bezpośredniej albo teren ochrony pośredniej. Teren ochrony bezpośredniej ustanawia się dla każdego ujęcia wody, natomiast teren ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych obejmuje obszar zasilania ujęcia wody. Na terenie gminy Kłobuck ustanowione są dwie strefy ochronne ujęć wód podziemnych:

- Strefa ochronna ujęcia „Łobodno” wg rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 10 września 2008r. (Dz. Urz. Woj. Śl. Z 2008 r., poz. 3247) w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej Łobodno,
- Strefa ochronna ujęcia Wierzchowisko wg rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 3 grudnia 2009 r. (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2009 r; poz. 4585) w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody Wierzchowisko.

Teren gminy Kłobuck znajduje się w obrębie dwóch Zbiorników Wód Podziemnych tj. nr 325 „Zbiornik Częstochowa (W)”, oraz nr 326 „Zbiornik Częstochowa (E).

GZWP nr 325 zlokalizowany jest w południowej części Polski o powierzchni 778,9 km². Położony jest w całości w obrębie Wyżyny Śląsko-Krakowskiej na obszarze dorzecza środkowej Odry: Warty i Liswarty. W znacznej części jest to rejon rolniczy, którego 60% powierzchni stanowią użytki rolne. Zbiornik ma charakter porowy, w niektórych miejscach porowo-szczelinowy. Jest zbiornikiem o strategicznym znaczeniu dla północnej części województwa śląskiego. Z uwagi na wysoką jakość wód i ich zasobność, zbiornik jest eksploatowany na potrzeby ludności oraz gospodarki regionu częstochowskiego. Zbiornik zapewnia gminie Kłobuck stabilne warunki zaopatrzenia w wodę wysokiej jakości, co jest czynnikiem znacznie wpływającym na rozwój osadnictwa i gospodarki. Jednocześnie lokalizacja na obszarze GZWP nakłada pewne rygory ochronne – ograniczenia w zakresie lokalizacji inwestycji mogących wpływać negatywnie na jakość wód, konieczność szczególnej kontroli gospodarki ściekowej, odpadów i nawożenia gleb.



Wodoprzewodność mieści się w granicach 192–720 m²/d. Współczynnik filtracji w partiach stropowych wynosi 6,7 m/d, a w spągu przy przejściu do ilasto-piaszczystej serii warstw łysieckich jest znacznie niższy i wynosi 2,4 m²/d.

GZWP nr 326 rozciąga się od Wielunia (na północy) do Krakowa (na południu) i położony jest w regionach Warty oraz środkowej Wisły. Należy do zbiorników szczelinowo-porowych w utworach górnourajskich. Zbiornik charakteryzuje się dużą zasobnością wód oraz bardzo dobrą jakością, dzięki czemu stanowi strategiczne źródło zaopatrzenia w wodę pitną dla ludności i gospodarki północnej części województwa śląskiego, w tym aglomeracji częstochowskiej. Zbiornik cechuje się wysoką podatnością na zanieczyszczenia ze względu na stosunkowo niewielką miąższość warstw ochronnych i dobrą przepuszczalność skał wapiennych. Z tych względów zbiornik podlega szczególnej ochronie prawnej, gdzie wszelkie podejmowane działania inwestycyjne, rolnicze bądź przemysłowe w bliskim sąsiedztwie muszą być prowadzone z zachowaniem zasad ochrony jakości i ilości zasobów wód. Położenie gminy Kłobuck w zasięgu GZWP nr 326 stwarza szanse, jak i ograniczenia dla jej rozwoju. Zapewniając z jednej strony dostęp do zasobów wody pitnej o wysokiej jakości, który sprzyja rozwojowi społeczno-gospodarczemu. Z drugiej strony, narzuca stosowanie rygorów ochronnych, m.in. w zakresie lokalizacji potencjalnie uciążliwych inwestycji, gospodarowania ściekami, nawożenia gleb czy zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 141 ustawy Prawo Wodne na terenie gminy Kłobuck nie ustanowiono obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych. Obszar jest rejonem rolniczo-przemysłowym, obejmującym swoim zasięgiem ok. 50% terenów rolniczych, 30% zajmują kompleksy leśne, z kolei 10% to nieużytki, a pozostałe 10% to inne tereny. Wodoprzewodność poziomu górnourajskiego mieści się w szerokich granicach 0,4–1708 m²/d. Wartość współczynnika filtracji mieści się w przedziale 0,02–16,5 m²/d. Wydajność typowych studni mieści się w granicach 20–150m³/d.

W granicach administracyjnych gminy Kłobuck znajdują się urządzenia melioracji wodnych oraz zmeliorowane grunty występujące łącznie w 19 obrębach. Urządzenia te pełnią istotną rolę w kształtowaniu stosunków wodnych, umożliwiając regulację odpływu wód, poprawę warunków gospodarowania gruntami rolnymi oraz ochronę terenów przed nadmiernym podtopieniem. Grunty zmeliorowane stanowią ważny element przestrzeni rolniczej Gminy, sprzyjając zwiększeniu produktywności oraz stabilności plonów, a także ograniczając negatywne skutki zarówno nadmiaru, jak i niedoboru wody. Obecność tego typu urządzeń wymaga systematycznych działań związanych z ich utrzymaniem i modernizacją, w taki sposób aby mogły bez przeszkód i skutecznie spełniać swoje funkcje w zmieniających



się warunkach klimatycznych, a w szczególności w kontekście nasilających się zjawisk suszy oraz występowaniem gwałtownych opadów deszczu.

W poniższej tabeli nr 9 dokonano charakterystyki JCWPd, jakie zlokalizowane są na terenie gminy Kłobuck. Analizie poddano dwa JCWPd, pod kątem ich stanu chemicznego i ilościowego, zidentyfikowanych presji oraz oceny ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego na podstawie oficjalnych opracowań.

Tabela 9 Charakterystyka JCWPd zlokalizowanych na terenie gminy Kłobuck

Charakterystyka JCWP				
Numer/ kod JCWPd	Ocena stanu chemicznego	Ocena stanu ilościowego	Zidentyfikowane presje znaczące	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
98/ GW600098	Dobry	Dobry	Presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem	Niezagrożona
99/ GW600099	Dobry	Dobry	Presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem	Niezagrożona

*Źródło: II Aktualizacja planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry,
<http://karty.apgw.gov.pl:4200/informacje>*

Plan przeciwdziałania skutkom suszy oraz występowania zjawiska

Zgodnie z art. 183 i 185 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), zadaniem administracji rządowej i samorządowej oraz Wód Polskich jest przeciwdziałanie skutkom suszy, które prowadzi się zgodnie z planem przeciwdziałania skutkom suszy, który uwzględnia podział kraju na obszary dorzeczy. Projekt Planu przygotowywany jest przez Wody Polskie w uzgodnieniu z ministrami właściwymi do spraw: rolnictwa, rozwoju wsi, rybołówstwa, żeglugi śródlądowej oraz wojewodami. Wspomniany Plan obejmuje m.in.:

- analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych,
- propozycje budowy lub przebudowy urządzeń wodnych,



- propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji,
- katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Głównym celem Planu przeciwdziałanie skutkom suszy (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy, Dz. U. z 2021 r. poz. 1616) jest przeciwdziałanie wszelkim przejawom występowania zjawiska suszy. Cel ten doprecyzowany jest przez wyznaczenie czterech celów szczegółowych, które prezentują się w sposób następujący:

- skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia ich dostępności na obszarach dorzeczy,
- zwiększenie retencjonowania (magazynowania) wód,
- edukacja w zakresie suszy i koordynacja działań powiązanych z suszą,
- stworzenie mechanizmów realizacji i finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej przyjmuje i aktualizuje Plan przeciwdziałania skutkom suszy, w drodze rozporządzenia, kierując się koniecznością przeciwdziałania skutkom suszy. Aktualizacji Planu dokonuje się nie rzadziej niż co 6 lat.

Susza jest długotrwałym okresem, podczas którego nie występują opady atmosferyczne lub, w stosunku do średnich wartości wieloletnich, ich występowanie jest nieznaczne. Najczęściej występują w okresie letnim. Zjawisko może powodować przesuszenie gleby, zmniejszenie lub całkowite zniszczenie upraw roślinnych, a także zwiększone prawdopodobieństwo pożarów. W celu osiągnięcia jednego z wyznaczonych celów

Planu

tj. skutecznego zarządzania zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych, dokonywana jest szczegółowa analiza z wykorzystaniem map zagrożenia występowania poszczególnych typów susz. Mapy te mają służyć do przeprowadzenia szczegółowej analizy i oceny ilości zasobów dyspozycyjnych w warunkach suszy oraz służyć do określenia stopnia ryzyka suszy. Zasadniczo wyróżniamy cztery rodzaje suszy: atmosferyczną, rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną. Na zarządzanie ryzykiem wystąpienia zjawiska suszy wpływ mają wyniki zagrożenia występowania trzech z czterech typów suszy tj. rolnicza, hydrologiczna oraz hydrogeologiczna. Z kolei dostępne mapy zagrożenia suszą dostarczają informacji dla planowania działań na rzecz przeciwdziałania jej skutkom, w szczególności poprzez czterostopniowy podział zagrożenia, gdzie I klasa obejmuje obszary zagrożone



w stopniu słabym, II klasa – obszary zagrożone w stopniu umiarkowanym, III klasa – obszary zagrożone w stopniu silnym, a IV klasa – obszary zagrożone w stopniu ekstremalnym.

Minister właściwy ds. gospodarki wodnej opublikował rozporządzenie w sprawie przyjęcia Planu. Zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej do zadań jednostki samorządowej w tym przypadku należy promowanie działań zakładających naturalne metody retencji, a budowanie retencji sztucznej należy traktować jako działania ostatecznego wyboru, w sytuacji, gdy przeanalizowano wszystkie możliwe warianty i możliwości, bardziej korzystne ze środowiskowego punktu widzenia (zgodność z art. 68 ustawy – Prawo wodne). Planowanie nowych działań inwestycyjnych z zakresu gospodarki wodnej, kształtowanie sztucznej retencji musi być poprzedzone szeregiem szczegółowych analiz, a dotyczące ich warunki i procedury muszą być zgodne z aktualnie obowiązującymi przepisami środowiskowymi, jak też być adekwatne do potrzeb w zakresie kształtowania retencji.

Gospodarka wodna to także działania ukierunkowane na przeciwdziałanie negatywnym skutkom suszy. Najszerszy zakres wrażliwości na różne rodzaje suszy przypisano do sektora rolnictwa oraz środowiska i zasobów przyrodniczych. Gmina Kłobuck w zakresie występowania suszy, położna jest:

- w znacznej części na terenie ekstremalnie i nieznacznie na terenie silnie zagrożonym suszą atmosferyczną,
- w całości na terenie umiarkowanie zagrożonym występowaniem suszy hydrologicznej,
- częściowo na terenie silnie i słabo zagrożony oraz nieznacznie ekstremalnie i umiarkowanie zagrożonym występowaniem suszy rolniczej,
- w znacznej części na terenie umiarkowanie zagrożonym i nieznacznie na terenie słabo zagrożonym suszą hydrologiczną.

W łącznym zestawieniu należy podkreślić, że gmina Kłobuck klasyfikuje się jako obszar silnie w zachodniej i umiarkowanie we wschodniej części Gminy zagrożony występowaniem suszy. Wszelkie podejmowanie działania inwestycyjne w omawianej kwestii należy realizować z uwzględnieniem zapisów m.in. Planu zarządzania ryzykiem powodziowym i Planu przeciwdziałania skutkom suszy.

Kluczowym elementem omawianego Planu jest katalog działań, obejmujący konkretne i mierzalne rozwiązania, których wdrożenie ma na celu ograniczenie skutków suszy. Katalog ten posiada charakter operacyjny – poprzez realizację wskazanych działań osiągnane są cele szczegółowe, które łącznie przyczyniają się do realizacji celu głównego dokumentu. Plan i katalog działań nie mają charakteru inwestycyjnego, lecz wskazują przedsięwzięcia związane



z budową, przebudową i remontem urządzeń wodnych, przy czym szczegółowe informacje w tym zakresie zawarte są w odrębnych dokumentach planistycznych dotyczących gospodarki wodnej. Postępowanie w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy zakłada w pierwszej kolejności przede wszystkim podejmowanie działań zapobiegawczych oraz ograniczających ryzyko wystąpienia negatywnych konsekwencji suszy. Działania te realizowane są niezależnie od faktycznego wystąpienia zjawiska suszy. W praktyce obejmują one zarówno rozwiązania techniczne, jak i nietechniczne, ukierunkowane m.in. na kształtowanie zasobów wodnych, racjonalne gospodarowanie gruntami i wodami oraz ochronę ekosystemów wodnych i terenów podmokłych. Szczególne znaczenie mają w tym przypadku wspomniane wcześniej działania retencyjne, ukierunkowane na poprawę i przywracanie naturalnych warunków obiegu wody. Wdrożenie działań przewidzianych w Planie służyć ma także ograniczeniu niedoborów wody, wzmocnieniu ochrony przeciwpowodziowej oraz poprawie stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych

W okresie lat 2021–2027 w załącznikach I–III do Planu przeciwdziałania skutkom suszy w gminie Kłobuck nie planuje się przez instytucje „Wody Polskie” zadań inwestycyjnych

w przedmiotowym zakresie tj. m.in. inwestycji w zakresie budowy i przebudowy urządzeń wodnych służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Opcjonalnie do wcześniej wymienionych działań na rzecz przeciwdziałania skutkom suszy na terenie gminy Kłobuck, które są regulowane w głównej mierze przez Plan przeciwdziałania skutkom suszy, można dodatkowo zastosować szereg działań, które w dużej mierze są rozwinięciem lub uzupełnieniem wcześniej wspomnianych działań, do których zaliczyć można m.in.:

- zwiększenie retencji (magazynowanie wody) – poprzez budowę i modernizację zbiorników retencyjnych, oczek wodnych, mokradeł czy ogrodów deszczowych. W ramach tego działania uwzględnić można zakładanie systemów zbierania deszczówki w gospodarstwach domowych i obiektach użyteczności publicznej.
- edukacja ekologiczna mieszkańców – organizacja kampanii zachęcających mieszkańców do ekologicznego gospodarowania wodą czy zwiększanie świadomości na temat oszczędzania wody i jej ponownego wykorzystania,
- renaturyzacja lokalnych cieków wodnych oraz terenów podmokłych – przywracanie naturalnych brzegów, likwidacja sztucznych barier na rzekach, ochrona roślinności wodnej oraz odtwarzanie mokradeł czy torfowisk, które wspomagają magazynowanie wody i poprawiają mikroklimat lokalny,



- wsparcie finansowe dla mieszkańców i przedsiębiorców – dotację i dopłaty do inwestycji związanych z naturalną retencją wody, w tym instalację zbiorników na deszczówkę czy ogrodów deszczowych,
- stworzenie i realizacja lokalnych planów przeciwdziałania suszy – opracowanie rozwiązań w zakresie zarządzania kryzysowego, retencji oraz promowania zrównoważonego gospodarowania wodą, zgodnie z obowiązującym Planem przeciwdziałania skutkom suszy,
- promowanie praktyk rolniczych poprawiających zdolność gleby do zatrzymania wody – uprawa roślin wyposażonych w rozbudowany system korzeniowy oraz stosowanie praktyk płodozmianu.

Wdrożenie powyższych działań lub części z nich korzystnie wpłynie na zdolność gminy Kłobuck do radzenia sobie ze skutkami suszy. Wiąże się z licznymi korzyściami ekologicznymi oraz integruje i edukuje społeczność lokalną wokół kwestii związanych z gospodarką wodną.

Pozostałe klasyfikacje obszarów i terenów

Na terenie gminy Kłobuck nie zostały wyznaczone obszary i tereny górnicze. Na jej terenie natomiast znajdują się udokumentowane złoża kopalin takich jak:

- złoża surowców ilastych D/P Cementu „Wręczyca-Grodzisko” wg dokumentacji geologicznej złoża iłów batońskich,
- złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej „Rybno” wg karty rejestracyjnej złoża iłów do produkcji ceramiki budowlanej,
- złoża kruszywa naturalnego „Lgota” wg projektu badań geologicznych dla żwirowni Lgota i Łobodno oraz piaskowni Łobodno,
- złoża kruszywa naturalnego „Łobodno” wg dokumentacji geologicznej złoża piasków „Łobodno”,
- złoża kruszywa naturalnego „Kamyk” wg uproszczonej dokumentacji geologicznej złoża piasków budowlanych „Kamyk”,
- złoża kruszywa naturalnego „Lgota 2” wg dodatku nr do dokumentacji złoża kruszywa naturalnego „Lgota 2”.

Obszar gminy Kłobuck nie jest bezpośrednio narażony na niebezpieczeństwo związane z osuwaniem się mas ziemnych, co zostało udokumentowane przez Państwowy Instytut Geologiczny. Gmina Kłobuck nie posiada statusu gminy uzdrowiskowej, na jej terenie nie znajdują się obszary uzdrowisk ani obszary ochrony uzdrowiskowej na podstawie Ustawy



z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach, o obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. poz. 1420 z dnia 26.09.2024 r.)

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej

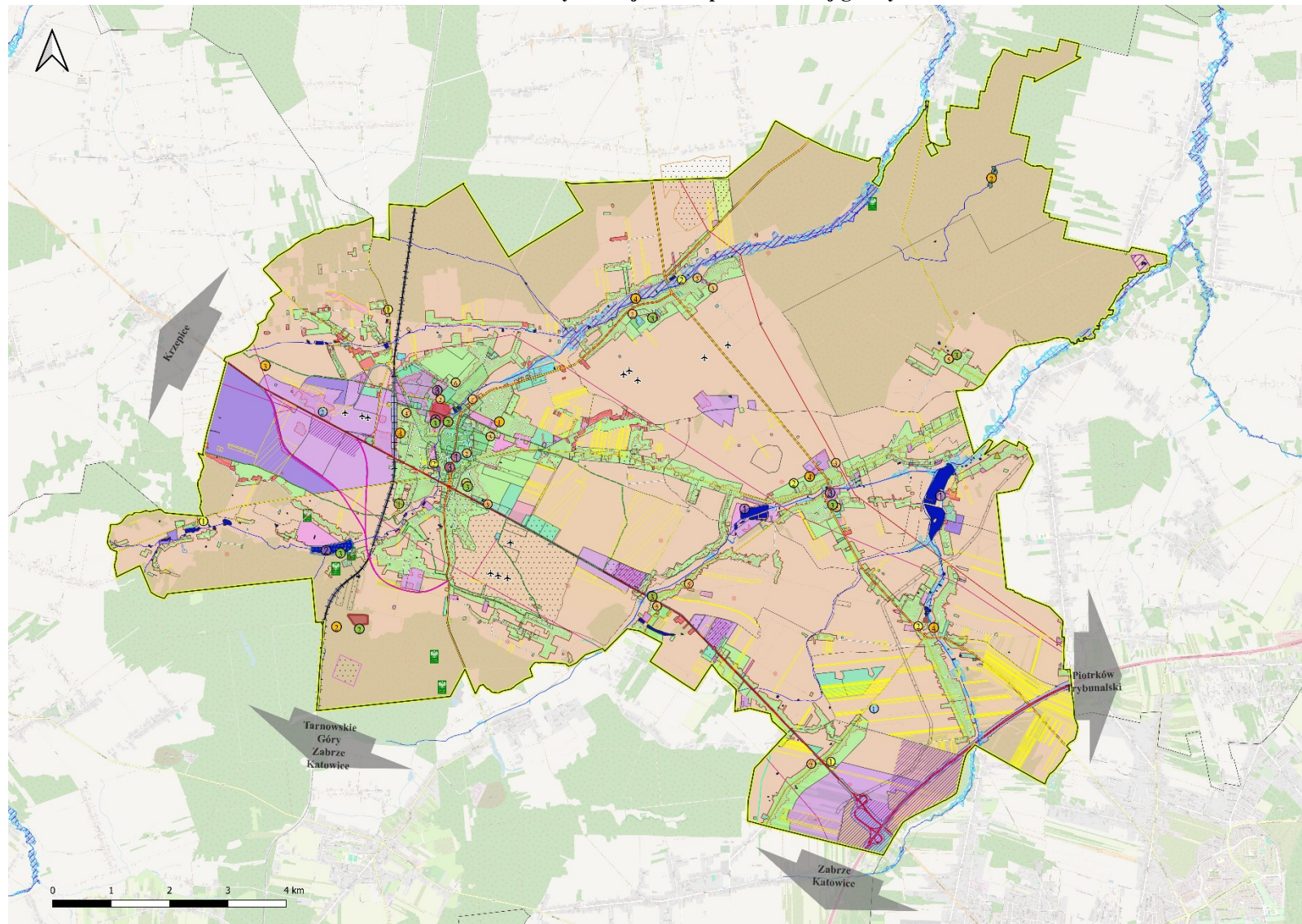
Niniejszy podrozdział poświęcony został Modelowi struktury funkcjonalno-przestrzennej opisanym szczegółowiej w art. 10e ust. 3 pkt 4 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2024. poz. 1465 z dnia 10.03.2024 r.) wskazującego na istotny fakt mówiący o tym, iż każda Strategia Rozwoju Gminy w swojej treści określa w szczególności Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy. Model w opisywanym przypadku, rozumiany jest jako docelowy układ elementów składowych przestrzeni, w tym przedstawiający m.in.: strukturę sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych, system powiązań przyrodniczych, główne korytarze i elementy sieci transportowych, w tym pieszych i rowerowych, główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy, Model jest narzędziem umożliwiającym efektywne kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej, zgodnie z celami rozwojowymi oraz potrzebami społeczności lokalnej. Model stanowi podstawę do formułowania ustaleń i rekomendacji w zakresie tworzenia i wdrażania lokalnych polityk przestrzennych. Model ma na celu wyodrębnienie kluczowych z punktu widzenia rozwoju gminy obszarów strategicznych, zdefiniowaniu ich funkcji i zależności między nimi. Kluczowym wyzwaniem w tej materii jest przedstawienie i identyfikacja wiodących funkcji przestrzeni, które odpowiadają i pozostają w zgodzie z celami przyjętym w Strategii. Istotą opracowania modelu z punktu widzenia kształtowania polityki przestrzennej, nie jest precyzyjne wskazanie poszczególnych lokalizacji funkcji przestrzennych, a jedynie ich pogładowe rozmieszczenie. Rysunek Modelu powinien przedstawiać pewnego rodzaju schemat o charakterze zgeneralizowanym lub schematycznym, ale tak, by zachowane zostały rzeczywiste relacje pomiędzy poszczególnymi elementami modelu. Istotnym jest aby kształt/położenie danego elementu nie wprowadzały w błąd co do stanu rzeczywistego np. w przypadku form obszarów chronionych wymagane jest przedstawienie w sposób prawidłowo odzwierciedlający rzeczywisty przebieg ich granic. Natomiast elementy planowane jak np. przebieg tras komunikacyjnych, mogą być przedstawione w sposób orientacyjny w formie korytarzy lub przybliżone położenia. W procesie dyslokacji poszczególnych funkcji przestrzennych istotnym wydaje się zachowanie balansu oraz odpowiednich proporcji pomiędzy różnymi funkcjami, mając

jednocześnie na uwadze lokalne uwarunkowania oraz potrzeby wynikające z diagnozy oraz zapisów

w niniejszej Strategii. Model przyjęty i zaprezentowany w Strategii, ma służyć osiągnięciu celów rozwojowych o charakterze przestrzennym. Przedstawiona w modelu struktura funkcjonalno-przestrzenna obejmuje m.in. rozmieszczenie i powiązania obiektów, zjawiska społeczne, gospodarcze, przyrodnicze i inne elementy związane z funkcjonowaniem Gminy. Treść modelu została uzupełniona o zagadnienia związane z hydrologią, ochroną środowiska oraz krajobrazu. Całość dopełniają najważniejsze założenia i kierunki interwencji dla obszarów strategicznego rozwoju gminy Kłobuck, które już w chwili obecnej posiadają określoną przestrzennie lokalizację i można poglądowo przedstawić ją w modelu.

Model 1 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Kłobuck



Źródło: opracowanie własne



Rysunek 1 Legenda do treści mapy: Model struktury przestrzenno-funkcjonalnej gminy Kłobuck

LEGENDA

- Gmina Kłobuck
- Granice obrobów
- Granice gmin

Graficzne ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej gminy

Wybrane elementy projektów strategicznych - schematyczne rozmieszczenie inwestycji

Ochrona środowiska

- Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie zjawiskom ekstremalnym poprzez zwiększanie retencji oraz rozwój błękitno-zielonej infrastruktury
- Ochrona obszarów cennych przyrodniczo oraz terenów o wysokich walorach środowiskowych
- Rozwój odnawialnych źródeł energii (OZE) poprzez inwestycje w instalacje fotowoltaiczne, wiatrowe i inne technologie niskoemisyjne, z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań środowiskowych
- Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej, w tym remont i termomodernizacja budynków użyteczności publicznej

Sport i rekreacja

- Budowa i modernizacja ścieżek pieszo-rowerowych
- Podnoszenie jakości zagospodarowania oraz estetyki istniejących terenów zieleni urządzonej
- Rozwój i modernizacja obiektów sportowo-rekreacyjnej oraz miejsc do spędzania czasu wolnego

Kultura i turystyka

- Modernizacja, przebudowa i rozbudowa obiektów kultury i turystyki
- Poprawa estetyki i zagospodarowania Zalewu Zakrzew
- Realizacja prac konserwatorskich i modernizacyjnych obiektów zabytkowych

Infrastruktura społeczna

- Likwidacja barier architektonicznych w budynkach i przestrzeniach użyteczności publicznej
- Modernizacja oraz doposażenie placówek edukacyjnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i sportowej
- Rozbudowa infrastruktury społecznej, w tym obiektów realizujących zadania z zakresu polityki społecznej
- Tworzenie atrakcyjnej wizualnie, dostępnej i spełniającej potrzeby mieszkańców infrastruktury publicznej, w tym spójnej przestrzennie i architektonicznie zabudowy centrum Kłobucka
- Uzupełnienie zasobów sprzętowych jednostek OSP w celu wzmocnienia lokalnego systemu ratownictwa
- Wykorzystanie dostępnej infrastruktury do stworzenia przestrzeni wspierającej aktywność społeczną mieszkańców oraz działalność organizacji pozarządowych i stowarzyszeń

Infrastruktura techniczna i komunikacyjna

- Budowa nowych i modernizacja obecnych odcinków dróg oraz infrastruktury towarzyszącej
- Modernizacja i rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej

Gospodarka

- Wspieranie atrakcyjności inwestycyjnej poprzez dążenie do utworzenia terenów inwestycyjnych oraz ich uzbrajanie w podstawową infrastrukturę techniczną
- Wykorzystanie obecności i potencjału Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (KSSE) i wsparcie jej dalszego rozwoju

Struktura sieci osadniczej według hierarchii

- Ośrodek powiatowy – ośrodek centralny – rdzeń

- Ośrodki lokalne - miejscowości gminne

Zasoby dziedzictwa historycznego i kulturowego

- Dwór w Kamyku
- Dzwonnica kościoła w Białej z XVIII wieku
- Kościół św. Marcina
- Pałac w Kłobucku-Zagórz
- Zespół dworski w Kopcu

Surowce naturalne

- Surowce do ceramiki budowlanej
- Surowce ilaste do produkcji cementu
- Piasek i żwir

Obszary o kluczowych funkcjach dla rozwoju - lokalizacja pogładowa

- Tereny zabudowy produkcyjnej
- Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego
- Obszar uzupełnienia zabudowy
- Tereny nieurbanizowane przeznaczone pod zabudowę
- Obszar o potencjale turystyczno-rekreacyjnym
- Lokalny ośrodek wzrostu oraz centrum usług administracyjnych
- Obszar rewitalizacji

Uwarunkowania techniczne

- + elektrownie wiatrowe

Linie energetyczne

- wysokiego napięcia 400 kV
- wysokiego napięcia 110 kV
- Gazociąg

Uwarunkowania wodne

- Wody powierzchniowe
- Ciekły wodne i kanały

- Obszar zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi wynoszącym 0,2%

- Obszar szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi wynoszącym 10%

- Obszar szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi wynoszącym 1%

Lokalny układ komunikacyjny - główne korytarze i elementy sieci transportowej

Sieć komunikacyjna

- gminna
- krajowa
- powiatowa
- wojewódzka
- Linia kolejowa
- Dworzec autobusowy
- Dworzec PKP

- Planowany przebieg obwodnicy Kłobucka

- Relacje transportowe o znaczeniu regionalnym

System powiązań przyrodniczych - obszary szczególnie cenne przyrodniczo i krajobrazowo

- Natura 2000 Torfowisko przy Dolinie Kocinki

- Użytek ekologiczny Czarne Bagno

- Rezerwat przyrody Grodzisko

- Pomniki przyrody

Strefy planistyczne - plan ogólny

- strefa ementarzy
- strefa gospodarcza
- strefa górnictwa
- strefa handlu wielkopowierzchniowego
- strefa infrastrukturalna
- strefa otwarta
- strefa produkcji rolniczej
- strefa usługowa
- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną
- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną
- strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową
- strefa zieleni i rekreacji
- strefa komunikacyjna

Źródło: opracowanie własne



Polityka przestrzenna w innych dokumentach

Ustalenia przyjęte w Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034, w tym również zasady planowania polityki przestrzennej obowiązują na terenie całej jednostki samorządu terytorialnego. Cele operacyjne i kierunki będą realizowane zgodnie z wynikających aktualnych potrzeb i uwarunkowań oraz w razie konieczności możliwe będzie ich modyfikowanie ze względu na zmieniające się uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne, które oddziałują na szereg funkcji Gminy.

Podstawowym, obowiązującym dokumentem definiującym politykę przestrzenną Gminy jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego. Zgodnie z przyjętą nowelizacją przepisów prawa w tym zakresie, w niedługim czasie zostanie zastąpiony przez dokument pn. Plan Ogólny. Studium zostało przyjęte Uchwałą nr 172/XVI/2012 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 24 lutego 2012 r. Aktualnie obowiązującym dokumentem jest przyjęty przez Uchwałą nr 393/XXXVIII Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 20 lutego 2018 r. dokument w sprawie zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego. Studium wskazuje następujące cele prowadzenia polityki przestrzennej gminy Kłobuck:

- Celem generalnym polityki rozwojowej Gminy jest – maksymalizacja poziomu rozwoju gospodarczego z jednoczesnym podnoszeniem standardów warunków życia mieszkańców Gminy, przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju.
- W zakresie zagadnień dotyczących ochrony i kształtowania środowiska, wyróżnić można następujące cele:
 - planowane i realizowane zabudowy na terenie Gminy dopuszczalne jedynie z zachowaniem obowiązujących standardów jakości środowiska oraz przy uwzględnieniu form ochrony przyrody,
 - utrzymanie naturalnych ciągów ekologicznych wzdłuż cieków i rowów melioracyjnych,
 - ochrona połączeń pomiędzy obszarami o znaczącej funkcji środowiskowej,
 - zakaz lokalizowania form użytkowania terenu zagrażającymi równowadze środowiska.
- W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego:
 - ochrona cennych obiektów i obszarów objętych ochroną poprzez wpisy do odpowiednich rejestrów,

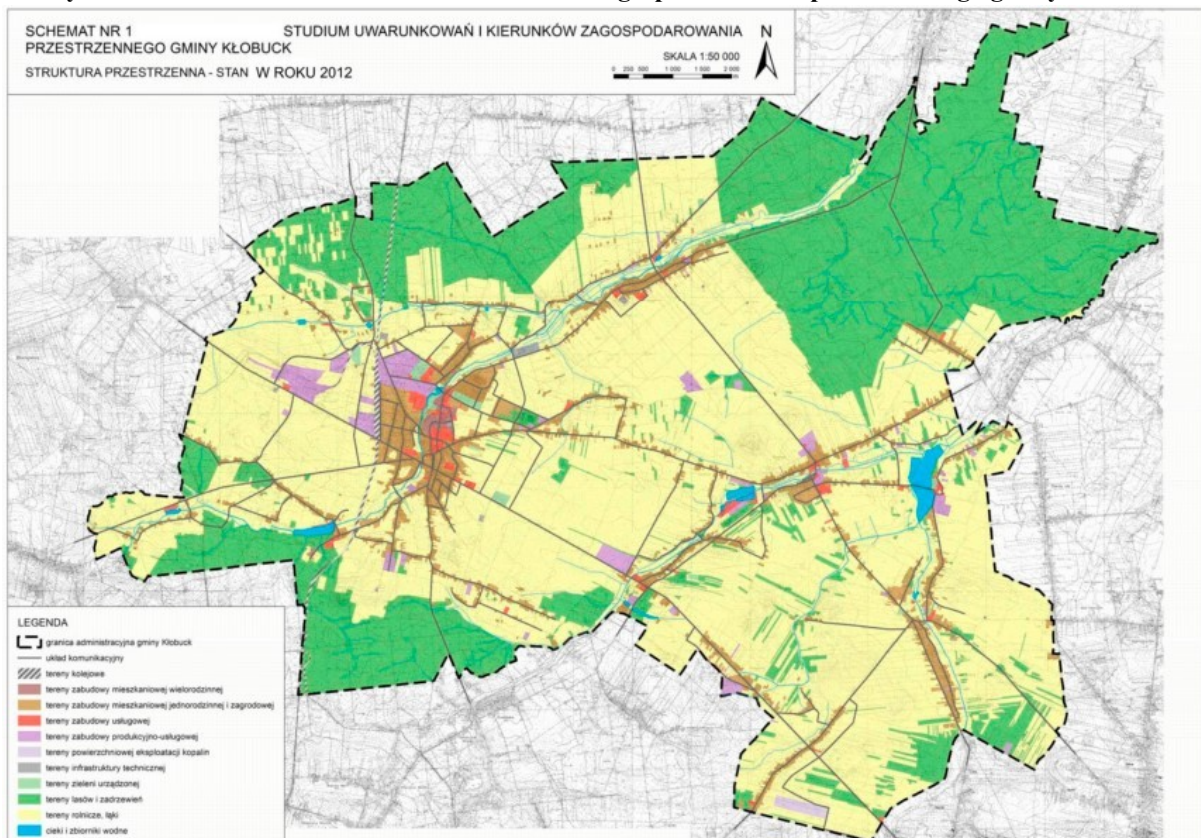


- wykorzystywanie zgodnie z przeznaczeniem dostępnych walorów kulturowych Gminy, w celach rozwoju turystyki,
- ochrona ekspozycji obiektów i zespołów zabytkowych,
- zintegrowanie ochrony dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego i krajobrazu Gminy.
- W zakresie rozwoju komunikacji:
 - wyprowadzenie ruchu tranzytowego i transportu ciężkiego z terenów zabudowy mieszkalnej jedno i wielorodzinnej,
 - modernizacja dróg lokalnych,
 - budowa obwodnicy Kłobucka.
- W zakresie rozwoju infrastruktury technicznej:
 - Odpowiedni poziom wyposażenia w infrastrukturę techniczną na terenach istniejącej zabudowy oraz uzbrojenie terenów przeznaczonych pod nowe inwestycje,
 - realizacja inwestycji związanych z zabudową z jednoczesną budową i modernizacją infrastruktury technicznej,
 - zapewnienie dostępu do niezbędnych mediów (m.in.: woda, energia elektryczna),
 - budowa projektowanego gazociągu wysokiego ciśnienia,
 - budowa projektowanego rurociągu paliwowego.
- W zakresie zmian w strukturze przestrzennej Gminy:
 - wykorzystanie położenia i funkcji Gminy w strukturze osadniczej województwa w celu zwiększania atrakcyjności jednostki jako obszaru dla realizacji inwestycji,
 - kontynuacja zachowania ciągłości terenów zurbanizowanych i terenów otwartych, eliminacja rozpraszania zabudowy,
 - korekta układu komunikacyjnego i podnoszenie stopnia wyposażenia w infrastrukturę techniczną,
 - lokowanie funkcji uciążliwych poza zespoły zabudowy mieszkaniowej,
 - zabudowa mieszkaniowa realizowana wyłącznie w formach i układach zgodnych z istniejącą zabudową,
 - uzbrojenie terenów we wszelkie niezbędne media na poczet inwestycji mieszkaniowych,



- wykorzystanie korzystnego położenia Gminy w kontekście istniejących układów komunikacyjnych o znaczeniu międzyregionalnym,
- tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju działalności gospodarczych,
- modernizacja i remonty istniejących zasobów mieszkaniowych,
- tworzenie warunków dla rozwoju handlu, gastronomii i rzemiosła przez możliwość lokowania usług niekolidujących z obecną zabudową mieszkaniową.

Rysunek 2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłobuck



Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłobuck

Równoległe do ustaleń wynikających z lokalnie przyjętych kierunków zagospodarowania i kształtowania polityki przestrzennej, prowadzenie polityki Gminy w tym zakresie opiera się również na zapisach przyjętych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, na podstawie Uchwały nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r. Wyzwania jakie zostały przedstawione w Planie dla województwa śląskiego to: konkurencyjność, spójność oraz równowagę rozwoju. Realizacja przyjętej polityki przestrzennej w Planie powinna prowadzić do:



- osiągnięcia trwałej i wysokiej konkurencyjnej pozycji województwa śląskiego, jako jednego z kilku centrów rozwoju cywilizacyjnego Polski XXI wieku, ważnego i atrakcyjnego regionu Europy,
- uzyskania wizerunku województwa o przestrzennych warunkach realizujących zasady zrównoważonego rozwoju, sprawiedliwości i efektywności oraz bezpieczeństwa,
- uzyskania przestrzeni o wysokich walorach estetycznych architektury i krajobrazu, czerpiących z dziedzictwa przyrody i kultury oraz nadających przestrzeni indywidualny wyraz.

Cele, kierunki i działania, które mają przyczynić się do realizacji wizji przestrzennego rozwoju regionu stanowią odpowiedź na zdefiniowane wcześniej wyzwania: konkurencyjność, spójność, równoważenie rozwoju, w odniesieniu do czterech obszarów priorytetowych określonych w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”. Cele polityki przestrzennej województwa śląskiego brzmią następująco:

- Nowoczesna gospodarka – promocja gospodarczego wzrostu i innowacji,
- Szanse rozwojowe mieszkańców – zapewnienie mieszkańcom dostępu do usług publicznych,
- Przestrzeń – zrównoważone wykorzystywanie zasobów środowiska naturalnego i kulturowego,
- Relacje z otoczeniem – infrastrukturalne powiązania regionu.

Zgodne z zapisami Planu, gmina Kłobuck znajduje się w następujących obszarach strategicznej interwencji, które zostały przedstawione poniżej:

- Miejskie obszary funkcjonalne – lokalne ośrodki rozwoju. Jednostki te koncentrują funkcję i usługi dla ludności w zakresie: edukacji, zdrowia, bezpieczeństwa publicznego, administracji, kultury. Pełnią tym samym istotną rolę jako centra rozwoju, aktywizujące przede wszystkim obszary wiejskie położone bezpośrednio w ich otoczeniu, zarówno w sferze gospodarczej, jak i w zakresie zaspokajania dostępu do usług publicznych. Wiodącym celem Obszaru jest poprawa integracji przestrzennej, społecznej i gospodarczej w zakresie rozwoju i uzupełniania usług publicznych przy jednoczesnych inwestycjach i modernizacjach infrastruktury technicznej. Kreowanie rozwoju lokalnego powinno być oparte na potencjale jakim dysponują poszczególne gminy. Ponadto podejmowane działania w ramach Obszaru powinny również koncentrować się na rozwoju i jednoczesnym wzmocnieniu funkcji usługowych gmin oraz podejmować inicjatywy na rzecz większej dostępności transportowej przy uwzględnianiu poprawy jakości środowiska.



- Wiejskie obszary funkcjonalne – obszary te charakteryzują się dużą powierzchnią użytków rolnych i znaczną liczbą ludności utrzymującej się w dużej mierze z pracy w rolnictwie. Użytki rolne stanowią ponad połowę powierzchni całego województwa śląskiego, jednak udział ich z roku na rok maleje na rzecz rozwoju terenów zabudowanych i zurbanizowanych. Obszary te wykazują dominujące funkcje mieszkalne oraz przejściowe, co oznacza, iż w wyniku zachodzących procesów urbanizacyjnych oraz postępującej suburbanizacji stopniowo tracą swój pierwotny charakter rolniczy. Wskazane jest kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej na obszarach o największym potencjale glebowym i rozwój wielofunkcyjny na obszarach o niskim potencjale glebowym przy jednoczesnym zachowaniu środowiska naturalnego. Jednocześnie istotne jest także zahamowanie nadmiernego rozprzestrzeniania się zabudowy podmiejskiej, jednorodzinnej, celem zachowania różnorodności.
- Obszary terenów zamkniętych – są to tereny o charakterze zastrzeżonym ze względu na funkcję jakie pełnią takie jak obronność i bezpieczeństwo państwa. W województwie śląskim należą do nich m.in.: tereny wojskowe i kolejowe. Tereny zamknięte wyznacza się celem zapewnienia prawidłowego funkcjonowania systemów obrony kraju, w tym również w zakresie wykorzystania infrastruktury drogowej, kolejowej i lotniczej na potrzeby przewozów wojskowych i nie tylko. Rozwój terenów zamkniętych powinien być ukierunkowany na możliwie jak największe zachowanie ich podstawowych funkcji, które bezpośrednio związane są z aspektami obronności i bezpieczeństwa państwa.
- Obszar ochrony krajobrazów kulturowych – w Obszarze znajdują się najcenniejsze obiekty dziedzictwa kulturowego regionu województwa śląskiego. Rozwój Obszaru powinien być ukierunkowany na ochronę zasobów dziedzictwa kulturowego, zarówno materialnych, jak i niematerialnych, które mają szczególne znaczenie dla zachowania tożsamości regionalnej oraz dla kształtowania atrakcyjności turystycznej i gospodarczej całego województwa, przy jednoczesnym wspieraniu tworzenia nowych miejsc pracy dla mieszkańców Obszaru.
- Obszary ochrony i kształtowania zasobów wodnych – obejmuje teren całego województwa śląskiego. Zasoby wodne na obszarze województwa śląskiego charakteryzują się zróżnicowaniem przestrzennym, który uwarunkowany jest głównie czynnikami naturalnymi oraz antropogenicznymi. Na terenie województwa eksploatowana jest zarówno woda powierzchniowa jak i podziemna. Do najbardziej



istotnych problemów gospodarki wodnej zalicza się m.in. kwestie ilościowe związane z użytkowaniem zasobów wód powierzchniowych i podziemnych oraz kwestie jakościowe, które związane są z kolei z odprowadzaniem nieoczyszczonych i niedostatecznie oczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych, niedostateczną sanitacją na obszarach wiejskich i rekreacyjnych, a także zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł rolniczych, stawów rybnych i wód opadowych. Wśród kluczowych wyzwań dla gospodarki wodnej zalicza się m.in. efektywne gospodarowanie wodami, uwzględniające zaspokajanie potrzeb mieszkańców

oraz gospodarki w zakresie zapewnienia odpowiedniej ilości wody oraz utrzymania ekosystemów wodnych, wraz z właściwymi i odpowiednimi warunkami środowiskowymi. Gospodarowanie zasobami wód powinno być prowadzone zlewniowo, przy zachowaniu zasad racjonalnego i całościowego traktowania zasobów wód powierzchniowych i podziemnych uwzględniającą dostępną ilość i jakość. Dla obszarów, gdzie występują strefy ochrony ujęć wody, należy przy podejmowaniu decyzji związanych z zarządzaniem w obrębie tego terenu, uwzględniać obowiązujące zakazy, nakazy i ograniczenia wynikające z przepisów ochrony wód.

- Obszary udokumentowanych złóż kopalin – województwo śląskie jest istotnie zróżnicowane w zakresie dotyczącym budowy geologicznej, co umożliwia dokumentowanie i eksploatację złóż kopalin. Złóża, o których mowa podlegają ochronie jako zasoby naturalne, podobnie jak zasoby wód, gleby, powierzchnia ziemi, fauna, flora i powietrze. Ze względu na brak wykazu strategicznych złóż kopalin, jako podstawę do delimitacji obszaru funkcjonalnego przyjęto obszary występowania udokumentowanych złóż występujących w województwie. Rozwój tego Obszaru ukierunkowany jest na ochronę terenów złóż umożliwiających ich przyszłą eksploatację z uwzględnieniem minimalizacji kosztów związanych z ochroną środowiska.
- Obszary wymagające rewitalizacji – do tego typu obszarów zaliczamy tereny znajdujące się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych. Do tych obszarów należą tereny i obiekty zdegradowane, zdewastowane, w tym głównie poprzemysłowe, po wojskowe i po kolejowe, w większości zlokalizowane w centrach miast i dzielnicach śródmiejskich, w sąsiedztwie arterii komunikacyjnych i obszarów o walorach przyrodniczo-krajobrazowych.

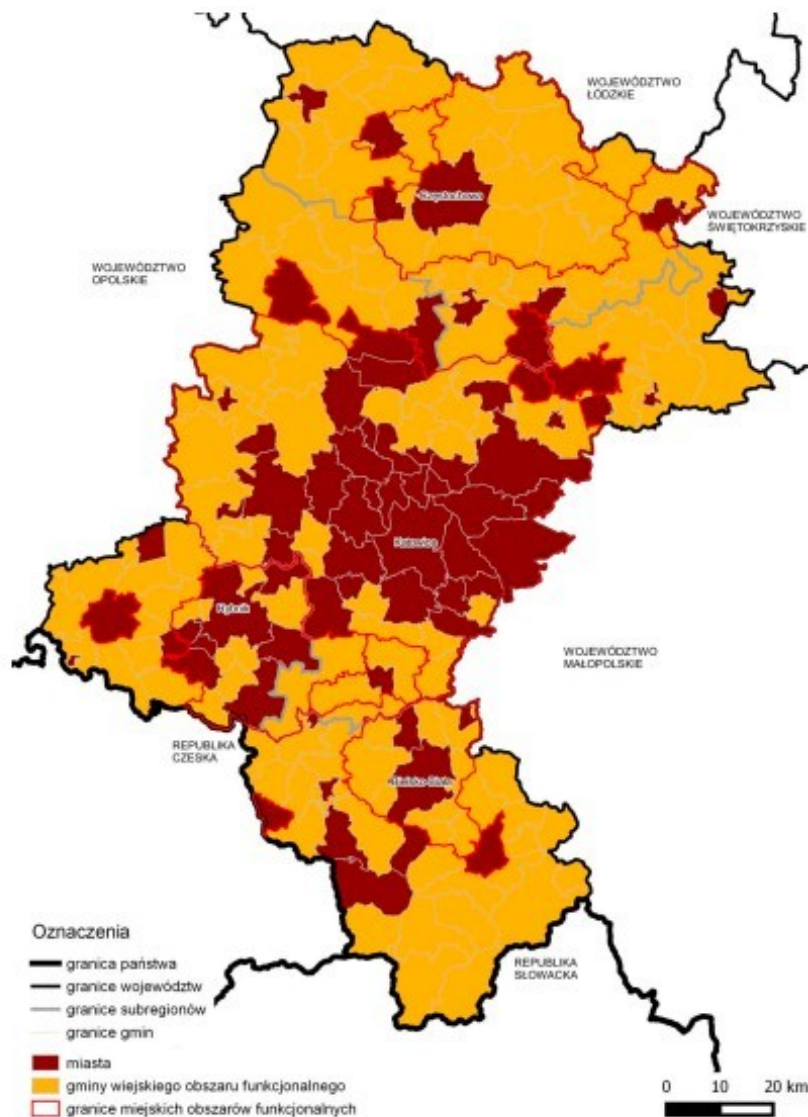


Głównym wyzwaniem dla tych obszarów jest przywrócenie im funkcji użytkowych poprzez nowe zagospodarowanie, charakteryzujące się wysokimi walorami architektonicznymi

i urbanistycznymi. Działania te mają na celu kształtowanie struktur przestrzennych w sposób sprzyjających poprawie jakości środowiska zamieszkania mieszkańców.

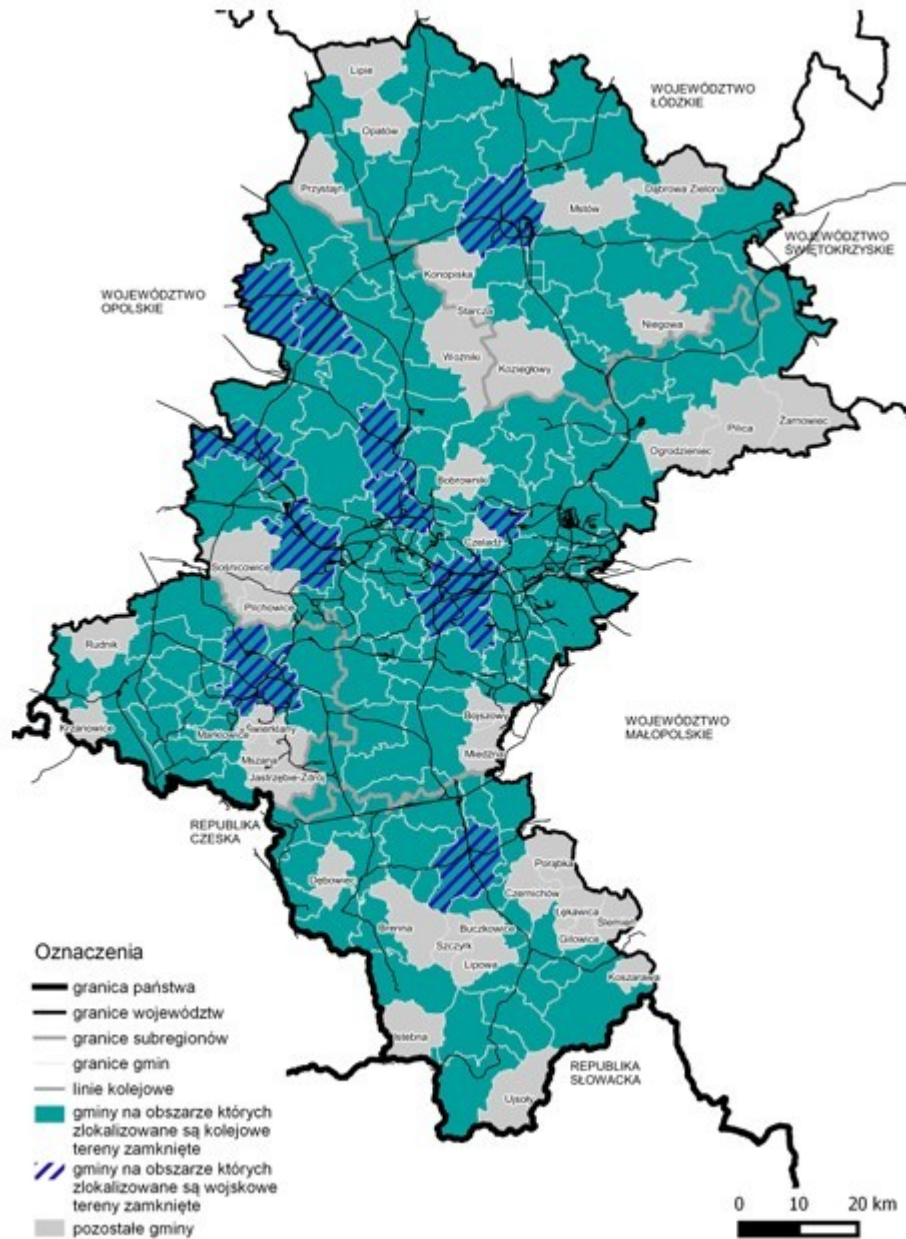
Zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych określone w Planie są regułami wdrażania polityki przestrzennej województwa w odniesieniu do specyfiki poszczególnych obszarów oraz przyjętych w Planie celów rozwoju i zasad polityki przestrzennej województwa. Poniżej przedstawiono rysunki przedstawiające przynależność gminy Kłobuck do poszczególnych dedykowanych obszarów przyjętych w Planie.

Rysunek 3 Granice obszary funkcjonalnych w województwie śląskim w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+



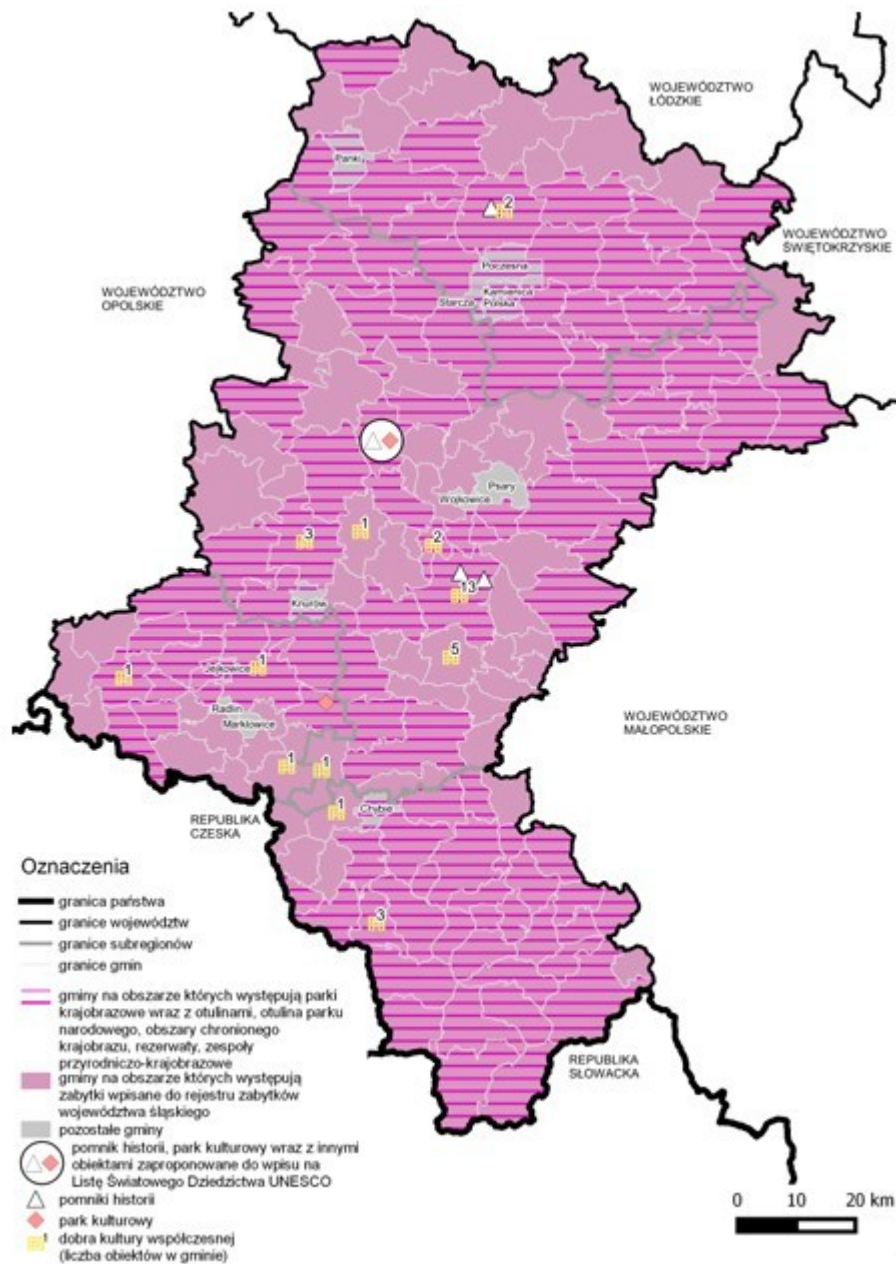
Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+

Rysunek 4 Obszar terenów zamkniętych – Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+



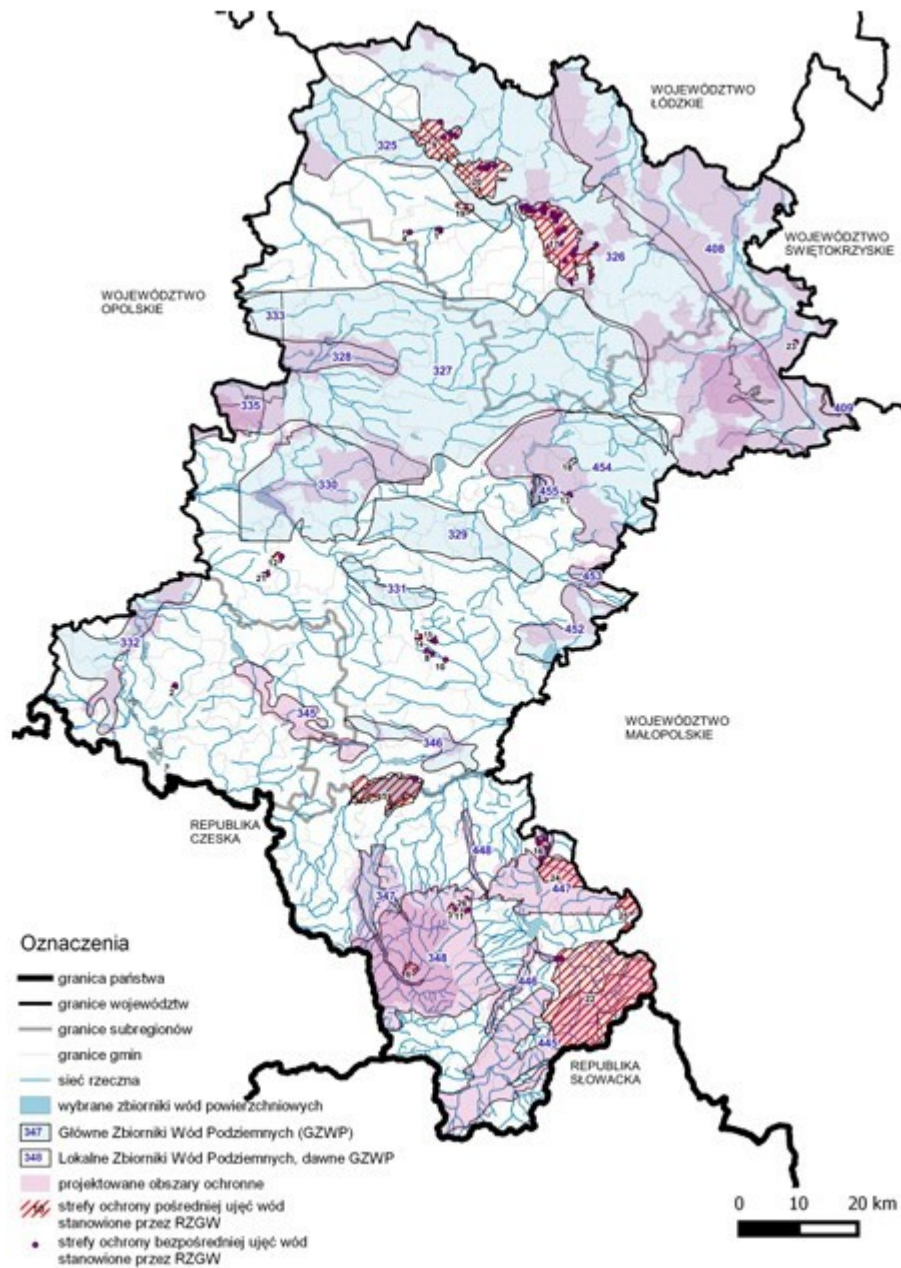
Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+

Rysunek 5 Obszar ochrony krajobrazów kulturowych – Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+



Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+

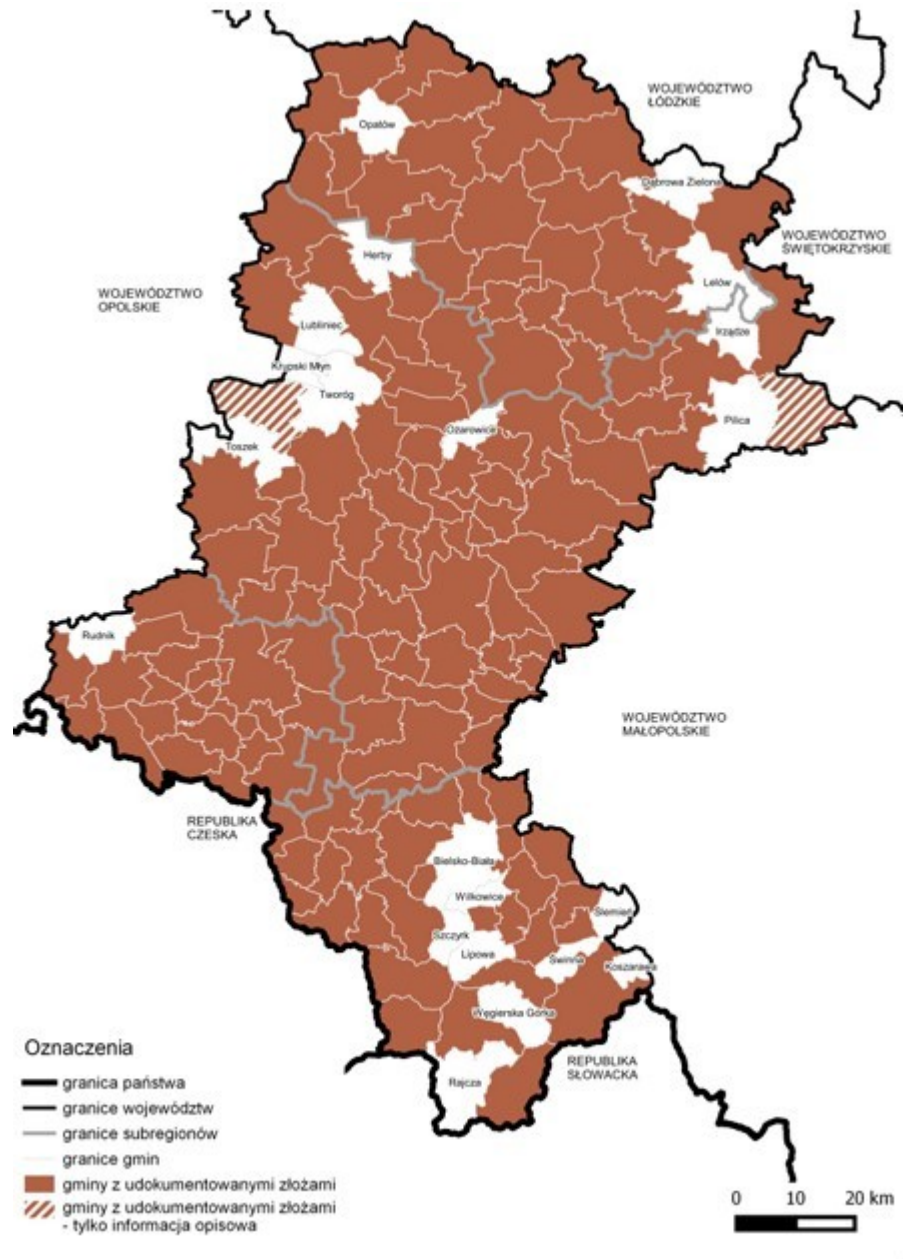
Rysunek 6 Obszar ochrony i kształtowania zasobów wodnych - Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+



Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+



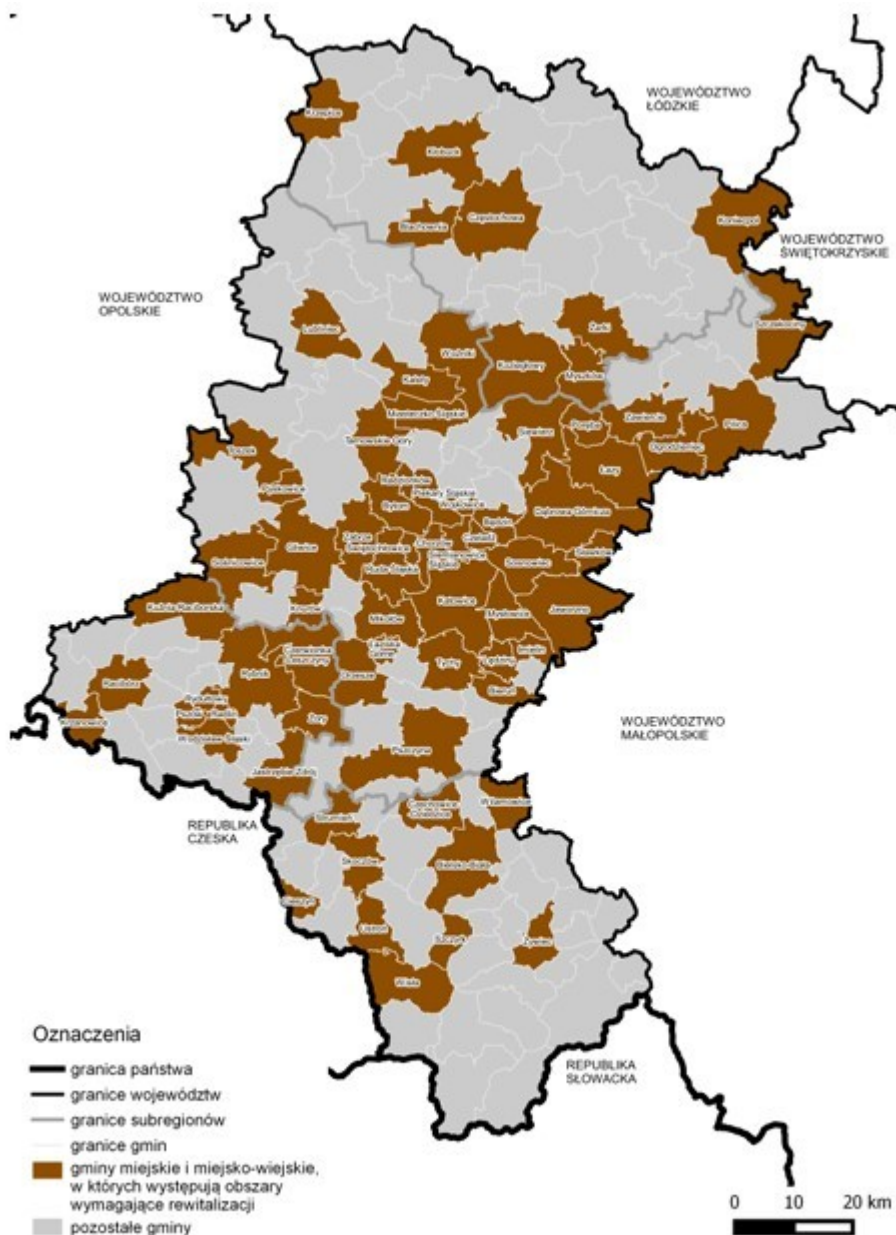
Rysunek 7 Udokumentowane złoża kopalin - Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+



Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+



Rysunek 8 Obszary wymagające rewitalizacji - Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+



Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+

Głównym dokumentem dotyczącym planowania przestrzennego na poziomie krajowym, była Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030). Dokument był strategicznym aktem prawnym określającym cele i kierunki polityki przestrzennej Polski w perspektywie do 2030 r.. Priorytetowymi celami KPZK 2030 były:

- Wzrost konkurencyjności polskich regionów – wsparcie zrównoważonego rozwoju obszarów metropolitalnych i miast średnich.



- Poprawa spójności przestrzennej i funkcjonalnej kraju – rozwój i modernizacja infrastruktury transportowej, komunikacyjnej i energetycznej.
- Ochrona i odpowiednie wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego – ograniczenie dalszej degradacji środowiska oraz adaptacja do postępujących zmian klimatycznych.
- Rozwój obszarów wiejskich i poprawa jakości życia mieszkańców – wsparcie dla rozwoju lokalnego, infrastruktury społecznej i gospodarczej.

W momencie opracowywania Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034 trwają prace nad uaktualnieniem dokumentu KPZK 2030 do koncepcji Rozwoju Kraju 2050 (KRK 2050). Dokument ma charakteryzować się długookresowym podejściem do planowania polityki przestrzennej kraju w perspektywie do 2050 r. KRK 2050 jest parasolowym dokumentem w polityce rozwoju kraju, dotyczącym kluczowych dla przyszłości państwa sfer funkcjonowania. We wspomnianym dokumencie mają zostać przedstawione potencjalne zmiany, które mogą wydarzyć się w długookresowej perspektywie w przyszłości, a tym samym wpłynąć na obraz i wiele funkcji kraju. W dokumencie ma zostać przedstawiona nowa wizja planowania rozwoju w Polsce z wykorzystaniem foresightu strategicznego. Koncepcja Rozwoju Kraju 2050 i jej najważniejsze cechy, do których należą m.in.:

- identyfikuje trendy i wyzwania rozwojowe, z jakimi obecnie oraz w przyszłości będzie zmagало się państwo;
- dostarcza scenariuszy przyszłości, które pozwalają na „symulację” warunków, w jakich administracja publiczna będzie podejmować decyzje, a zarazem przygotowują poszczególne instytucje publiczne do realizacji celów rozwojowych w różnych uwarunkowaniach;
- zarysowuje celowo wyidealizowaną wizję kraju w 2050 r. wyznaczającą poziom ambicji dla przyszłych polityk publicznych;
- wskazuje kluczowe wnioski.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej gminy Kłobuck

Analiza przytoczonych wcześniej dokumentów w połączeniu z diagnozą sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej oraz opracowane cele i kierunki działań przyjęte do realizacji i zawarte w niniejszej Strategii pozwalają na odpowiednie określenie ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej gminy Kłobuck w kolejnych latach. Nadrzędną zasadą prowadzenia polityki przestrzennej, która powinna przyświecać władzom lokalnym gminy Kłobuck jest zasada zachowania ładu przestrzennego,



rozumiana jako prowadzenie racjonalnej i efektywnej polityki przestrzennej oraz planistycznej na wszystkich jej poziomach planowania przestrzennego. Polityka przestrzenna powinna prowadzić do osiągnięcia spójności oraz uwzględniać uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe i inne aspekty istotne z punktu widzenia polityki przestrzennej. Podejmowana polityka przestrzenna gminy powinna być oparta o zasady zrównoważonego rozwoju, zgodnie z definicją zawartą w ustawie Prawo ochrony środowiska, gdzie termin zrównoważonego rozwoju rozumiany jest jako rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych przy jednoczesnym zachowaniu równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, których celem jest zagwarantowanie możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych grup społecznych.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania polityki przestrzennej stanowią sumę obowiązujących aktów prawnych regulujących tę kwestie oraz nawiązują do kierunków podejmowanych działań na poziomie regionalnym i krajowym, które mają swoje przełożenie na kierunki i decyzje podejmowane na szczeblu gminnym przez władze gminy Kłobuck. Do podstawowych założeń celów rozwojowych w ramach prowadzonej polityki przestrzennej w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym gminy Kłobuck należą m.in.:

- kształtowanie rozwoju Gminy jako ośrodka wielofunkcyjnego, spełniającego i oferującego wiele różnych funkcji, dostosowanym do charakteru całego obszaru i lokalnego zróżnicowania,
- nadzór nad prawidłową strukturą użytkowania terenów, przy zachowaniu odpowiednich proporcji pomiędzy rodzajem użytkowania,
- dbałość o estetykę i ład przestrzenny zgodnie z obowiązującym prawem planowania i zagospodarowania przestrzennego, działania podejmowane przez Gminę muszą respektować zasady ładu przestrzennego oraz zasad zrównoważonego rozwoju,
- system kontroli zagospodarowania przestrzeni dla zwiększenia stopnia jej efektywności przy równoległej prowadzonej polityce eksploatacji zasobów naturalnych wraz z zachowaniem posiadanych walorów środowiska naturalnego i kulturowego,
- wypełnienie funkcji społeczno-gospodarczych, realizacja inwestycji uwzględniających interesy podmiotów lokalnej gospodarki oraz innych grup społecznych przy zachowaniu zasad ładu i zagospodarowania przestrzennego,



- wspieranie potrzeb mieszkaniowych mieszkańców poprzez aktywne wyznaczenie nowych terenów budowlanych, celem zrównoważonego rozwoju każdego sołectwa, szczególnie tych z odpowiednio rozwiniętą infrastrukturą techniczną i społeczną,
- tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju mieszkalnictwa oraz modernizacja i rozwój już istniejącej zabudowy mieszkalnej oraz bieżące i stałe uzupełnienie o niezbędne elementy infrastruktury społecznej, rekreacyjnej i technicznej,
- doskonalenie warunków na potrzeby efektywnego funkcjonowania podmiotów gospodarczych poprzez budowę i modernizację infrastruktury technicznej i społecznej,
- dbałość i ekspozycja zasobów przyrodniczych i kulturowych oraz terenów objętych ochroną prawną i innych cennych przyrodniczo obszarów,
- rozwój oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców Gminy,
- poprawa systemu obsługi komunikacji publicznej, połączonej z rozwojem sieci prywatnej komunikacji i dostosowywanie jej do bieżących potrzeb i zachodzących przemian społeczno-gospodarczych.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania polityki przestrzennej mają na celu wskazanie pożądaných i przewidywanych kierunków w obszarze zagospodarowania przestrzennego. Polityka przestrzenna jest dziedziną stanowiącą rezultat zidentyfikowanych potrzeb w zakresie rozwoju terenów przeznaczonych pod zabudowę, lokalizacji usytuowania przestrzeni publicznych dla mieszkańców, przygotowania terenów pod przyszłą działalność gospodarczą, a także wyznaczenie obszarów i miejsc gdzie tego typu inwestycje, nie mogą być inicjowane w tym również gruntów rolnych i leśnych przeznaczonych do zachowania. Ustalenia i rekomendacje obejmują również wytyczne i zasady dotyczące ochrony dziedzin takich jak: kultura, środowisko naturalne czy ład przestrzenny. Podejmowane działania w ramach niniejszych założeń powinny być zawsze realizowane z poszanowaniem i uwzględnieniem lokalnej charakterystyki Gminy oraz w zgodzie z obowiązującymi dokumentami planistycznymi i strategicznymi.

Poniżej przedstawiono przyjęte ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie Kłobuck dotyczące:

- zasad ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu,
- zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- kierunków zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej,



- zasad lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego,
- zasad lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego,
- kierunków rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej,
- zasad lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW,
- zasad lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- zasad kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
- zasad kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.

Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu

Gmina Kłobuck wyróżnia się na tle pozostałych jednostek samorządowych, bogatą różnorodnością walorów przyrodniczych i krajobrazowych, które jednocześnie są jedną z wizytówek oraz charakterystycznym elementem wpisującym się w życie codzienne mieszkańców Gminy. Naczelną zasadą w tym aspekcie funkcjonowania Gminy powinna być reguła trwałego i zrównoważonego rozwoju w zakresie kształtowania oraz ochrony środowiska naturalnego. Wszelkie podejmowane działania w tej dziedzinie, powinny dążyć do minimalizacji ryzyka i zagrożeń mogący jakkolwiek wpłynąć negatywnie na stan środowiska naturalnego oraz jednocześnie gwarantować pełną ochronę i dbałość o występujące zasoby naturalne i krajobraz.

Przyjmuje się następujące zasady ochrony środowiska i jego zasobów, które powinny zmierzać do zrównoważonego wykorzystania i odnawiania składników środowiska przyrodniczego w tym:

- odpowiednie zachowanie i dbałość o tereny o wysokich wartościach przyrodniczych oraz krajobrazowych,
- odpowiednie utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- utrzymanie w największym stopniu różnorodności biologicznej, w tym gatunków roślin, zwierząt oraz innych elementów ekosystemu,
- ochrona terenów objętych ochroną prawną oraz pozostałych obszarów i miejsc cennych przyrodniczo,



- stopniowe obejmowanie obszarów rozwojowych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w celu ujednoczenia zasad zagospodarowania, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony środowiska,
- ograniczenie do niezbędnego minimum lokalizacji nowych przedsięwzięć i inwestycji mogących negatywnie oddziaływać na środowisko naturalne, w tym korzystanie z najnowszych dostępnych technologii przyjaznych dla środowiska,
- ograniczanie zagęszczenia i koncentracji zabudowy na terenach niedostatecznie uzbrojonych oraz cennych przyrodniczo, w celu ochrony środowiska i racjonalnego wykorzystania infrastruktury,
- rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnych terenów zielonych, poprzez budowę i utrzymanie ścieżek rowerowych, szlaków turystycznych oraz infrastruktury rekreacyjnej w tym wsparcie dla rozwoju alternatywnych środków transportu,
- wykorzystanie dostępnych obszarów zielonych do celów turystycznych i rekreacyjnych, poprzez rozbudowę ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych oraz budowę i modernizację infrastruktury rekreacyjnej,
- dążenie do ochrony gleb o wysokiej przydatności rolniczej przed przekształceniem ich przeznaczenia na cele nierolnicze,
- wsparcie dla rozwoju rolnictwa ekologicznego jako zrównoważonej formy gospodarowania, minimalizującej negatywny wpływ działalności rolniczej na środowisko naturalne,
- wsparcie rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury, w tym określenie wskaźników udziału powierzchni biologicznie czynnej w dokumentach planistycznych, zapewnienie i egzekwowanie właściwego poziomu retencji wód opadowych oraz wykorzystanie istniejącej przestrzeni i obiektów dla celów jej dalszego rozwoju,
- ochrona wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami pochodzenia komunikacyjnego i bytowego poprzez systematyczną kontrolę stanu technicznego instalacji kanalizacji sanitarnej i deszczowej, bieżącą konserwację separatorów substancji ropopochodnych oraz osadników piaskowych, a także innych urządzeń służących ochronie jakości wód,
- dążenie do realizacji nasadzeń zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz w otoczeniu istniejących i planowanych zespołów zabudowy, celem ograniczenia negatywnego oddziaływania hałasu, zanieczyszczeń powietrza oraz poprawy estetyki przestrzeni,



- ochrona jakości powietrza atmosferycznego poprzez działania ukierunkowane na przeciwdziałanie zmianom klimatycznym, w tym rozwój gospodarki niskoemisyjnej, adaptację do zmian klimatu oraz eliminację źródeł niskiej emisji,
- wspieranie gospodarki o obiegu zamkniętym oraz efektywne wykorzystywanie dostępnych zasobów,
- kształtowanie świadomych i odpowiedzialnych postaw proekologicznych wśród mieszkańców Gminy, poprzez realizację inicjatyw edukacyjnych, rozwój systemu informowania oraz promocję inicjatyw na rzecz ochrony przyrody.

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, kierunków zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej

Zachowanie wartości dziedzictwa kulturowego oraz walorów architektonicznych i historycznych poprzez konserwację, rewaloryzację i porządkowanie obszarów i miejsc zabytkowych ma być naczelną zasadą w kwestiach związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego i zabytków. Podejmowane w tym zakresie działania mają na celu zwiększenie atrakcyjności obiektów zabytkowych w kontekście społecznym, turystycznym i edukacyjnym oraz prowadzić do upowszechniania wiedzy o dziedzictwie lokalnym Gminy wśród jej mieszkańców.

Polityka Gminy w zakresie związanym z ochroną dziedzictwa kulturowego będzie realizowana poprzez:

- wzmacnianie roli obiektów kulturowych, poprzez kształtowanie struktury przestrzennej z uwzględnieniem istniejących obiektów o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym,
- ochronę i rewaloryzację skupiającą się na odpowiednim zachowaniu układów historycznych, obiektów zabytkowych, zadrzewień przydrożnych i śródpolnych,
- upowszechnianie różnorodności kulturowej poprzez system ochrony dziedzictwa wielokulturowego oraz dóbr kultury współczesnej,
- integrację dziedzictwa z planowaniem przestrzennym poprzez wyznaczanie stref ochrony i ekspozycji, uwzględnianie wartości kulturowych w dokumentach planistycznych,
- prowadzenie polityki zagospodarowania zgodnego z charakterystyką Gminy, przy jednoczesnym ograniczaniu inwestycji zakłócających historyczne układy urbanistyczne i tradycję,



- przeciwdziałanie degradacji za pomocą działań zapobiegających niszczeniu zabytków i niekorzystnym zmianom funkcjonalno-przestrzennym,
- aktualizację dokumentacji polegającą na bieżącym uzupełnianiu gminnej ewidencji zabytków i dokumentacji historycznej,
- nadanie priorytetu dla ochrony konserwatorskiej, wprowadzające nadrzędność działań konserwatorskich nad celami inwestycyjnymi,
- restauracja i modernizacja obiektów zabytkowych zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi, uwzględniające współczesne funkcje użytkowe wspierające rozwój gospodarczy i integrujące społeczeństwo,
- zwiększanie dostępności dziedzictwa kulturowego dla mieszkańców i turystów przez wdrożenie systemu oznakowania prowadzącego i informującego o obiektach dziedzictwa kulturowego (drogowego, pieszego i rowerowego),
- edukację i popularyzację wśród mieszkańców i turystów wiedzy o zabytkach i ich istotnej roli jaką pełnią w tożsamości i kulturze lokalnej,
- implementacja założeń Wojewódzkiego Programu Opieki nad Zabytkami w Województwie Śląskim.

Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej

Głównym celem polityki w aspekcie zagospodarowania terenów oraz nowej zabudowy jest tworzenie spójnych i funkcjonalnych warunków przestrzennych sprzyjających wzrostowi konkurencji i atrakcyjności Gminy. W dalszej kolejności działania powinny zmierzać do poprawy jakości życia mieszkańców oraz zachowaniu równowagi między rozwojem społeczno-gospodarczym, a ochroną środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego.

Realizacja celu ogólnego przedstawionego powyżej następować będzie poprzez wdrażanie szczegółowych ustaleń i rekomendacji dotyczących zagospodarowania terenów obejmujących m.in.:

- racjonalne kształtowanie przestrzeni poprzez prowadzenie gospodarki przestrzennej zgodnie z zasadami projektowania urbanistycznego, ograniczającej niegospodarne i niepożądane formy zabudowy,
- kontynuacja istniejącej struktury zabudowy, której celem jest utrzymanie i uzupełnianie obecnej struktury przestrzennej oraz form zabudowy z uwzględnieniem lokalnego charakteru Gminy,
- czytelny i zwarty układ przestrzenny tworzący harmonijne powiązania urbanistyczne, które wpisują się w istniejące otoczenie i charakter miejsca,



- rozgraniczenie funkcji z uwzględnieniem wyraźnych granic oraz zasad pomiędzy terenami zabudowy mieszkaniowej a obszarami przeznaczonymi na cele gospodarcze,
- zróżnicowanie zasad dotyczących zabudowy mieszkaniowej ukierunkowanej na dostosowanie zasad kształtowania zabudowy jednorodzinnej do charakteru miejsca oraz potrzeb w zakresie dostępu do usług społecznych np. szkoły, przychodni zdrowia czy miejsca rekreacji,
- ochrona terenów cennych przyrodniczo i rolniczo skupiająca się na ograniczaniu zabudowy na terenach, na których występują gleby III i wyższej klasy bonitacyjnej oraz obszarach o istotnych wartościach przyrodniczych,
- stosowanie rozwiązań ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształconych terenów oraz przeciwdziałanie konfliktom przestrzennym poprzez zachowanie równowagi między lokalizacją poszczególnych usług, działalności gospodarczej i przemysłowej a ich wpływem na otoczenie,
- kształtowanie nowych i modernizacja istniejących obiektów budowlanych powinny być realizowane w sposób zapewniający spójność z istniejącą zabudową pod względem gabarytów, powierzchni oraz stylu architektonicznego,
- zagospodarowanie terenów sąsiadujących z Urzędem Miejskim w Kłobucku zgodnie z obowiązującymi koncepcjami rozwoju,
- podejmowanie działań na rzecz zwiększenia dostępności przestrzeni usługowych dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- wsparcie dla rozwoju odnawialnych źródeł energii jako elementu polityki zrównoważonego rozwoju oraz poprawy efektywności energetycznej,
- uwzględnienie i implementacja przepisów prawa wodnego oraz ograniczenia zabudowy na terenach zagrożonych powodzią,
- rozwój funkcji społecznych i rekreacyjnych, których zadaniem jest zwiększenie udziału terenów zielonych, miejsc sportu i rekreacji oraz kultury i usług spędzania czasu wolnego w strukturze przestrzennej Gminy,
- wykorzystanie dostępnego potencjału turystyczno-rekreacyjnego poprzez ciągły rozwój i inwestycję w infrastrukturę rekreacyjną i turystyczną dla wzmocnienia atrakcyjności i pozycji Gminy.

Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego

Zgodnie z Ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod pojęciem handlu wielkopowierzchniowego rozumie się handel



realizowany w obiekcie handlowym o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m². Lokalizacja tego typu obiektów została uregulowana w Planie Ogólnym poprzez wyznaczenie strefy handlu wielkopowierzchniowego, z jednoczesnym wskazaniem na potrzebę opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w przypadku zamiaru realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia. Sporządzenie MPZP powinno swoim zakresem obejmować te obszary, na których planowane inwestycje będą skutkować zmianami w strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Oznacza to, że MPZP powinien obejmować przynajmniej jeden teren, na którym przewiduje się wprowadzenie zmian w wyniku realizacji planowanego obiektu lub inwestycji.

Na terenie gminy Kłobuck lokalizacja obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, odbywa się zgodnie z następującymi zasadami:

- lokalizacja obiektów w bezpośrednim sąsiedztwie głównych tras komunikacyjnych takich jak m.in. DK 43, przy odpowiednim zapewnieniu przepustowości całego układu drogowego,
- inwestycje powinny być lokalizowane na terenach wyposażonych w istniejącą infrastrukturę techniczną lub na obszarach, na których istnieje możliwość jej rozbudowy, w szczególności w zakresie zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, energii elektrycznej oraz innych niezbędnych mediów,
- unikanie inwestycji w bliskim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej, przy czym inwestycje powinny być w miarę możliwości lokowane na terenach o charakterze usługowym, przemysłowym, zdegradowanym lub przewidzianym do rewitalizacji.

Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym powinny, zgodnie z definicją ustawową, służyć zaspokajaniu bieżących potrzeb mieszkańców społeczności lokalnej. Lokalizacja inwestycji tego rodzaju dopuszczalna jest wyłącznie na podstawie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub, w przypadku ich braku, na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Lokalizacja kluczowych inwestycji celu publicznego na terenie gminy Kłobuck jest możliwa przy zachowaniu obowiązujących przepisów prawa, dotyczących ochrony środowiska, zdrowia i życia ludzi, a także z poszanowaniem zasad ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju, w szczególności powinny być oparte na niniejszych zasadach:



- inwestycje celu publicznego i ich realizacja na terenie Gminy mogą być podejmowane wyłącznie na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku jego braku na podstawie decyzji o warunkach zabudowy,
- modernizacja istniejącej infrastruktury drogowej, zlokalizowanej w pobliżu terenów zabudowanych oraz obszarów przeznaczonych pod zabudowę zgodnie z dokumentami planistycznymi, powinna być realizowana w celu zapewnienia spójności układu komunikacyjnego, poprawy dostępności transportowej oraz podniesienia poziomu bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego,
- realizacja inwestycji zawartych w Modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy wg zidentyfikowanych miejscowych potrzeb celem poprawy ich funkcjonowania i możliwości dalszego rozwoju,
- wydzielanie gruntów pod infrastrukturę transportową, w tym m.in.: drogi publiczne, budowa i modernizacja wraz z prowadzeniem robót budowlanych dotyczących wskazanych dróg, realizacja obiektów i urządzeń transportu publicznego oraz budowa i modernizacja urządzeń łączności publicznej oraz sygnalizacji,
- budowa oraz utrzymywanie publicznych urządzeń infrastruktury technicznej, obejmujących m.in.: system zaopatrzenia mieszkańców w wodę, instalacje gromadzącą, przesyłającą, oczyszczającą i odprowadzającą ścieki komunalne, system zagospodarowania odpadów oraz składowiska odpadów i instalacje wykorzystujące odpady w procesie produkcji energii z odnawialnych źródeł,
- budowa i utrzymanie w odpowiednim stanie obiektów oraz urządzeń odpowiadających za ochronę środowiska, zbiorników i urządzeń służących do zaopatrywania mieszkańców w wodę pitną, odpowiednie utrzymanie i ochrona przed zjawiskiem powodzi oraz bieżąca regulacja i utrzymywanie wód i urządzeń melioracyjnych,
- budowa i utrzymanie w odpowiednim stanie obiektów oraz urządzeń infrastruktury strategicznej, w szczególności służących do: obronności państwa, wynikających z umów i porozumień międzynarodowych,
- budowa i modernizacja obiektów i urządzeń publicznych oraz wyposażanie inwestycji w niezbędną infrastrukturę towarzyszącą jak m.in.: chodniki, oświetlenie uliczne, place zabaw, boiska sportowe oraz obiekty małej architektury,
- zakładanie i utrzymanie cmentarzy, jako elementu zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie infrastruktury komunalnej,



- ustanawianie i ochrona miejsc pamięci narodowej, obejmujące działania na potrzeby zachowania dziedzictwa historycznego i kulturowego oraz wzmacniania tożsamości lokalnej,
- ochrona gatunków roślin i zwierząt zagrożonych wyginięciem oraz ich naturalnych siedlisk, w celu zachowania bioróżnorodności i zapewnienia trwałości lokalnych ekosystemów.

Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej

Zasady dotyczące kierunków rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej przedstawiono poniżej, odnosząc się do każdego z trzech wymienionych rodzajów z osobna.

W zakresie transportu i komunikacji:

- zapewnienie wysokiej jakości i dostępności komunikacyjnej poprzez systematyczną rozbudowę i modernizację układu drogowego ze szczególnym uwzględnieniem sieci dróg gminnych, a także infrastruktury pieszo-rowerowej,
- dążenie do stopniowego ograniczenia natężenia ruchu indywidualnych pojazdów samochodowych, w szczególności na obszarach o wysokich walorach przyrodniczych oraz podwyższoną wrażliwością środowiskową na oddziaływania antropogeniczne,
- podejmowanie starań na rzecz wyprowadzenia tranzytowego ruchu kołowego poza centrum Gminy, w tym podejmowanie rozmów z właściwymi organami w celu budowy obwodnicy centrum Gminy w przyszłości,
- planowanie i budowa nowych odcinków dróg z uwzględnieniem minimalizacji negatywnych oddziaływań hałasu na istniejące oraz planowane tereny objęte szczególnym narażeniem na hałas.

W zakresie infrastruktury technicznej:

- budowa i modernizacja infrastruktury technicznej pod postacią sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej,
- wyposażanie nieruchomości oraz terenów w odpowiednie systemy odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków,
- budowa i rozwój elementów błękitno-zielonej infrastruktury, w tym zapewnienie odpowiedniej retencji wód opadowych i roztopowych,



- realizacja przedsięwzięć i inwestycji w zakresie ekologicznych źródeł energii cieplnej, ukierunkowanych na poprawę efektywności energetycznej gospodarstw domowych i budynków użyteczności publicznej oraz ograniczanie emisji zanieczyszczeń do środowiska.

W zakresie infrastruktury społecznej:

- rozwój i podnoszenie jakości oferowanych usług publicznych, w szczególności dotyczących obszarów edukacji, opieki przedszkolnej, kultury oraz infrastruktury sportowo-rekreacyjnej,
- modernizacja budynku Miejskiego Ośrodka Kultury w Kłobucku, w tym rozszerzanie oferty kulturalnej dostosowanej do różnych grup mieszkańców oraz organizacja spójnego systemu działań wspierających rozwój aktywności życia kulturalnego w Gminie,
- kształtowanie i rozwój tzw. centrów przestrzeni publicznych w poszczególnych sołectwach w celu wzmacniania aktywności społecznej, integracji międzypokoleniowej mieszkańców oraz budowy lokalnej tożsamości,
- rozwój systemu wsparcia i opieki dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób starszych, z niepełnosprawnościami oraz znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej,
- przeprowadzanie kompleksowej inwentaryzacji oraz audytów dotyczących występowania barier architektonicznych i funkcjonalnych w przestrzeni publicznej, ograniczających dostępność obiektów oraz usług dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW

Rozwój systemów nowoczesnych technologii wytwarzania energii z uwzględnieniem odnawialnych źródeł energii, stanowi istotną szansę zarówno dla lokalnej społeczności jak i potencjalnych inwestorów, na osiągnięcie zadowalającego poziomu niezależności energetycznej od tradycyjnych źródeł energii. Główną zasadą przy doborze lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500kW, powinno być ich lokowanie na gruntach zaliczanych do klas bonitacyjnych IV lub V oraz nie powinny przekładać się na potrzebę poszerzenia obszaru stref ochronnych, które mogłyby doprowadzić do wielu ograniczeń związanych z zabudową, zagospodarowaniem oraz użytkowaniem terenu poza granicami tego obszaru.



Zasady jakimi należy kierować się przy wydawaniu zgody na umiejscawianie urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500kW to:

- stosowanie rozwiązań projektowych ograniczających oddziaływanie inwestycji wyłącznie do granic terenu objętego przekształceniem lub zagospodarowaniem,
- lokalizowanie ośrodków produkcyjnych oraz infrastruktury technicznej, w tym odnawialnych źródeł energii, wyłącznie w miejscach do tego typu inwestycji przeznaczonych, wraz z uwzględnieniem istniejących form ochrony przyrody i zachowaniem wymaganych stref ochronnych od istniejącej zabudowy,
- zachowanie ładu przestrzennego poprzez dbałość o właściwe relacje funkcjonalno-przestrzenne z terenami sąsiednimi,
- podejmowanie działań mających na celu zapobieganie nadmiernemu przeobrażeniu krajobrazu kulturowego Gminy,
- w bliskim sąsiedztwie elektrowni i farm fotowoltaicznych dopuszczalne są wyłącznie przedsięwzięcia nie wykraczające poza obowiązujące standardy jakości środowiska,
- wyłączenie obszarów chronionego krajobrazu z możliwości lokalizowania na tych terenach elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej moc mikro instalacji.

Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko to inwestycje określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Przywołane rozporządzenie dokonuje podziału na przedsięwzięcia mogące zawsze i w każdej chwili znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Do szczegółowych zasad w tym zakresie można zaliczyć następujące kwestie:

- konieczność unikania lokalizacji inwestycji na obszarach, których zagospodarowanie mogłoby by potencjalnie doprowadzić do zakłócenia funkcjonowania korytarzy ekologicznych, naruszyć integralność obszarów chronionych oraz prowadzić do degradacji naturalnych siedlisk gatunków występujących na terenie Gminy,
- rozlokowanie form ochrony przyrody, ograniczenia wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał ustanawiających te formy oraz obowiązujących planów ochrony,
- podejmowanie działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie oraz usuwanie negatywnych oddziaływań inwestycji na środowisko,



- wydanie ostatecznej decyzji dotyczącej realizacji danego przedsięwzięcia uzależnione będzie od wpływu planowej inwestycji na środowisko i warunki życia mieszkańców, którą należy wydać na podstawie stosownych dokumentów na temat ocen oddziaływania na środowisko.

Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Prowadzona polityka przestrzenna w zakresie rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej powinna być kształtowana w oparciu o dostępne lokalne instrumenty planistyczne,

w szczególności miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. W odniesieniu do przestrzeni rolniczej oraz leśnej rekomendowane są zasady sprowadzające politykę w tym zakresie do zasad racjonalnego gospodarowania oraz utrzymania i wzmocnienia ekologicznych funkcji lasów.

W ramach kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej ustala się następujące szczegóły:

- dostosowanie poziomu rozwoju oraz charakteru produkcji rolniczej do występujących warunków klimatycznych i ukształtowania terenu Gminy,
- wyznaczenie nowych terenów z przeznaczeniem na produkcję rolniczą i uprawy polowe w oparciu o właściwości glebowe oraz zasady ochrony gruntów rolnych i naturalnych siedlisk gatunków zwierząt, w tym wdrażanie nowoczesnych technologii oraz innowacyjnych rozwiązań w zakresie produkcji rolniczej,
- zachowanie w jak największym stopniu dotychczasowej produkcji rolniczej na wybranych obszarach Gminy oraz w miarę potrzeb i możliwości reaktywacja upraw rolnych na gruntach odłogowanych i niezagospodarowanych,
- unikanie przekształcania dużych kompleksów rolnych, obejmujących gleby o wysokiej jakości klasy bonitacyjnej na cele nierolnicze oraz ograniczenie przeznaczenia na cele nierolnicze, terenów rolnych np. łąk i pastwisk, zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów przyrodniczo cennych,
- przeciwdziałanie nadmiernemu rozpraszaniu zabudowy celem ochrony kompleksów rolnych i leśnych,
- regulacja stosunków wodnych na gruntach wykazujących podatność na nadmierne uwilgotnienie lub przesuszenie gleby oraz usprawnienie systemów odpływu i obiegu wód powierzchniowych poprzez stosowanie działań regulujących i retencyjnych,



- prowadzenie skutecznych działań edukacyjnych wśród mieszkańców Gminy w zakresie zapobiegania skutkom suszy oraz racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi oraz system zachęt i popularyzacja wśród mieszkańców Gminy rozwoju rolnictwa ekologicznego,
- prowadzenie monitoringu zjawiska suszy na terenie Gminy, uwzględniającego zróżnicowane typy oraz skalę zjawiska,
- podejmowanie działań ukierunkowanych na wzrost produktywności gospodarstw rolnych oraz rozwój współpracy rolników wewnątrz sektora rolniczego oraz z branżą przetwórstwa rolno-spożywczego,
- wspieranie rozwoju lokalnych rynków zbytu, w tym organizacja i modernizacja targowisk oraz promocja i system zachęt dla sprzedaży bezpośredniej.

Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Główną zasadą w tym obszarze prowadzenia polityki przestrzennej jest możliwość wyznaczenia obszarów zdegradowanych i rewitalizacji, zgodnie z obowiązującymi aktami prawa. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji będą objęte następującymi zasadami:

- poprawa jakości i ładu przestrzeni publicznej, z uwzględnieniem walorów estetycznych, funkcjonalnych i ekologicznych,
- identyfikacja oraz wyznaczenie wspomnianych obszarów, wraz z podejmowaniem działań mających na celu przywrócenie ich pierwotnego charakteru i wartości przyrodniczych, a także nadanie im nowych funkcji np. rekreacyjno-wypoczynkowych,
- podejmowanie działań ukierunkowanych na ograniczanie rozproszenia zabudowy poprzez działania planistyczne zmierzające do uporządkowania zagospodarowania przestrzeni publicznej,
- modernizacja i termomodernizacja budynków jedno i wielorodzinnych oraz budynków użyteczności publicznej, celem poprawy efektywności energetycznej,
- modernizacja i rozwój infrastruktury społecznej (edukacyjnej, zdrowotnej i kulturalnej),



- modernizacja i rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej dostosowanej do potrzeb społeczności lokalnej,
- zwiększenie dostępności mieszkańców Gminy do terenów zieleni urządzonej, z uwzględnieniem ich rozmieszczenia i funkcji,
- dążenie do spójnego i funkcjonalnego układu komunikacyjnego Gminy z układem zewnętrznym, uwzględniającego zasady zrównoważonego transportu,
- uwzględnienie powyższych zasad i kierunków postępowania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i innych dokumentów planistycznych obowiązujących w Gminie, celem zapewnienia skutecznej realizacji i zgodności polityki przestrzennej na poziomie lokalnym.

5. Spójność kierunków rozwoju gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań.

Cele strategiczne i kierunki działań określone w niniejszej Strategii odnoszą się do zagadnień związanych z rozwojem społeczno-gospodarczym Gminy, przy jednoczesnym uwzględnieniu uwarunkowań środowiska przyrodniczego oraz eliminacji problemów i barier, z którymi na co dzień mierzą się mieszkańcy. Przyjęte założenia strategiczne są spójne i zgodne z celami oraz kierunkami wyznaczonymi w dokumentach strategicznych wyższego rzędu, na poziomie krajowym i wojewódzkim.

Strategia Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026-2034 pozostaje spójna z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu, w szczególności z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR) oraz Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”. Zachowanie spójności celów, kierunków i działań zawartych w niniejszej Strategii w odniesieniu do dokumentów wyższego rzędu, sprzyja realizacji polityki rozwoju zarówno na poziomie regionalnym, jak i lokalnym.

Za cel główny przyjęty w KSRR 2030 zostało „efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiąganiu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. Główny cel został rozbudowany o wyznaczenie 3 celów operacyjnych, którymi są:

- Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.



- Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych.
- Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

OSI wyznaczone w KSRR 2030 istotne dla województwa śląskiego to:

- Śląsk,
- Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, (miasta powiększające dystans rozwojowy),
- Obszary zagrożone trwałą marginalizacją.

W Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”, wyznaczone cele strategiczne zostały przedstawione w sposób następujący:

- Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej.
- Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca.
- Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni.
- Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym.

W przywołanej treści Strategii, gmina Kłobuck została zaklasyfikowana do Subregionu Północnego. Dla tego Subregionu opracowano i przyjęto Strategię Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT), w której cele strategiczne zdefiniowano w sposób następujący:

- Możliwości rozwoju mieszkańców i społeczności lokalnych.
- Urozmaicona struktura gospodarcza zapewniająca bezpieczeństwo ekonomiczne i wykorzystująca potencjały lokalne oraz kwalifikacje mieszkańców.
- Bezpieczna i atrakcyjna przestrzeń i środowisko Subregionu z zachowanymi walorami przyrodniczymi i kulturowymi.
- Nowoczesne zarządzanie rozwojem lokalnym i subregionalnym.

Instrumenty terytorialne stanowią narzędzia wspierające zintegrowany rozwój terytorialny, który szczegółowo został określony w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r., który to dokument ustanowił wspólne przepisy dotyczące funduszy europejskich. Ponadto wykładnia prawne dotycząca instrumentów terytorialnych znalazła swoje odzwierciedlenie również w przepisach prawa krajowego m.in. w Ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 oraz Ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności. Omawiane instrumenty mogą być



wykorzystywane w celu realizacji polityki spójności oraz wdrażania funduszy europejskich w perspektywie 2021–2027, do których w szczególności zaliczamy: Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT), Inne Instrumenty Terytorialne (IIT) oraz Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS).

Gmina Kłobuck należy do grupy Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) Subregionu Północnego. W związku z zawarciem współpracy w ramach instrumentu, opracowano na jej potrzeby Strategię Rozwoju Subregionu Północnego Województwa Śląskiego na lata 2021–2027 z perspektywą do roku 2030, przyjętą Uchwałą nr 9/2023 z dnia 2023 r. Walnego Zebrania Członków Związku Gmin i Powiatów Subregionu Północnego Województwa Śląskiego. Strategia obejmuje łącznie 34 jednostki samorządu terytorialnego w tym gminę Kłobuck. Dokument Strategii ma charakter dokumentu ponadlokalnego, pełniąc jednocześnie funkcję instrumentu tzw. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT), który ma służyć do realizacji wspólnych przedsięwzięć rozwojowych w ramach przyjętej perspektywy finansowej na lata 2021–2027.

Dokument określa cele polityki przestrzennej dotyczące całego Subregionu Północnego oraz jednostek terytorialnych wchodzących w skład ZIT. Cele przyjęte w dokumencie mają za zadanie przede wszystkim:

- Wzmacniać powiązania funkcjonalne i relacje przestrzenne, poprzez m.in. rozwój partnerstw i mechanizmów realizacji wspólnych projektów, rozwój e-usług i cyfryzacji oraz wzmacniać rolę Subregionu w kontekście realizacji polityki rozwoju województwa śląskiego, kraju i UE.
- Zwiększać potencjał inwestycyjny i efektywność energetyczną, poprzez zwiększanie potencjału inwestycyjnego, wzrost udziału energii pochodzącej z OZE i poprawie efektywności energetycznej w sektorze publicznym i prywatnym.
- Poprawiać infrastrukturę transportową i ochronę środowiska, poprzez wzmacnianie roli transportu publicznego, ograniczenie ilości odpadów komunalnych, rozbudowa systemu oczyszczania ścieków i ochrona występujących zasobów naturalnych.
- Wspierać integrację społeczną i rewitalizację obszarów zdegradowanych poprzez, poprawę dostępu do świadczeń usług społecznych i zwiększanie aktywności społeczno-gospodarczej na obszarach rewitalizowanych.



Rysunek 9 Subregionalne Obszary Strategicznej Interwencji



Źródło: Strategia Rozwoju Subregionu Północnego Województwa Śląskiego na lata 2021–2027 z perspektywą do roku 2030

Gmina Kłobuck jest również aktywnym członkiem innego zrzeszenia gmin jakim jest Stowarzyszenie Lokalnej Grupy Działania „Zielony Wierchołek Śląska”. Stowarzyszenie jest tzw. partnerstwem trójsektorowym specjalnym, w którego skład oprócz gmin, wchodzi również osoby fizyczne, reprezentanci sektora publicznego z wyłączeniem województw i osób prawnych. LGD na potrzeby odpowiedniej organizacji partnerstwa kilka lat temu przyjęła dokument planistyczny pn. Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2023–2027 „Zielony Wierchołek Śląska”, w którym przedstawiono trzy główne cele strategiczne do, których należą: rozwój innowacyjnej gospodarki, ochrona środowiska i wzrost atrakcyjności obszaru i budowa zintegrowanego wykształconego i aktywnego społeczeństwa.



Tabela 10 Spójność celów operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034 ze Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” oraz Strategią Rozwoju Subregionu Północnego Województwa Śląskiego na lata 2021–2027 z perspektywą do 2030 oraz Lokalną Strategią Rozwoju na lata 2023–2027 „Zielony Wiercholek Śląska”

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”	Strategia Rozwoju Subregionu Północnego Województwa Śląskiego na lata 2021–2027 z perspektywą do 2030	Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2023–2027 „Zielony Wiercholek Śląska”	Strategia Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034
<p>Cel strategiczny A: Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej.</p> <p>Cele operacyjne:</p> <p>A.1. Konkurencyjna gospodarka,</p> <p>A.2. Innowacyjna gospodarka,</p> <p>A.3. Silna lokalna przedsiębiorczość.</p>	<p>Cel strategiczny: C.2 Urozmaicona struktura gospodarcza zapewniająca bezpieczeństwo ekonomiczne i wykorzystująca potencjały lokalne oraz kwalifikacje mieszkańców.</p> <p>Cele operacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - C2.1 Wysoka atrakcyjność inwestycyjna, - C2.2 Nowoczesny i konkurencyjny sektor przedsiębiorstw, - C2.3 Silne marki gospodarcze, - C2.4 Atrakcyjny rynek pracy. <p>Cel strategiczny: C.4 Nowoczesne zarządzanie rozwojem lokalnym i subregionalnym.</p> <p>Cele operacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - C4.2 Zintegrowane planowanie rozwoju, - C4.3 Trwała współpraca terytorialna. 	<p>Cel 1. Rozwój innowacyjnej gospodarki.</p> <p>Przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - P.1.1 Wspieranie podejmowania pozarolniczej działalności gospodarczej, - P.1.2 Rozwój pozarolniczej działalności gospodarczej, - P.1.3 Rozwój pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych w zakresie zagród edukacyjnych, - P.1.4.(1). Rozwój pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych – rozwój gospodarstw agroturystycznych, - P.1.4.(2). Rozwój pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych – tworzenie gospodarstw agroturystycznych. 	<p>Cel II: Rozwój zrównoważonej i nowoczesnej gospodarki lokalnej, opartej na wykorzystaniu endogenicznych potencjałów.</p> <p>Cele operacyjne:</p> <p>2.1 Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości oraz tworzenie warunków do rozwoju sektora MŚP.</p> <p>2.2 Zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i turystycznej poprzez efektywniejsze wykorzystanie zasobów lokalnych, w tym walorów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego.</p> <p>2.3 Promocja Gminy jako miejsca atrakcyjnego dla inwestorów, przedsiębiorców i turystów.</p>
<p>Cel strategiczny B: Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca.</p> <p>Cele operacyjne:</p>	<p>Cel strategiczny C.1: Możliwości rozwoju mieszkańców i społeczności lokalnych</p> <p>Cele operacyjne:</p>	<p>Cel 2. Ochrona środowiska i wzrost atrakcyjności obszaru.</p> <p>Przedsięwzięcia:</p>	<p>Cel III: Budowa aktywnego i zintegrowanego społeczeństwa poprzez rozwój dostępnych usług społecznych</p>



<p>B.1. Wysoka jakość usług społecznych, w tym zdrowotnych,</p> <p>B.2. Aktywny mieszkaniec,</p> <p>B.3. Atrakcyjny i efektywny system edukacji i nauk.</p>	<p>- cel operacyjny: C1.1 Nowoczesne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne,</p> <p>- cel operacyjny: C1.2 Efektywna edukacja i nauka,</p> <p>- cel operacyjny: C1.3 Wysoka aktywność mieszkańców.</p> <p>Cel strategiczny: C.3 Bezpieczna i atrakcyjna przestrzeń i środowisko Subregionu z zachowanymi walorami przyrodniczymi i kulturowymi.</p> <p>Cel operacyjny:</p> <p>- C3.2 Nowoczesna infrastruktura techniczna.</p>	<p>- P.2.2 Podnoszenie poziomu jakości życia mieszkańców poprzez tworzenie i rozwój obiektów i miejsc służących zaspokajaniu potrzeb mieszkańców, w tym kulturalnych, rekreacyjnych i edukacyjnych w tym przedsięwzięcia pro środowiskowe.</p> <p>Cel 3. Budowa zintegrowanego, wykształconego i aktywnego społeczeństwa.</p> <p>Przedsięwzięcia:</p> <p>- P.3.1 Wzmacnianie potencjału organizacji pozarządowych,</p> <p>- P.3.2 Inicjatywy lokalne na rzecz kapitału społecznego.</p>	<p>oraz oferty spędzania czasu wolnego.</p> <p>Cele operacyjne:</p> <p>3.1 Zapewnienie wysokiej jakości i dostępności systemu oświaty oraz opieki nad dziećmi,</p> <p>3.2 Rozwój i modernizacja systemu usług opieki społecznej i opieki zdrowotnej,</p> <p>3.3 Rozszerzenie i dostosowanie oferty spędzania czasu wolnego do wszystkich grup wiekowych mieszkańców.</p>
<p>Cel strategiczny C: Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni.</p> <p>C.1. Wysoka jakość środowiska,</p> <p>C.2. Efektywna infrastruktura,</p> <p>C.3. Atrakcyjne warunki zamieszkania, kompleksowa rewitalizacja, zapobieganie i dostosowanie do zmian klimatu.</p>	<p>Cel strategiczny: C.3 Bezpieczna i atrakcyjna przestrzeń i środowisko Subregionu z zachowanymi walorami przyrodniczymi i kulturowymi.</p> <p>Cele operacyjne:</p> <p>- C3.1 Wysoka efektywność energetyczna i wykorzystanie odnawialnych źródeł Energii,</p> <p>- C3.2 Nowoczesna infrastruktura techniczna,</p> <p>- C3.3 Wysoka jakość środowiska i przestrzeni,</p> <p>- C3.4 Korzystne warunki mieszkaniowe.</p> <p>Cel strategiczny: C.4 Nowoczesne</p>	<p>Cel 2. Ochrona środowiska i wzrost atrakcyjności obszaru.</p> <p>Przedsięwzięcia:</p> <p>- P.2.1 Podniesienie świadomości w zakresie zmian klimatu i ochrony środowiska i ich wpływu na otoczenie połączone z promocją obszaru.</p> <p>- P.2.2 Podniesienie poziomu jakości życia mieszkańców poprzez tworzenie i rozwój obiektów i miejsc służących zaspokajaniu potrzeb mieszkańców, w tym kulturalnych, rekreacyjnych i edukacyjnych, w tym</p>	<p>Cel I: Wysoka jakość życia mieszkańców poprzez odpowiednio rozwiniętą i nowoczesną infrastrukturę oraz ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska.</p> <p>Cele operacyjne:</p> <p>1.1 Zrównoważony i optymalny rozwój przestrzenny, uwzględniający potrzeby mieszkańców oraz możliwości inwestycyjne,</p> <p>1.2 Budowa i modernizacja spójnej oraz dostępnej infrastruktury technicznej i transportowej,</p> <p>1.3 Zachowanie wysokiej jakości środowiska</p>



	<p>zarządzanie rozwojem lokalnym i subregionalnym.</p> <p>Cel operacyjny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - C4.2 Zintegrowane planowanie rozwoju. 	<p>przedsięwzięcia pro środowiskowe,</p> <p>Cel 3. Budowa zintegrowanego, wykształconego i aktywnego społeczeństwa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - P.3.1 Wzmacnianie potencjału organizacji pozarządowych. - P. 3.2 Inicjatywy lokalne na rzecz kapitału społecznego. 	<p>oraz adaptacja do zmian klimatycznych wraz z rozwojem błękitno-zielonej infrastruktury.</p>
<p>Cel strategiczny D: Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym.</p> <p>D.1. Zrównoważony rozwój terytorialny,</p> <p>D.2. Aktywna współpraca z otoczeniem i kreowanie silnej marki regionu,</p> <p>D.3. Nowoczesna administracja publiczna.</p>	<p>Cel strategiczny: C.2 Urozmaicona struktura gospodarcza zapewniająca bezpieczeństwo ekonomiczne i wykorzystująca potencjały lokalne oraz kwalifikacje mieszkańców.</p> <p>Cele operacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - C2.1 Wysoka atrakcyjność inwestycyjna, - C2.2 Nowoczesny i konkurencyjny sektor przedsiębiorstw, - C2.3 Silne marki gospodarcze, - C2.4 Atrakcyjny rynek pracy. <p>Cel strategiczny: C.3 Bezpieczna i atrakcyjna przestrzeń i środowisko Subregionu z zachowanymi walorami przyrodniczymi i kulturowymi.</p> <p>Cele operacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - C3.1 Wysoka efektywność energetyczna i wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii, 	<p>Cel 1. Rozwój innowacyjnej gospodarki.</p> <p>Przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - P.1.1 Wspieranie podejmowania pozarolniczej działalności gospodarczej, - P.1.2 Rozwój pozarolniczej działalności gospodarczej, - P.1.3 Rozwój pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych w zakresie zagród edukacyjnych, - P.1.4.(1). Rozwój pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych – rozwój gospodarstw agroturystycznych, - P.1.4.(2). Rozwój pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych – tworzenie gospodarstw agroturystycznych. <p>Cel 2. Ochrona środowiska i wzrost atrakcyjności obszaru.</p> <p>Przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - P.2.1 Podniesienie świadomości w zakresie 	<p>Cel I: Wysoka jakość życia mieszkańców poprzez odpowiednio rozwiniętą i nowoczesną infrastrukturę oraz ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska.</p> <p>Cele operacyjne:</p> <p>1.1 Zrównoważony i optymalny rozwój przestrzenny, uwzględniający potrzeby mieszkańców oraz możliwości inwestycyjne,</p> <p>1.2 Budowa i modernizacja spójnej oraz dostępnej infrastruktury technicznej i transportowej,</p> <p>Cel II: Rozwój zrównoważonej i nowoczesnej gospodarki lokalnej, opartej na wykorzystaniu endogenicznych potencjałów.</p> <p>Cele operacyjne:</p> <p>2.2 Zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i turystycznej poprzez efektywniejsze</p>



	<p>- C3.3. Wysoka jakość środowiska i przestrzeni.</p> <p>Cel strategiczny: C.4 Nowoczesne zarządzanie rozwojem lokalnym i subregionalnym.</p> <p>Cele operacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - C4.1 Sprawna administracja publiczna, - C4.2 Zintegrowane planowanie rozwoju, - C4.3 Trwała współpraca terytorialna. 	<p>zmian klimatu i ochrony środowiska i ich wpływu na otoczenie połączone z promocją obszaru.</p> <p>Cel 3. Budowa zintegrowanego, wykształconego i aktywnego społeczeństwa.</p> <p>Przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - P.3.1 Wzmacnianie potencjału organizacji pozarządowych, - P.3.2 Inicjatywy lokalne na rzecz kapitału społecznego, - P.3.3 Projekty partnerskie międzynarodowe, - P.3.4 Projekty partnerskie krajowe. 	<p>wykorzystanie zasobów lokalnych, w tym walorów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego,</p> <p>2.3 Promocja Gminy jako miejsca atrakcyjnego dla inwestorów, przedsiębiorców i turystów.</p> <p>Cel III: Budowa aktywnego i zintegrowanego społeczeństwa poprzez rozwój dostępnych usług społecznych oraz oferty spędzania czasu wolnego.</p> <p>Cel operacyjny:</p> <p>3.3 Rozszerzenie i dostosowanie oferty spędzania czasu wolnego do wszystkich grup wiekowych mieszkańców.</p>
--	--	---	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie zapisów Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”, Strategii Subregionu Północnego Województwa Śląskiego na lata 2021–2027 z perspektywą do 2030 oraz Lokalną Strategią Rozwoju na lata 2023-2027 „Zielony Wierchołek Śląska”



Obszary Strategicznej Interwencji (OSI) określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań

Obszary Strategicznej Interwencji (OSI) są określone w strategiach rozwoju jako obszary o zidentyfikowanych lub potencjalnych uwarunkowaniach społecznych, gospodarczych oraz przestrzennych lub powiązaniach funkcjonalnych decydujących o występowaniu barier rozwoju lub możliwych do wykorzystania potencjałów rozwojowych.

Miasto Kłobuck pełni wiele istotnych funkcji na terenie całej Gminy, będąc jednocześnie ośrodkiem administracyjnym, mieszkaniowym, usługowym, kulturalnym czy oświatowym. Dominująca rola Kłobucka wynika z jego funkcji centro-twórczych, jakie pełni w skali lokalnej. Zabudowa ścisłego centrum miasta charakteryzuje się funkcją usługowo-administracyjno-kulturową, natomiast tereny położone dalej od centrum oraz wzdłuż drogi krajowej nr 43 i rzek, w głównej mierze przeważa tu charakter mieszkaniowy z elementami usług. Największe skupiska zabudowy usługowej o charakterze komercyjnym na terenie Gminy koncentrują się głównie w Kłobucku oraz wzdłuż przebiegającej przez teren Gminy wspomnianej drogi krajowej. Należą do nich m.in. punkty handlowe, obiekty gastronomiczne, stacje paliw czy zakłady usług rzemieślniczych. Strefy gospodarcze na terenie Gminy rozlokowane są głównie w sąsiedztwie z drogą krajową, a największe ich zagęszczenie ma miejsce w zachodniej oraz południowo-wschodniej części Gminy. Strefa produkcji rolnej zlokalizowana jest głównie w zachodniej części Gminy. Strefy zieleni i rekreacji również w dużej mierze rozlokowane są w centralnej części Gminy oraz w jej zachodniej częściach.

W obowiązującej Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”, przyjętą uchwałą nr VI/24/1/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19.10 2020 r. Dokument stanowi raport szczegółowych prac analitycznych oraz szeroko zakrojonego procesu konsultacji społecznych, przeprowadzonych w latach 2018–2020.

Prace nad przygotowaniem dokumentu, prowadzone przez Zarząd Województwa Śląskiego, realizowane były przy szerokim udziale różnych środowisk. Zaangażowani zostali przedstawiciele administracji, instytucji regionalnych, liczne środowiska eksperckie w tym naukowe, a także organizacje pozarządowe oraz mieszkańcy regionu. Cele i kierunki działań wskazane w dokumencie wyznaczają drogę oraz narzędzia służące realizacji zmian gospodarczych, ukierunkowanych na pobudzenie tempa rozwoju województwa w oparciu o dynamicznie rozwijający się sektor przedsiębiorstw innowacyjnych. Strategia odnosi się również do bardzo istotnych wyzwań demograficznych przed, którymi także stoi województwo śląskie. W szczególności dotyczą one procesu starzenia się społeczeństwa oraz



systematycznego spadku liczby mieszkańców, który jest wynikiem ujemnego przyrostu naturalnego i nasilających się procesów migracyjnych.

Dokument wpisuje się w założenia krajowych dokumentów strategicznych, w tym Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku) oraz Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030. Jednocześnie uwzględnia kierunki polityki Unii Europejskiej, określone w Europejskim Zielonym Ładzie oraz założeniach do Polityki Spójności na lata 2021–2027. W Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju w Celu nr 1. Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały poszczególnych terytoriów zidentyfikowano kluczowe obszary problemowe z punktu widzenia rozwoju kraju, takie jak: miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, obszary zagrożone trwałą marginalizacją, Śląsk i wschodnia Polska, dla których dedykowano programy wsparcia.

Z punktu widzenia województwa śląskiego w tym gminy Kłobuck istotną będzie realizacja Programu dla Śląska, którego celem jest zmiana profilu gospodarczego regionu, stopniowe zastępowanie tradycyjnych sektorów gospodarki, takich jak chociażby górnictwo i hutnictwo, nowymi przedsięwzięciami w sektorach o cechach produktywnych, innowacyjnych i zaawansowanych technologicznie. Zakładano, że po 2020 r. nastąpi pełne wdrożenie wspomnianego Programu, który będzie realizowany w parze z rządowymi programami restrukturyzacyjnymi, rozbudowy i modernizacji infrastruktury transportowej, wdrażaniem nowej terytorialnie wrażliwej, zintegrowanej polityki miejskiej, przemysłowej, innowacyjności i kształtowania zasobów ludzkich.

Strukturę funkcjonalną całego regionu i subregionów uzupełnia sieć lokalnych ośrodków rozwoju obejmująca grupę miast, w których zlokalizowane są kluczowe usługi publiczne o charakterze ponadlokalnym. Ośrodki miejskie zlokalizowane poza Metropolią i głównymi aglomeracjami, a także poza ich bezpośrednim otoczeniem funkcjonalnym pełnią istotną rolę w kształtowaniu procesów rozwojowych na poziomie lokalnym. Jednostki te charakteryzują się koncentracją podstawowych funkcji i usług publicznych w szczególności związanych z bezpieczeństwem, gospodarką, administracyjną czy kulturą. Wspomniane jednostki odgrywają istotną także istotną rolę w kontekście zlokalizowanych w ich obrębie obszarów wiejskich, dla których stanowią centra rozwoju usług pozarolniczych oraz jednocześnie realizują funkcję ośrodków inkubujących przedsięwzięcia i projektów aktywizujących tereny wiejskie. Wyzwaniem i jednocześnie najważniejszym celem dla funkcjonowania obszaru jest m.in.: poprawa integracji przestrzennej, społecznej i gospodarczej ośrodków miejskich. Działania sprowadzają się do rozbudowy i modernizacji



infrastruktury transportowej i systemów transportu zbiorowego, rozwoju i uzupełniania zakresu usług publicznych jak chociażby edukacja, ochrona zdrowia czy kultura. Istotnym wyzwaniem oraz jednym z najważniejszych zadań pozostaje rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej, która ma na celu umożliwienie lokalizacji działalności gospodarczej, w oparciu o posiadany potencjał i zasoby lokalne.

W ramach Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”, wyodrębniono regionalne obszary strategicznej interwencji (OSI), którymi objęte zostały poszczególne gminy dysponujące szczególnym potencjałem do rozwoju oraz gminy, gdzie występują bariery skutecznie uniemożliwiające pełny rozwój jednostki.

W ramach Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” wyznaczono następujące obszary strategicznej interwencji (OSI):

W ujęciu funkcjonalnym:

- pierwszy typ OSI w ujęciu funkcjonalnym tworzą tzw. subregiony. Zostały one zdefiniowane w pierwszej Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego uchwalonej w dniu 25 września 2000 r.,
- drugi typ OSI w ujęciu funkcjonalnym znajduje swoje odzwierciedlenie w podstawowych typach jednostek, tj. obszarach wiejskich i miejskich.

W ujęciu tematycznym:

- OSI konkurencyjne:
 - obszary cenne przyrodniczo,
 - ośrodki wzrostu.
- OSI problemowe:
 - Gminy tracące funkcje społeczno-gospodarcze,
 - Gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza,
 - Gminy w transformacji górniczej.

Analizując informacje zawarte w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” w zakresie wyznaczonych OSI, należy nadmienić, iż gmina Kłobuck wpisuje się w trzy OSI tematyczne tj. Obszary cenne przyrodniczo, Ośrodki wzrostu oraz Gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza.

Gmina Kłobuck znajduje się w Subregionie województw i ich ośrodki centralnych – lokalne ośrodki rozwoju.

Gmina Kłobuck została zaklasyfikowana do następujących OSI:

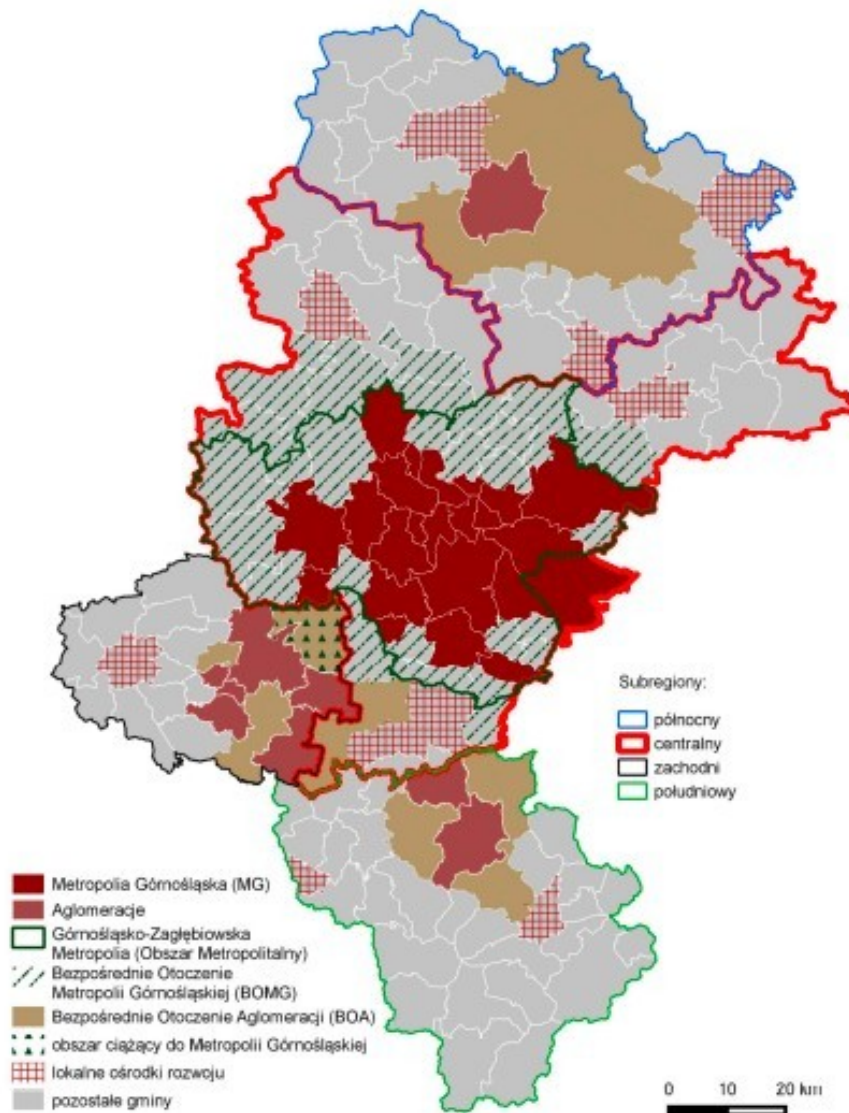
- Obszary cenne przyrodniczo – kategoria II: przeciętne walory przyrodnicze.
- Ośrodki wzrostu – ośrodki uzupełniające.



- Gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza.

Poniżej przedstawiono rysunki poszczególnych obszarów strategicznej interwencji (OSI) na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”, do których została zaklasyfikowana gmina Kłobuck wraz z krótkim opisem charakterystyki danego OSI.

Rysunek 10 Subregiony województwa i ich ośrodki centralne

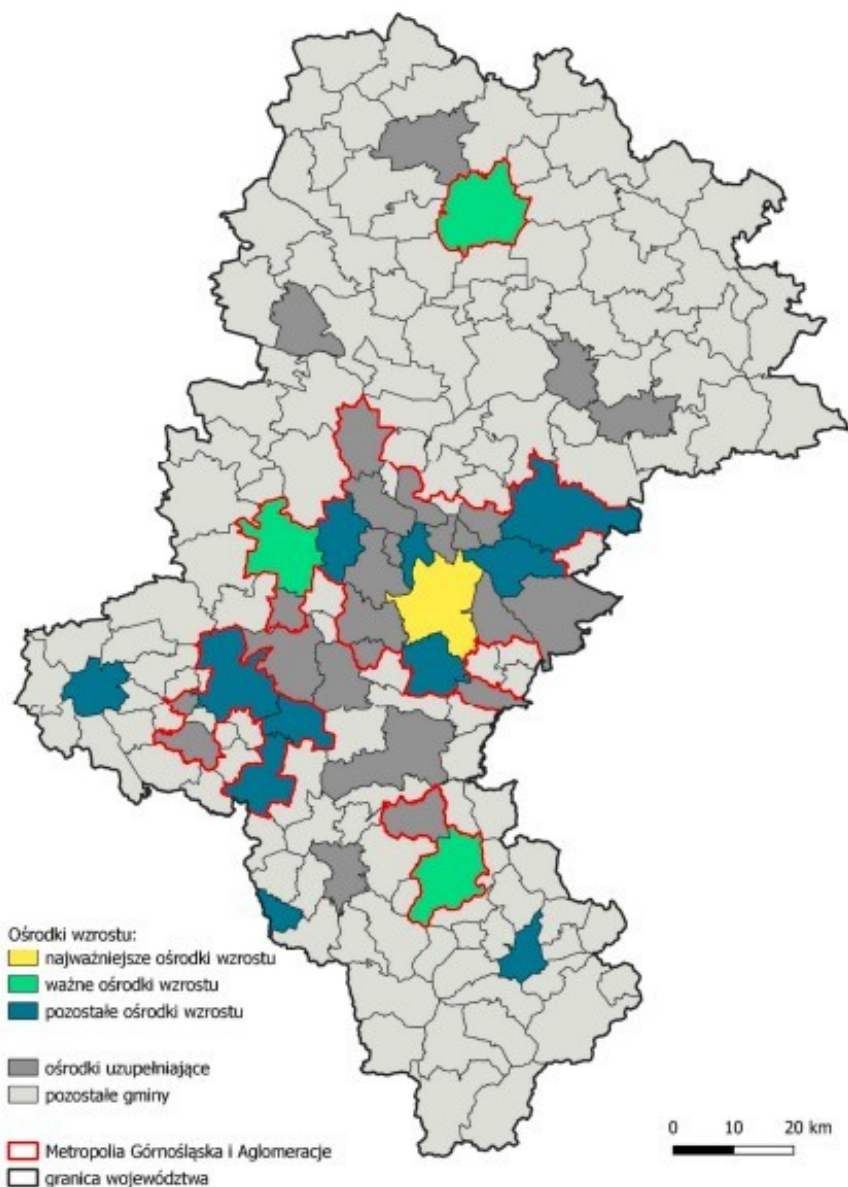


Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”

OSI – ośrodki wzrostu: ośrodki uzupełniające. W ramach OSI do, którego zaklasyfikowana została m.in. gmina Kłobuck są obszarami, które cechuje możliwość pełnienia ważnych funkcji gospodarczych i społecznych w regionie. Obszary, które w najwyższym stopniu przyczyniają się do rozwoju województwa jako całości oraz przyczyniają się w znacznym stopniu do jego spójności terytorialnej oraz wzrostu konkurencyjności w wielu

dziedzinach w skali krajowej i europejskiej. Ośrodki, o których wspomniano, powinny stanowić o sile całego regionu w kolejnych latach i stanowić o jego pozycji konkurencyjnej względem pozostałych obszarów. Najważniejszym wyzwaniem dla Obszaru pozostaje podniesienie poziomu innowacyjności w sektorze przedsiębiorstw, wzmocnienie potencjału i skali oddziaływania wraz z umocnieniem własnej pozycji na arenie międzynarodowej ośrodków akademickich i sektora B+R oraz utrzymywanie i ciągły rozwój jako pełnoprawnego ośrodka wzrostu w regionie. Ważnym elementem dla Obszaru będzie również podejmowanie działań na rzecz poprawy jakości środowiska i przestrzeni, tworzenie atrakcyjnych miejsc pracy oraz zwiększanie nakładów inwestycyjnych, który ma przekładać się na rozwój społeczny i gospodarczy Obszaru.

Rysunek 11 OSI – ośrodki wzrostu



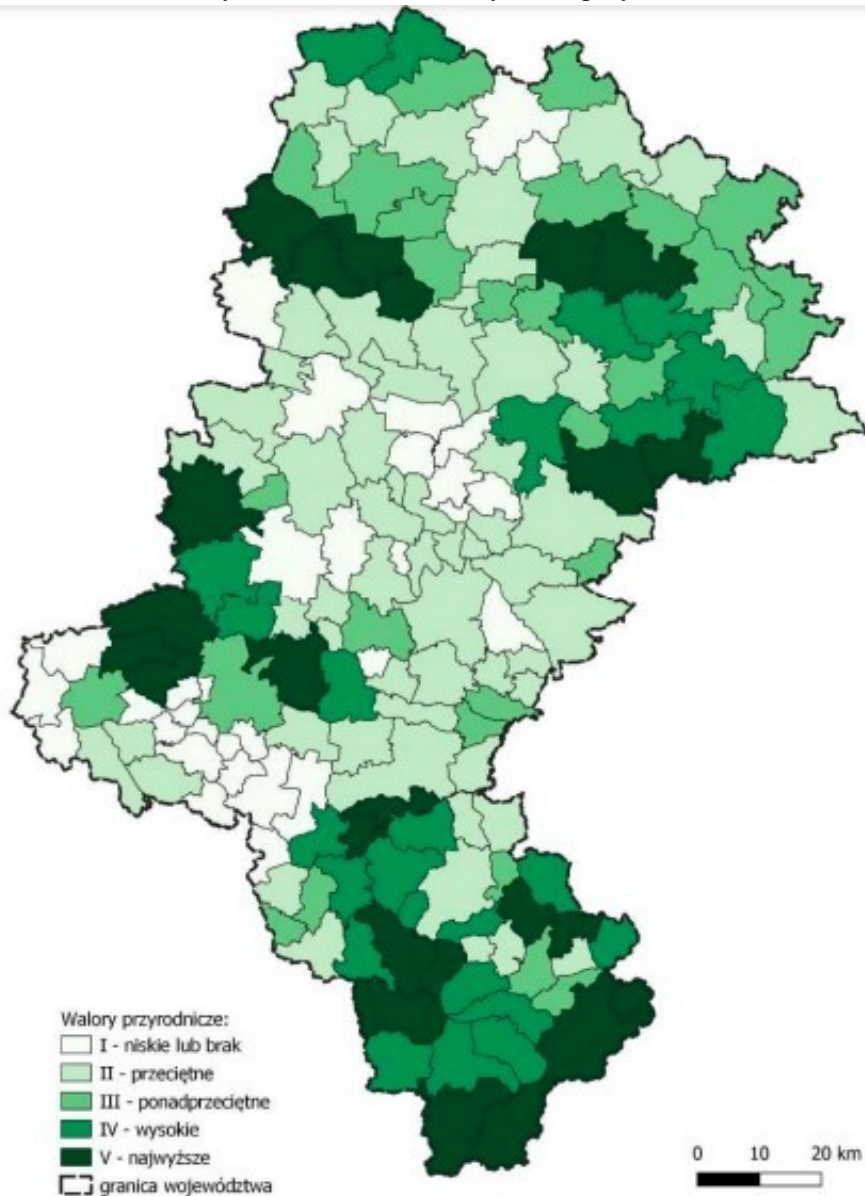


Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”

OSI – obszary cenne przyrodniczo. Kryterium wyznaczenia tych obszarów był udział scalonej powierzchni terenów o wysokich walorach przyrodniczych w całkowitej powierzchni jednostki samorządowej. Klasyfikacja terenów cennych przyrodniczo została opracowana na podstawie powierzchni form ochrony przyrody (rezerwaty przyrody, parki krajobrazowe, obszary Natura 2000, obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne i zespoły przyrodniczo krajobrazowe) oraz przebiegu korytarzy ekologicznych. Gmina Kłobuck została zaklasyfikowana do II kategorii, gdzie gminy charakteryzują się obszarami o przeciętnych walorach przyrodniczych. Dla porównania obszary charakteryzujące się najbardziej cennymi walorami przyrodniczymi, znajdują się we wszystkich subregionach województwa, jednakże najmniejszy odsetek obszarów ulokowany jest w jej centralnej części. Wyzwaniem dla obszarów cennych przyrodniczo, w szczególności jest ochrona różnorodności biologicznej i geo-różnorodności, poprawa stosunków wodnych oraz ochrona siedlisk wodno-błotnych na terenach chronionych. Istotnym zadaniem jest również zwiększenie drożności korytarzy ekologicznych, co przekłada się na utrzymanie ciągłości procesów przyrodniczych. Równocześnie, istotnym elementem jest prowadzenie zrównoważonej polityki rozwoju, która łączy interesy ochrony przyrody z rozwojem gospodarczym, która jest ukierunkowana na wykorzystanie lokalnych potencjałów i zasobów.



Rysunek 12 OSI – obszary cenne przyrodniczo



Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”

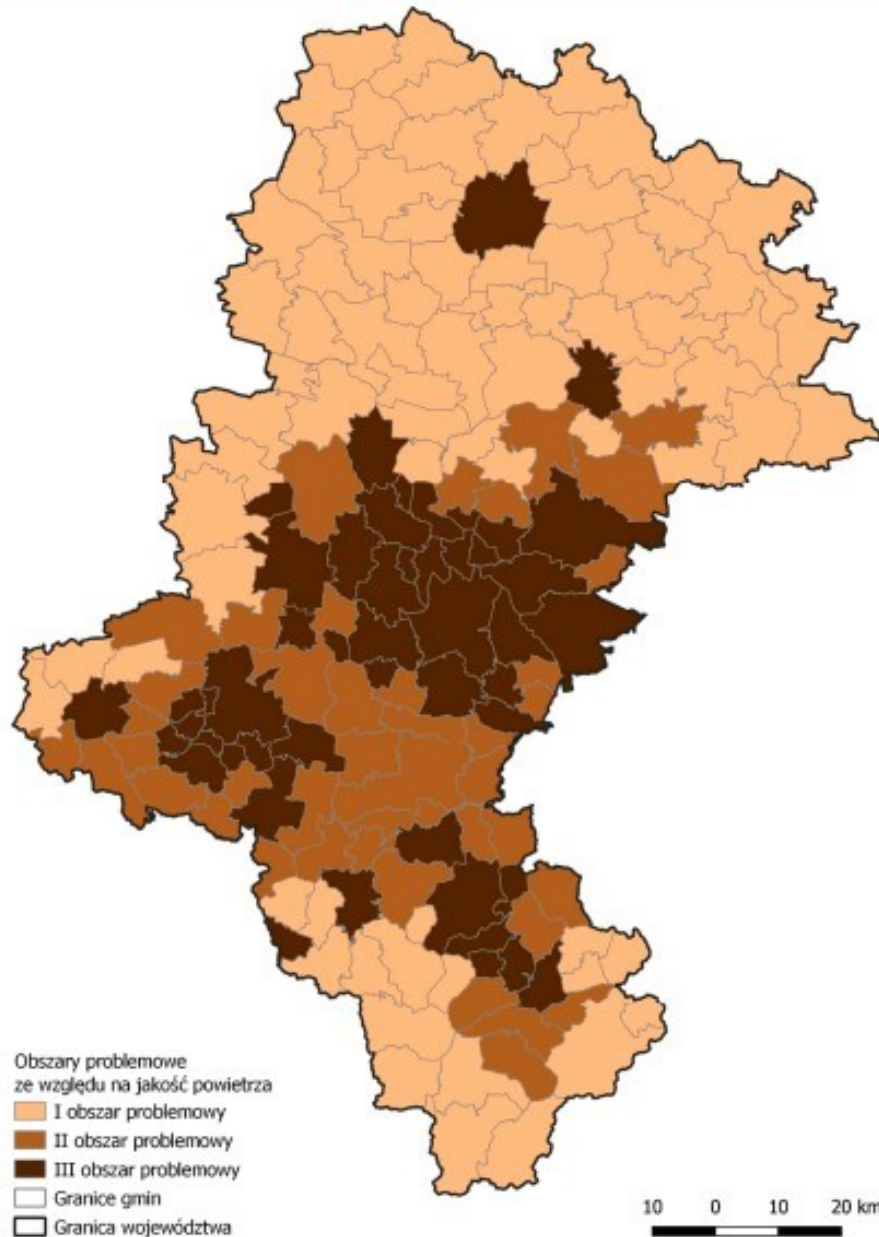
OSI – Gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza. Powietrze na terenie województwa śląskiego jest dość silnie zanieczyszczone w wyniku przekroczenia docelowej wartości stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu występuję na całym obszarze województwa. Wyznaczenie obszaru problemowych w ramach OSI bazowało na danych dotyczących przekroczeń norm jakości powietrza w niniejszych wskaźnikach: pyłów zawieszonych PM_{2,5}, pyłów zawieszonych PM₁₀, benzo(α)pirenu. Gmina Kłobuck została zaklasyfikowana do I kategorii obszarów problemowych, gdzie przekroczenie norm odnotowano jedynie w przypadku jednego z analizowanych wskaźników. W związku z powyższym problem na terenie Gminy związany z zagrożeniem złej jakości powietrza można uznać za niewielki. Powietrze na terenie całego województwa śląskiego jest dość silnie



zanieczyszczone i w najbliższym czasie nie przewiduje się na dużą skalę przemian w tym zakresie. Przekroczenie wartości średniorocznego benzo(a)pirenu występuje w całym województwie i dotyka praktycznie wszystkich gmin wchodzących w skład. Głównym powodem złej jakości powietrza jest emisja z indywidualnych systemów ogrzewania budynków mieszkalnych, zwłaszcza zlokalizowanych w starszym budownictwie mieszkalnym, rozlokowanym w całym województwie. Znacznie mniejszy wpływ na ten stan rzeczy, ma emisja przemysłowa i linowa, która w ostatnich latach przechodzi liczne inwestycje mające na celu przeciwdziałanie niskiej emisji. Najważniejszym wyzwaniem w tej materii w kolejnych latach, powinny być dalsze kroki podejmowane w celu ograniczenia niskiej emisji, wsparcie rozbudowy sieci ciepłowniczej i włączenie do systemu, największej ilości budynków mieszkalnych. Dopełnieniem kwestii niskiej emisji będą również z pewnością podejmowane inwestycje w technologię, ograniczające negatywny wpływ zanieczyszczeń na środowisko i jakość powietrza jakim oddychają mieszkańcy Obszaru. Zadaniem poszczególnych gmin w ramach systemu walki z niską emisją powinna być skuteczna polityka egzekucji przepisów tzw. uchwały antysmogowej i pozostałych aktów wykonawczych regulujących te i podobne zagadnienia. Poprawa jakości powietrza jest jednym z głównych wyzwań przed jakim stoi województwo śląskie oraz gmina Kłobuck. W celu zapewnienia odpowiedniej jakości powietrza, a także odpowiedniej profilaktyki i dostępu do wysokiej jakości opieki medycznej. Na poszczególnych jednostkach samorządowych spoczywa duża odpowiedzialność i wyzwanie, które powinny być podejmowane w sposób skoordynowany, systematyczny oraz zgodny z założeniami dokumentów strategicznych obowiązujących na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym, a całości podejmowanych działań powinna przyświecać kwestia dbania i troski o dobro mieszkańców.



Rysunek 13 OSI – gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza



Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”

Zgodność kierunków działań dla wyżej wymienionych OSI w odniesieniu do zapisów Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034

W Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”, w rozdziale 7 pt. Przedsięwzięcia i terytorialny wymiar interwencji, zaprezentowano propozycje wybranych kierunków działań, które powinny być priorytetowo realizowane na określonych obszarach wsparcia. W poniższej tabeli nr 9 przedstawiono kierunki działań (cele) dedykowane dla Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI), w które wpisuje się gmina Kłobuck, wraz z ich zgodnością z założeniami (kierunkami działań) przyjętymi w niniejszej Strategii.





Tabela 11 Zgodność celów zawartych w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” z celami zawartymi w Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034

OSI	Cele OSI w ramach Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”	Kierunki działań w ramach Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034
OSI – obszary cenne przyrodniczo	<p>Cel strategiczny A: Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości w obszarze turystyki oraz usług czasu wolnego wykorzystujących atrakcje i potencjały lokalne. Rozwój istniejących i tworzenie nowych produktów turystycznych oraz wzmocnienie marek terytorialnych, w tym poprzez rozwój infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej.</p>	<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa i modernizacja istniejących tras rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych • Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości i promowanie zakładania własnych działalności gospodarczych wśród mieszkańców przez m.in. system ulg podatkowych czy pomoc prawną w zakresie otwierania działalności gospodarczej • Promocja lokalnych usług, produktów lokalnych i rolnych • Modernizacja Zalewu Zakrzew i wykorzystanie jego potencjału do promocji turystyki regionalnej • Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej w tym m.in.: tworzenie nowych ścieżek pieszo-rowerowych, historycznych i edukacyjnych oraz promocja usług turystycznych oraz gastronomicznych • Wsparcie dla inicjatyw mających na celu utworzenie gospodarstw agroturystycznych i rozwoju agroturystyki w Gminie • Zawijazywanie nowych współprac z sąsiednimi gminami celem wypracowania wspólnego systemu promocji turystyki i produktów lokalnych • Budowanie atrakcyjnego wizerunku Gminy jako miejsca o odpowiednich warunkach do prowadzenia działalności gospodarczej oraz wypoczynku • Promowanie lokalnej kultury, zwyczajów i tradycji oraz próba wykreowania produktu lokalnego • Współpraca władz lokalnych z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, grupami oraz gminami sąsiednimi w celu opracowania atrakcyjnej i spójnej oferty kulturalno-turystycznej
	<p>Cel strategiczny B: Podniesienie jakości i poprawa dostępu do oferty i infrastruktury kultury, sportu, rekreacji i turystyki umożliwiającej wszechstronny rozwój mieszkańców.</p>	<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa i modernizacja istniejących tras rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych • Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej w tym m.in.: tworzenie nowych ścieżek pieszo-rowerowych, historycznych



		<p>i edukacyjnych oraz promocja usług turystycznych oraz gastronomicznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odpowiedni nadzór i konserwacja obiektów zabytkowych, zwiększenia stopnia ich rozpoznawalności i odpowiednie dopasowanie dla osób z niepełnosprawnościami • Organizacja imprez i wydarzeń mających na celu upamiętnienie wydarzeń historycznych oraz wzmacniających tożsamość lokalną i przywiązanie do tradycji i dziedzictwa kulturowego przez mieszkańców • Współpraca władz lokalnych z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, grupami oraz gminami sąsiednimi w celu opracowania atrakcyjnej i spójnej oferty kulturalno-turystycznej • Rozbudowa i modernizacja Miejskiego Ośrodka Kultury w Kłobucku wraz z dostosowaniem infrastruktury i oferowanych usług do potrzeb i oczekiwań wszystkich grup społecznych • Rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportowej • Rozbudowa i modernizacja miejsc spędzania czasu wolnego • Poprawa i popularyzacja aktywności fizycznej wśród mieszkańców poprzez odpowiednio przygotowaną ofertę sportową i dostosowanie infrastruktury do uprawiania różnorodnych dyscyplin sportowych • Współpraca władz lokalnych z organizacjami pozarządowymi na rzecz krzewienia kultury sportu i spędzania czasu wolnego • Wsparcie dla organizacji pozarządowych, Kół Gospodyń Wiejskich, OSP itp. w zakresie aplikowania o środki zewnętrzne oraz zapewnienia im możliwości podejmowania działań w budynkach użyteczności publicznej • Wykorzystanie istniejących budynków świetlic wiejskich do rozwoju kulturalno-społecznego mieszkańców poszczególnych sołectw
	<p>Cel strategiczny C: Wspieranie wdrożenia i egzekwowania rozwiązań poprawiających jakość powietrza. Poprawa jakości wód i racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi, w tym wspieranie wdrażania rozwiązań w zakresie zintegrowanego i zrównoważonego zarządzania zasobami wodnymi w zlewni, ochrony przeciwpowodziowej i przeciwdziałania skutkom suszy. Wsparcie działań zmierzających do zachowania i odtwarzania bio- i geo-różnorodności, w tym ochrona obszarów o wysokich walorach przyrodniczych, leśnych i korytarzy ekologicznych. Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców</p>	<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja i budowa nowych sieci wodociągowych, stacji uzdatniania wód oraz infrastruktury towarzyszącej • Modernizacja i rozbudowa sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków • Wspieranie inicjatyw na rzecz rozwoju sieci gazowej w przypadku wzrastającego zapotrzebowania przez mieszkańców i inwestorów • Przeciwdziałanie zjawiskom ekstremalnym oraz adaptacja do zmieniającego klimatu poprzez szereg działań jak m.in.: zachowanie



i kształtowanie postaw proekologicznych. Wspieranie rozwiązań ograniczających niską emisję, w tym poprawa standardu energetycznego zabudowy mieszkaniowej i budynków użyteczności publicznej. Zapewnienie dostępu do sieci poprzez budowę i modernizację infrastruktury komunalnej. Wsparcie rozwoju zintegrowanego, zrównoważonego i niskoemisyjnego transportu w miastach i ich obszarach funkcjonalnych oraz obszarach wiejskich, w szczególności transportu zbiorowego.

Cel strategiczny D:

Rozwijanie współpracy międzynarodowej, transgranicznej i międzyregionalnej, w tym w pasie Polski południowej oraz z miastami Ostrawą i Żyliną. Wsparcie działań podnoszących jakość systemu planowania i wdrażania na poziomie regionalnym i lokalnym. Wspieranie rozwoju zróżnicowanych i wysokiej jakości usług publicznych dostępnych dla wszystkich mieszkańców regionu. Ochrona, promocja oraz podnoszenie atrakcyjności miejsc i obiektów o wartości historycznej, symbolicznej, architektonicznej, przyrodniczej, stanowiących „wizytówki” regionu.

naturalnej zdolności retencyjnej gruntów i jej zwiększanie wraz z implementacją zasad związanych z zieloną i niebieską infrastrukturą

- Podniesienie poziomu bioróżnorodności terenów zielonych w gminie poprzez m.in.: budki lęgowe dla ptaków, nowe nasadzenia roślin czy tworzenie łąk kwiatnych
- Zachowanie obszarów chronionych oraz miejsc o szczególnych walorach środowiskowych
- Rozwój świadomości i poprawa wiedzy mieszkańców w zakresie ekologii i zmian klimatu
- Promowanie wśród mieszkańców nawyków proekologicznych
- Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej
- Rozwijanie odnawialnych źródeł energii na terenie gminy
- Kontynuacja i implementacja nowych programów w zakresie wymiany niskoemisyjnych źródeł ciepła na bardziej ekologiczne i przyjazne środowisku
- Inwestycje w energooszczędne oświetlenie w przestrzeni publicznej
- Opracowanie lokalnych planów zarządzania ryzykiem powodziowym i suszowym
- Wdrażanie systemów monitoringu i wczesnego ostrzegania w zakresie wystąpienia powodzi lub suszy
- Zacieśnienie współpracy z jednostkami Państwowego Gospodarstwa Wodnego „Wody Polskie”, instytucjami naukowymi i organizacjami pozarządowymi
- Pozyskiwanie środków z funduszy unijnych i krajowych na projekty inwestycyjne i edukacyjne w tym obszarze.

Kierunki działań:

- Wyznaczenie stref funkcjonalnych w dokumentach o charakterze planistycznym mające na celu świadomy i odpowiedzialny rozwój przestrzenny
- Zwiększenie dostępności infrastrukturalnej dla mieszkańców ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych i seniorów poprzez likwidację barier architektonicznych
- Modernizacja i rozbudowa obiektów użyteczności publicznej dostosowanej do wszystkich grup społecznych
- Współpraca z przewoźnikami prywatnymi w celu rozwoju transportu publicznego na terenie gminy ze szczególnym uwzględnieniem miejsc z niską dostępnością transportową



- Rozszerzenie zakresu usług administracyjnych realizowanych w formie elektronicznej. E-administracja
- Wdrażanie założeń Smart City, celem zwiększenia interaktywności i wydajności infrastruktury miejskiej przekładającej się na jakość życia mieszkańców
- Zachowanie obszarów chronionych oraz miejsc o szczególnych walorach środowiskowych
- Odpowiedni nadzór i konserwacja obiektów zabytkowych, zwiększenia stopnia ich rozpoznawalności i odpowiednie dopasowanie dla osób z niepełnosprawnościami
- Modernizacja oraz wyposażenie placówek przedszkolnych w tym również bazy dydaktycznej i sportowej
- Rozszerzenie oferty edukacyjnej o nowe specjalistyczne klasy: sportowe, językowe itp.
- Rozszerzenie oferty edukacyjnej o nowe bezpłatne, dodatkowe zajęcia pozaszkolne dla dzieci i młodzieży
- Zwiększenie dostępu do placówek opieki nad dziećmi do lat 3
- Implementacja innowacyjnych metod nauczania w placówkach edukacyjnych
- Wzrost rozwoju kompetencji nauczycieli poprzez kursy, szkolenia, warsztaty itp.
- System wsparcia uczniów wymagających specjalistycznego podejścia oraz uzdolnionych zapewniające indywidualne podejście do ucznia
- Organizacja wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dla potrzebujących uczniów i ich rodziców
- Podejmowanie inicjatyw na rzecz popularyzacji aktywności fizycznej dzieci i młodzieży oraz wiedzy na temat zdrowego trybu życia
- Upowszechnianie i promocja wolontariatu uczniowskiego
- Rozszerzenie oferty usług opiekuńczych i asystenckich dla mieszkańców
- Zwiększenie dostępności do opieki specjalistycznej w tym usług rehabilitacyjnych
- Poprawa integracji społecznej oraz zapobiegania zjawisku wykluczenia społecznego osób z niepełnosprawnościami i osób starszych
- Utworzenie miejsc przyjaznych seniorom np. DPS czy Kluby Seniora, wraz z rozwojem gminnej polityki senioralnej



<p>OSI – ośrodki wzrostu</p>	<p>Cel strategiczny A: Rozwój infrastruktury ułatwiającej lokowanie i prowadzenie działalności gospodarczej, w tym stref aktywności gospodarczej, Polskiej Strefy Inwestycji, parków technologicznych, przemysłowych oraz klastrów ze szczególnym uwzględnieniem klastrów ze statusem Krajowego Klastra Kluczowego. Dywersyfikacja struktury gospodarczej i rozwój gospodarki 4.0, w tym wsparcie procesów automatyzacji, uelastycznienia i digitalizacji produkcji przedsiębiorstw oraz wzmocnienie kompetencji aktualnych i przyszłych kadr przemysłu. Rozwój współpracy przedsiębiorstw, w tym w ramach klastrów i sieci. Promocja i wdrażanie gospodarki obiegu zamkniętego. Promocja gospodarcza i podnoszenie jakości usług otoczenia biznesu, działających na rzecz umiędzynarodowienia działalności firm oraz klastrów. Wsparcie zdolności firm do generowania i wdrażania innowacji oraz nowoczesnych rozwiązań technologicznych, w tym tworzenie i implementacja usług i technologii medycznych. Rozwój i aktywizacja oraz przyciąganie zasobów ludzkich w szczególności w obszarach regionalnych i inteligentnych specjalizacji oraz przemysłów kreatywnych. Wsparcie szkół wyższych, instytucji i organizacji badawczych, w tym rozwój potencjału kadrowego w zakresie tworzenia rozwiązań innowacyjnych i kreatywnych, w tym patentów oraz ich komercjalizacji we współpracy z sektorem gospodarczym. Wsparcie uczestnictwa regionalnych podmiotów, zwłaszcza uczelni, w europejskiej i globalnej przestrzeni badawczej. Wsparcie tworzenia nowych i rozwoju istniejących firm, w tym start-upów, opartych na potencjałach regionu oraz wykorzystujących technologie rozwijane w regionie, w szczególności w obszarach regionalnych i inteligentnych specjalizacji oraz przemysłów kreatywnych. Wsparcie umiędzynarodowienia, usieciowienia podmiotów regionalnych w procesie kreowania innowacji oraz współpracy interdyscyplinarnej.</p>	<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości i promowanie zakładania własnych działalności gospodarczych wśród mieszkańców przez m.in. system ulg podatkowych czy pomoc prawną w zakresie otwierania działalności gospodarczej • System zachęt podatkowych i promocja wśród mieszkańców oraz przedsiębiorców rolnictwa ekologicznej i agroturystyki • System wzajemnej współpracy przedsiębiorców z władzami lokalnymi i organizacjami pozarządowymi • Podejmowanie działań na rzecz aktywizacji zawodowej mieszkańców i pobudzenia wśród nich postaw przedsiębiorczości • Promocja lokalnych usług, produktów lokalnych i rolnych • Szkolenia dla rolników w zakresie nowoczesnego i ekologicznego rolnictwa • Organizacja szkoleń, warsztatów i spotkań zwiększających kompetencje mieszkańców w zakresie przedsiębiorczości • Wyznaczanie i uzbrajanie nowych terenów inwestycyjnych i ich aktywna promocja poprzez odpowiednio przygotowaną ofertę inwestycyjną • Budowanie atrakcyjnego wizerunku Gminy jako miejsca o odpowiednich warunkach do prowadzenia działalności gospodarczej oraz wypoczynku
	<p>Cel strategiczny B: Podnoszenie konkurencyjności i atrakcyjności ośrodków akademickich i placówek szkolnictwa wyższego w regionie.</p>	<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozszerzenie oferty edukacyjnej o nowe bezpłatne, dodatkowe zajęcia pozaszkolne dla dzieci i młodzieży • Implementacja innowacyjnych metod nauczania w placówkach edukacyjnych • Wzrost rozwoju kompetencji nauczycieli poprzez kursy, szkolenia, warsztaty itp. • System wsparcia uczniów wymagających specjalistycznego podejścia oraz uzdolnionych zapewniające indywidualne podejście do ucznia



	<p>Cel strategiczny C: Poprawa powiązań transportowych poprzez ich przywrócenie, rozbudowę, modernizację i zarządzanie infrastrukturą wzmacniającą dostępność i spójność regionu, w tym w zakresie dróg, linii kolejowych, szlaków wodnych oraz dróg rowerowych, a także wsparcie działań na rzecz wzrostu bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego. Rozwój infrastruktury lotniczej i okołolotniczej o znaczeniu międzynarodowym i regionalnym oraz poprawa jej dostępności w szczególności MPL „Katowice” w Pyrzowicach. Wsparcie rozwoju transportu intermodalnego i multimodalnego, w tym rozwój centrów logistycznych o znaczeniu międzynarodowym o wysokiej dostępności transportowej. Rozwój proekologicznej infrastruktury wytwarzania, magazynowania i przesyłu energii elektrycznej i ciepła, w tym rozwój OZE. Rekultywacja i rewitalizacja obszarów zdegradowanych oraz zagospodarowanie terenów i obiektów przemysłowych m.in. na cele środowiskowe, gospodarcze, kulturalne, rekreacyjne. Poprawa jakości i atrakcyjności przestrzeni publicznych, szczególnie centrów miast oraz osiedli mieszkaniowych i starych dzielnic. Adaptacja terenów miejskich i wiejskich do zmian klimatu, w tym wsparcie opracowania i wdrażania miejskich planów adaptacji, rozwój błękitno-zielonej infrastruktury oraz zintegrowanych miejskich ekosystemów. Wspieranie rozwiązań ograniczających niską emisję, w tym poprawa standardu energetycznego zabudowy mieszkaniowej i budynków użyteczności publicznej. Rozwój zrównoważonego budownictwa mieszkaniowego, w tym tworzenie i wdrażanie instrumentów wspierających rodziny w zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, z uwzględnieniem racjonalizacji świadczenia usług publicznych. Wsparcie rozwoju zintegrowanego, zrównoważonego i niskoemisyjnego transportu w miastach i ich obszarach funkcjonalnych oraz obszarach wiejskich, w szczególności transportu zbiorowego.</p>	<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie Planu Ogólnego Gminy Kłobuck • Opracowanie nowych i aktualizacja obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego • Zwiększenie jakości oraz poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej poprzez odpowiednie zagospodarowanie • Wyznaczenie stref funkcjonalnych w dokumentach o charakterze planistycznym mające na celu świadomy i odpowiedzialny rozwój przestrzenny • Ograniczenie niekontrolowanego rozpraszania zabudowy oraz opracowanie zasad zagospodarowania przestrzennego na obszarach cennych przyrodniczo i szczególnie zagrożonych wystąpieniem powodzi • Koncentracja zabudowy mieszkalnej na gruntach rolnych o niskiej jakości gleby oraz z uwzględnieniem zasad środowiska przyrodniczego • Podejmowanie działań w ramach podziału i scalania gruntów i możliwości jego wykorzystania na rzecz realizacji inwestycji celu publicznego • Poprawa jakości i dostępności do infrastruktury drogowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą, w tym m.in. chodniki, przejścia dla pieszych, pobocza, oświetlenie uliczne • Wdrażanie założeń Smart City, celem zwiększenia interaktywności i wydajności infrastruktury miejskiej przekładającej się na jakość życia mieszkańców • Przeciwdziałanie zjawiskom ekstremalnym oraz adaptacja do zmieniającego klimatu poprzez szereg działań jak m.in.: zachowanie naturalnej zdolności retencyjnej gruntów i jej zwiększanie wraz z implementacją zasad związanych z zieloną i niebieską infrastrukturą • Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej • Rozwijanie odnawialnych źródeł energii na terenie gminy • Kontynuacja i implementacja nowych programów w zakresie wymiany niskoemisyjnych źródeł ciepła na bardziej ekologiczne i przyjazne środowisku
	<p>Cel strategiczny D: Rozwijanie współpracy międzynarodowej, transgranicznej międzyregionalnej, w tym w pasie Polski południowej oraz z miastami Ostrawą i Żyliną. Lokalizacja w regionie siedzib oraz przedstawicielstw instytucji</p>	<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promocja lokalnych usług, produktów lokalnych i rolnych • Modernizacja Zalewu Zakrzew i wykorzystanie jego potencjału do



	<p>o znaczeniu międzynarodowym i krajowym. Organizacja flagowych wydarzeń biznesowych, naukowych, sportowych, kulturalnych promujących województwo i wykorzystujących unikatowe atuty regionu. Ochrona, promocja oraz podnoszenie atrakcyjności miejsc i obiektów o wartości historycznej, symbolicznej, architektonicznej, przyrodniczej, stanowiących „wizytówki” regionu.</p>	<p>promocji turystyki regionalnej</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zawiązywanie nowych współprac z sąsiednimi gminami celem wypracowania wspólnego systemu promocji turystyki i produktów lokalnych • Odpowiedni nadzór i konserwacja obiektów zabytkowych, zwiększenia stopnia ich rozpoznawalności i odpowiednie dopasowanie dla osób z niepełnosprawnościami • Promowanie lokalnej kultury, zwyczajów i tradycji oraz próba wykreowania produktu lokalnego • Organizacja imprez i wydarzeń mających na celu upamiętnienie wydarzeń historycznych oraz wzmacniających tożsamość lokalną i przywiązanie do tradycji i dziedzictwa kulturowego • Opracowanie spójnej kampanii promocyjnej
<p>OSI – gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza</p>	<p>Cel strategiczny A: Wsparcie zdolności firm do generowania i wdrażania innowacji oraz nowoczesnych rozwiązań technologicznych, w tym tworzenie i implementacja usług i technologii medycznych. Wsparcie sektorów tradycyjnych w zakresie podnoszenia ich konkurencyjności m.in. poprzez unowocześnienie procesów technologicznych, poprawę bezpieczeństwa pracy, ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko oraz rozwój zasobów ludzkich.</p>	<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości i promowanie zakładania własnych działalności gospodarczych wśród mieszkańców przez m.in. system ulg podatkowych czy pomoc prawną w zakresie otwierania działalności gospodarczej • System zachęt podatkowych i promocja wśród mieszkańców oraz przedsiębiorców rolnictwa ekologicznej i agroturystyki • System wzajemnej współpracy przedsiębiorców z władzami lokalnymi i organizacjami pozarządowymi • Podejmowanie działań na rzecz aktywizacji zawodowej mieszkańców i pobudzenia wśród nich postaw przedsiębiorczości • Wyznaczenie i uzbrajanie nowych terenów inwestycyjnych i ich aktywna promocja poprzez odpowiednio przygotowaną ofertę inwestycyjną • Budowanie atrakcyjnego wizerunku Gminy jako miejsca o odpowiednich warunkach do prowadzenia działalności gospodarczej oraz wypoczynku
	<p>Cel strategiczny B: Podniesienie jakości infrastruktury placówek ochrony zdrowia (w szczególności w obszarach deficytowych) oraz podniesienie jakości obsługi pacjentów, w tym wykorzystanie nowoczesnych technologii. Aktywna profilaktyka i zapewnienie kompleksowości usług medycznych, w szczególności w zakresie chorób cywilizacyjnych i wynikających ze zmian demograficznych.</p>	<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie dostępności do opieki specjalistycznej w tym usług rehabilitacyjnych • Rozszerzenie oferty usług opiekuńczych i asystenckich dla mieszkańców • Implementacja programów polityki zdrowotnej i profilaktyki zdrowotnej i społecznej oraz edukacja mieszkańców w zakresie zasad



	Promocja aktywnego i zdrowego stylu życia.	zdrowego trybu życia <ul style="list-style-type: none"> • Podejmowanie inicjatyw na rzecz zwiększania świadomości wśród mieszkańców na temat uzależnień, w tym promocja zdrowia
	Cel strategiczny C: Wspieranie wdrożenia i egzekwowania rozwiązań poprawiających jakość powietrza. Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców i kształtowanie postaw proekologicznych. Rozwój proekologicznej infrastruktury wytwarzania, magazynowania i przesyłu energii elektrycznej i ciepła, w tym rozwój OZE. Wspieranie rozwiązań ograniczających niską emisję, w tym poprawa standardu energetycznego zabudowy mieszkaniowej i budynków użyteczności publicznej. Wsparcie rozwoju zintegrowanego, zrównoważonego i niskoemisyjnego transportu w miastach i ich obszarach funkcjonalnych oraz obszarach wiejskich, w szczególności transportu zbiorowego. Zapewnienie dostępu do sieci poprzez budowę i modernizację infrastruktury komunalnej.	Kierunki działań: <ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z prywatnymi przewoźnikami w celu rozwoju ekologicznego transportu publicznego na terenie Gminy ze szczególnym uwzględnieniem miejsc z niską dostępnością transportową • Modernizacja i budowa nowych sieci wodociągowych, stacji uzdatniania wód oraz infrastruktury towarzyszącej • Modernizacja i rozbudowa sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków • Wspieranie inicjatyw na rzecz rozwoju sieci gazowej w przypadku wzrastającego zapotrzebowania przez mieszkańców i inwestorów • Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej • Rozwój odnawialnych źródeł energii (OZE) na terenie Gminy • Kontynuacja i implementacja nowych programów w zakresie wymiany niskoemisyjnych źródeł ciepła na bardziej ekologiczne i przyjazne środowisku
	Cel strategiczny D: Rozwój instrumentów oraz współpracy na rzecz monitorowania procesów rozwoju.	Kierunki działań: <ul style="list-style-type: none"> • System wzajemnej współpracy przedsiębiorców z władzami lokalnymi i organizacjami pozarządowymi

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” (załącznik do Uchwały nr VI/24/1/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19.10.2020r.)



6. System realizacji Strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Strategia Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034 ma wymiar długookresowy, co w tym przypadku oznacza, że osiągnięcie określonej w dokumencie wizji oraz misji, poprzez realizację założonych celów strategicznych i kierunków działań, będzie procesem rozciągniętym w czasie przy równolegle zmieniającej się sytuacji prawnej, gospodarczej, społecznej i innych czynnikach, które mogą potencjalnie wpływać na stopień realizacji założeń. Prawidłowy przebieg procesu realizacji założeń Strategii, opiera się o zapewnienie odpowiedniego wdrażania założeń w życie, ich monitorowania oraz ewaluacji. Równolegle z procesem realizacji założeń Strategii, będzie prowadzony proces systematycznego gromadzenia danych, które następnie zostaną poddane analizie. Umożliwi to jednocześnie bieżące monitorowanie oraz ocenę efektów realizacji wdrażania założeń Strategii w życie. Tego typu działania pozwolą również na identyfikację potencjalnych nieprawidłowości i możliwość zastosowania działań naprawczych, a przyczynią się w znacznym stopniu do minimalizacji negatywnych skutków w przyszłości.

Etapy funkcjonowania i zasady obowiązywania Strategii

Efektywność i czas realizacji poszczególnych zadań będzie zależny od możliwości pozyskiwania w danej chwili finansowania ze źródeł zewnętrznych, w tym także ze środków Unii Europejskiej. W związku z licznymi uwarunkowaniami zewnętrznymi, które będą bezpośrednio lub pośrednio wpływać na proces realizacji Strategii, należy mieć na uwadze, iż zadania inwestycyjne i cele, które zostały zawarte w niniejszym dokumencie mogą podlegać modyfikacjom. W związku z powyższym należy zaznaczyć, iż każda strategii obowiązująca w jednostce samorządu terytorialnego posiada tzw. „fazy życia”, które można podzielić na następujące etapy, wymienione poniżej:

- planowanie, jest to określenie celów strategicznych i operacyjnych, a także kierunków działań, które mają doprowadzić do realizacji założonych wcześniej celów,
- realizacja, jest to weryfikacja kolejnych przedsięwzięć, które przekładają się na osiąganie wyznaczonych celów,
- ewaluacja, jest niczym innym jak weryfikacją poziomu osiągnięcia założonych celów,
- aktualizacja, proces nieustannego dostosowywania zapisów strategii do zmieniających się w trakcie realizacji priorytetów i celów, uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych, mający za zadanie utrzymanie spójności dokumentu z bieżącym stanem społeczno-gospodarczym jednostki.



W celu zapewnienie odpowiedniej skuteczności oraz efektywności realizacji założeń niniejszej Strategii, proces wdrażania zostanie oparty na czterech podstawowych zasadach, które zostały przedstawione poniżej. Zasady te stanowią fundament systematycznego i spójnego działania, umożliwiającego osiągnięcie wyznaczonych celów strategicznych. Ich przestrzeganie pozwoli na optymalne wykorzystanie dostępnych zasobów, zapewnienie transparentności działań oraz elastyczne reagowanie na zmieniające się uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne, a o to one:

- zrównoważony rozwój, którego zadaniem jest podejmowanie działań mających na celu rozwój społeczny, gospodarczy i przestrzenny w zgodzie z zachowaniem zasad równowagi przyrodniczej dla umożliwienia zaspokajania potrzeb przyszłych pokoleń przy uwzględnieniu potrzeb obecnego pokolenia mieszkańców,
- partycypacja i partnerstwa, realizacja założeń Strategii powinna opierać się na zasadach współpracy władz samorządowych z mieszkańcami, z partnerami społecznymi i gospodarczymi oraz innymi interesariuszami zaangażowanymi w proces realizacji Strategii. Współpraca powinna być prowadzona przy wykorzystaniu dostępnych narzędzi dialogu społecznego, do których zaliczamy np. konsultacje społeczne, debaty, warsztaty czy spotkania informacyjne,
- celowości, której myślą przewodnią ma być podejmowanie działań w taki sposób aby ich realizacja dążyła do osiągnięcia zaplanowanych założeń i celów w strategii, których osiągnięcie ma służyć podniesieniu i poprawie jakości życia mieszkańców,
- efektywności, realizacja działań i inwestycji, które ukierunkowane są na maksymalizację korzyści dla rozwoju gminy i jej mieszkańców, przy możliwie najbardziej optymalnym i efektywnym wykorzystaniu możliwości finansowych i źródeł finansowania.

Mechanizmy i instrumenty realizacji Strategii

Podejmowane działania w ramach Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026-2034 będą realizowane w różnych od siebie okresach czasowych jak np. pojedyncze (jednorazowe) inicjatywy, działania realizowane przez kilka tygodni, kilka miesięcy, trwające rok lub rozciągnięte w czasie na okres kilkuletni. Do podstawowych mechanizmów implementacyjnych zaliczyć można:

- Programy i plany branżowe oraz polityki rozwoju, opracowywane w sposób bardziej szczegółowy niż dokument strategiczny, odnoszące się do wybranych zagadnień tematycznych.



- Roczne uchwały budżetowe Rady Miejskiej w Kłobucku, Wieloletnia Prognoza Finansowa oraz inne dokumenty o charakterze finansowym, wyznaczające krótkoterminowe i długoterminowe kierunki koncentracji środków budżetowych i pozabudżetowych.
- Projekty realizowane przy wykorzystaniu środków zewnętrznych, w tym funduszy UE oraz otwarte konkursy ofert oraz inne formy współpracy finansowej i pozafinansowej z organizacjami pozarządowymi i partnerami społecznymi.
- Uchwały Rady Miejskiej w Kłobucku, zarządzenia Burmistrza oraz inne akty prawne i decyzje administracyjne podejmowane w ramach obowiązujących przepisów prawa.
- Planowanie przestrzenne, obejmujące opracowanie i wdrażanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, prowadzenie analiz planistycznych oraz zapewnienie czynnego udziału społeczności lokalnej w procesach.
- Powołanie zespołów zadaniowych i projektowych, tworzenie ciał opiniodawczo-doradczych, oraz zawiązywanie partnerstw lokalnych i ponadlokalnych wspierających realizację celów strategicznych.
- Zaangażowanie władz samorządowych, kadry kierowniczej i pracowników Urzędu i innych jednostek organizacyjnych Gminy, w tym koordynatorów programów, liderów lokalnych, przy równoczesnym rozwoju systemu doskonalenia zawodowego.
- Wykorzystanie dostępnych instrumentów kontrolnych, w tym mechanizmów monitoringu, ewaluacji i kontroli jakości realizowanych działań.
- Działania edukacyjne, informacyjne i promocyjne, obejmujące konsultacje, komunikację przez strony Urzędu i jednostek podległych, profile w mediach społecznościowych oraz media lokalne i ponadlokalne.

Strategia wskazuje na możliwość podejmowania działań w określonym zakresie przez odpowiednie sektory (publiczny, społeczny i biznesowy), które są zaangażowane i biorą udział w procesie realizacji Strategii. Wskazuje na zakres działań należących wyłącznie do kompetencji Burmistrza, Rady Miejskiej, jednostek Urzędu oraz te, które skierowane są do społeczności lokalnej oraz innych podmiotów funkcjonujących na terenie Gminy. Strategia powinna jednoznacznie określać rolę postępowania władz samorządowych we współpracy z innymi samorządami, administracją rządową oraz partnerami społecznymi i prywatnymi. Tym samym w procesie realizacji założeń Strategii wyróżnić należy trzy zasadnicze grupy zaangażowane w ten proces, do których należą: sektor publiczny, na który składają się władze lokalne, jednostki gminy, jednostki samorządu terytorialnego (np. gminny sąsiednie) oraz związki lokalne, lokalne grupy działania itp. Do sektora społecznego zaliczyć można

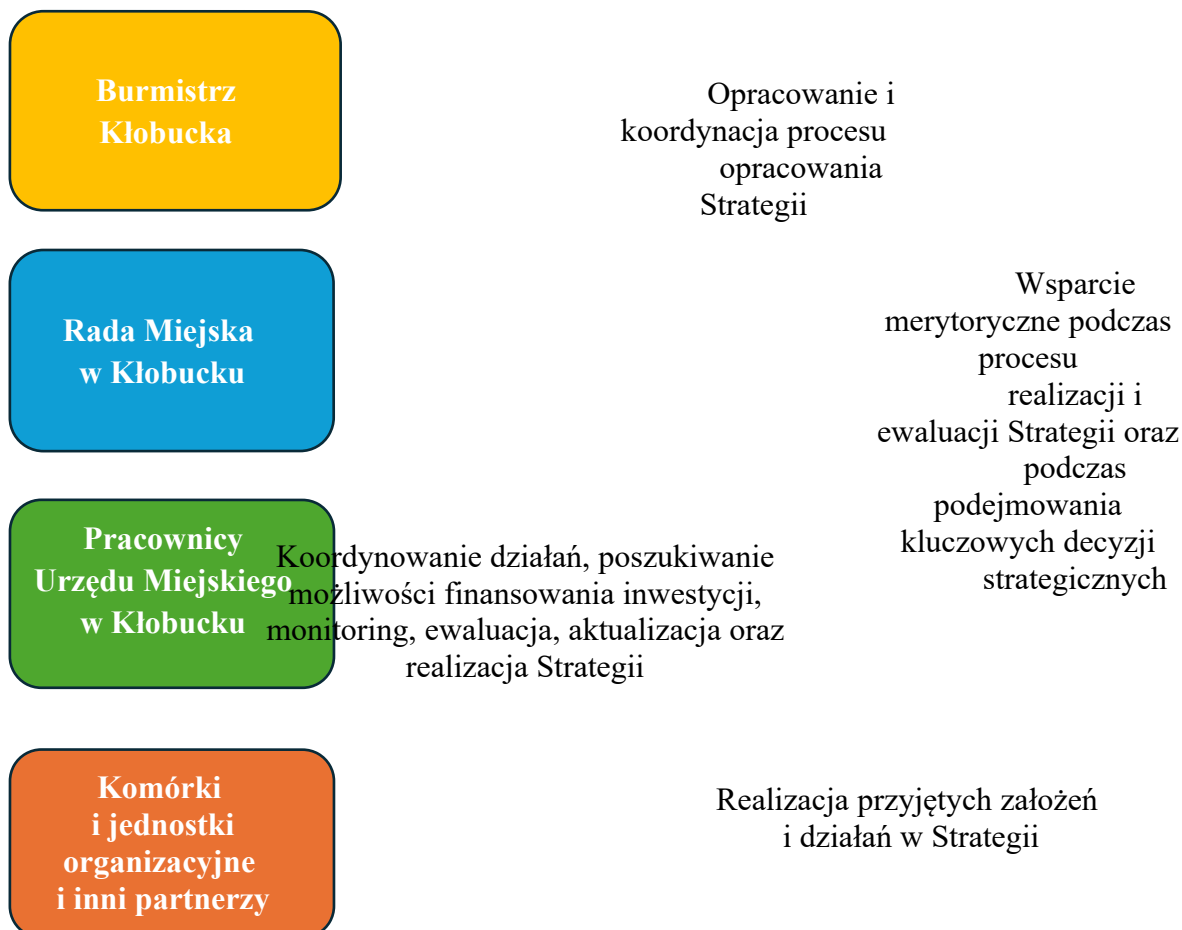


m.in. mieszkańców gminy, organizację pozarządowe i stowarzyszenia, grupy nieformalne oraz liderów społecznych. Sektor biznesowy w tym przypadku jest złożony z przedsiębiorców, inwestorów, organizacji otoczenia biznesu oraz zrzeszeń lub klastrów gospodarczych.

Tabela 12 Sektory zaangażowane w wdrażanie Strategii w podziale na sektory: publiczny, społeczny i biznesowy

Sektory zaangażowane w proces wdrażania Strategii		
Sektor publiczny	Sektor społeczny	Sektor biznesowy
<ul style="list-style-type: none"> Władze lokalne gminy 	<ul style="list-style-type: none"> Mieszkańcy gminy 	<ul style="list-style-type: none"> Przedsiębiorcy
<ul style="list-style-type: none"> Jednostki gminy 	<ul style="list-style-type: none"> Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia 	<ul style="list-style-type: none"> Inwestorzy
<ul style="list-style-type: none"> Jednostki samorządu terytorialnego (np. gminny sąsiednie) 	<ul style="list-style-type: none"> Grupy nieformalne 	<ul style="list-style-type: none"> Organizacje otoczenia biznesu
<ul style="list-style-type: none"> Związki lokalne, lokalne grupy działania itp. 	<ul style="list-style-type: none"> Liderzy społeczni 	<ul style="list-style-type: none"> Zrzeszenia/ klastry gospodarcze

Źródło: opracowanie własne





Podmiotem odpowiedzialnym za przygotowanie i opracowanie dokumentu Strategii jest w tym przypadku Burmistrz Kłobucka. Kwestie związane z procesem wdrożenia i realizacji zapisów, spoczywa na współdziałaniu i zaangażowaniu podmiotów publicznych, przedstawicieli sektora społecznego oraz prywatnego. Struktura organizacyjna procesu wdrażania Strategii składa się z podmiotów wykonawczych oraz zarządzających. Podmioty wykonawcze Strategii to jednostki odpowiedzialne za realizację wyznaczonych w dokumencie kierunków działań, których realizacja prowadzi w kolejnym etapie do osiągnięcia zaplanowanych celów strategicznych. Podmioty zarządzające są odpowiedzialne za szereg kwestii związanych m.in. z działaniami z zakresu monitoringu realizacji Strategii oraz w razie konieczności aktualizacji i modyfikacji zapisów, dostosowujących treść do obecnych uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych. W ramach obowiązujących przepisów prawa do wyłącznych kompetencji Burmistrza Kłobucka w zakresie opracowania i realizacji Strategii należą następujące zadania:

- opracowanie projektu Strategii Rozwoju Gminy,
- realizacja elementów Strategii dotyczących dziedzin sektora publicznego,
- zabezpieczenie i uwzględnienie w budżecie gminy oraz w dokumentach Wieloletnich Prognoz Finansowych Gminy, środków finansowych będących gwarantem realizacji zadań zawartych w Strategii, w zakresie przyjętym w treści dokumentu,
- podejmowanie w razie konieczności, wszelkich decyzji o ewaluacji i/lub aktualizacji zapisów Strategii,
- koordynacja i nadzór realizowanych działań, przez podmioty zaangażowane w proces realizacji Strategii.

Do wyłącznych kompetencji Rady Miejskiej w Kłobucku w kwestiach związanych ze Strategią, zaliczyć można m.in.:

- podjęcie uchwały dotyczącej przystąpienia do opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy,
- uchwalenie oraz opiniowanie Strategii,
- akceptowanie sprawozdań z realizacji założeń Strategii,
- planowanie budżetu gminy oraz wieloletnich planów inwestycyjnych, uwzględniających zadania zawarte w Strategii.

Do kompetencji opiekuna ds. Strategii należy m.in.:

- koordynacja podmiotów i interesariuszy uczestniczących w procesie realizacji Strategii,
- koordynacja dostępnych zasobów na rzecz realizacji założeń Strategii,



- upowszechniania założeń Strategii wśród społeczności gminnej,
- koordynacja procesu opracowania okresowych sprawozdań z realizacji Strategii,
- rekomendacja pomysłów i zmian do treści zapisów Strategii,
- inicjacja realizację kierunków działań i założeń Strategii.

W zakresie kompetencji partnerów zaangażowanych w proces realizacji Strategii (komórki Urzędu Miejskiego w Kłobucku oraz jednostki organizacyjne) należą m.in.:

- realizacja poszczególnych kierunków działań przyjętych w Strategii,
- informowanie opiekuna ds. Strategii o stopniu zaawansowania zadań oraz sporządzanie statystyk i danych na potrzeby monitoringu realizacji Strategii,
- zgłaszanie wniosków do zmian założeń i treści w Strategii.

Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Elementem systemu realizacji Strategii są wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych tj. obowiązkowych lub fakultatywnych programów, planów, które obowiązują w systemie prawnym gminy Kłobuck. Dokumenty wykonawcze powinny być możliwie jak najbardziej spójne z założeniami przyjętymi w Strategii, a w razie konieczności powinny zostać zaktualizowane dla zachowania wewnętrznej spójności. Dokumenty wykonawcze powinny zostać sporządzane możliwie prostym językiem, zrozumiałym dla osób, które nie specjalizują się w danej dziedzinie. Każdy tego typu dokument powinien być obowiązkowo poddany konsultacjom eksperckim i społecznym. W każdym z poszczególnych dokumentów wykonawczych powinno znaleźć się w jego treści co najmniej odniesienie do konkretnego celu strategicznego i kierunku działań niniejszej Strategii. Ponadto dokument powinien posiadać przypisaną komórkę organizacyjną, która odpowiada za jego właściwą realizację. Dokumenty wykonawcze, które będą opracowywane i przyjmowane w systemie prawnym na szczeblu gminnym w przyszłości powinny być zgodne z wytycznymi Strategii.

W tabeli poniżej przedstawiono wykaz obszarów tematycznych istotnych z punktu widzenia gminy Kłobuck, wraz z przedstawieniem nazwy dokumentu oraz oceną aktualności zapisów względem niniejszej Strategii. Celem zachowania nadrzędności i spójności Strategii względem innych dokumentów, planów, programów itp. rekomenduje się w miarę możliwości oraz zaistniałych potrzeb, aktualizację dokumentów, zgodnie z celami strategicznymi wyznaczonymi w treści niniejszej Strategii.



Tabela 13 Wytyczne dla sporządzenia dokumentów wykonawczych uchwalonych przez Radę Miejską w Kłobucku

Obszar tematyczny	Dokument wykonawczy na poziomie gminnym	Szczegóły przyjęcia dokumentu	Wytyczne
Planowanie przestrzenne	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłobuck	Uchwała nr 393/XXXVIII Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 20 lutego 2018 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	Zachowanie spójności celów i kierunków działań ze szczególnym uwzględnieniem wymiaru przestrzennego. Kształtowanie przestrzeni z uwzględnieniem założeń przyjętych w Strategii rozwoju oraz modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej
	Plan Ogólny Gminy Kłobuck	Uchwała nr 672/LXXI/2024 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 25 stycznia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego	
	Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego	Podejmowane na mocy uchwał Rady Miejskiej w Kłobucku na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat	
Polityka publiczna	Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Kłobuck na lata 2023–2025	Zarządzenie nr GPN.120.36.2023. Burmistrza Kłobucka z dnia 17 października 2023 r. w sprawie przyjęcia „Planu wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Kłobuck na lata 2023–2025	Zapewnienie spójności i komplementarności z zapisami przyjętymi w Strategii. Wymagana aktualizacja dokumentu z racji upływającego okresu obowiązywania
Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu	Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Kłobuck	Uchwała nr 194/XXII/2020 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 26 maja 2020 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Kłobuck	Zapewnienie spójności i komplementarności z zapisami przyjętymi w Strategii, głównie w odniesieniu do celów związanych z rozwojem infrastruktury komunalnej i technicznej. Wymagana aktualizacji w kontekście zmieniających się celów środowiskowych, w tym polityki energetyczno-klimatycznej oraz
	Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Kłobuck na lata 2011–2032	Uchwała nr 156/XIV/2011 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 28 grudnia 2011 r.	



		w sprawie przyjęcia „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Kłobuck”	sprecyzowanie kierunków adaptacji do postępujących zmian klimatu i określenia możliwego oddziaływania
	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kłobuck na lata 2022–2025 z perspektywą na lata 2026–2029	Uchwała nr 473/L/2022 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 8 listopada 2022 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla gminy Kłobuck na lata 2022–2025 z perspektywą na lata 2026–2029	poszczególnych zjawisk klimatycznych na podejmowane działania w gminie
	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Kłobuck	Uchwała nr 250/XXVII/2016 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 22 listopada 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Kłobuck	
	Plan Zaopatrzenia w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Gazowe dla Gminy Kłobuck na lata 2018–2032	Uchwała nr 18/III/2018 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 4 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia Założeń do Planu Zaopatrzenia w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Gazowe dla Gminy Kłobuck na lata 2018–2032	Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe z uwzględnieniem zapisów w Strategii
Polityka społeczna	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025	Uchwała nr 115/X/2024 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025	Zachowanie spójności celów i kierunków działań przyjętych w Strategii podczas aktualizacji lub opracowania dokumentów z obszaru polityki społecznej



Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej ze szczególnym uwzględnieniem działalności na rzecz ochrony osób doznających przemocy domowej w Gminie Kłobuck na lata 2023–2027	Uchwała nr 614/LXVII/2023 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 28 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej ze szczególnym uwzględnieniem działalności na rzecz ochrony osób doznających przemocy domowej w Gminie Kłobuck na lata 2023–2027
Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024–2026	Uchwała nr 638/LXIX/2023 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024–2026”
Program dla rodzin wielodzietnych "Gmina Kłobuck dla rodziny – Karta Dużej Rodziny"	Uchwała nr 202/XXIII/2016 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 12 lipca 2016 r. w sprawie wprowadzenia na terenie Gminy Kłobuck Programu dla rodzin wielodzietnych „Gmina Kłobuck dla rodziny–Karta Dużej Rodziny”
Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Kłobuck na lata 2024–2028	Uchwała nr 680/LXXIII/2024 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 27 lutego 2024 r. w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Kłobuck na lata 2024–2028
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kłobuck na lata 2021–2027	Uchwała nr 241/XXVI/2020 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 24 listopada 2020 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kłobuck na lata 2021–2027



Rozwój lokalny i społeczny	Gminny program opieki nad zabytkami dla gminy Kłobuck na lata 2023–2026	Uchwała nr 580/LXV/2023 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 19 września 2023 r. w sprawie przyjęcia Gminnego programu opieki nad zabytkami dla gminy Kłobuck na lata 2023–2026	Cykliczna aktualizacja dokumentów w przypadku ustanowienia nowych obszarów lub obiektów zabytkowych na terenie gminy
	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Kłobuck	Zarządzenie nr 2/GOR/2014 Burmistrza Kłobucka z dnia 6 lutego 2014 r. w sprawie założenia Gminnej Ewidencji Zabytków dla gminy Kłobuck	Aktualizacja bazy obszarów lub obiektów i umiejscowienie ich w ewidencji
	Program Współpracy Gminy Kłobuck z organizacjami pozarządowymi	Uchwała nr 104/IX/2024 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 26 listopada w sprawie uchwalenia programu współpracy Gminy Kłobuck z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2025	Opracowanie lub aktualizacja z uwzględnieniem celów i kierunków działań przyjętych w Strategii
Finanse publiczne	Budżet Gminy Kłobuck na rok 2025 oraz przyszłe uchwały budżetowe	Uchwała nr 113/X/2024 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie budżetu Gminy Kłobuck na rok 2025	Uwzględnienie kierunków działań przyjętych w Strategii w przypadku możliwości realnego ich finansowania, również przy uwzględnieniu środków zewnętrznych
	Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Kłobuck na lata 2025–2037	Uchwała nr 114/X/2024 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej gminy Kłobuck na lata 2025–2037 i Uchwała nr 125/XI/2025 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 28 stycznia 2025 r. w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej gminy Kłobuck na lata 2025–2037	

Źródło: opracowanie własne



Monitoring i ewaluacja Strategii

Podstawową zasadą skutecznego wdrażania założeń Strategii jest dysponowanie odpowiednią wiedzą na temat osiąganych postępów w zakresie realizacji poszczególnych działań, a także zdolność do reagowania na potencjalne, pojawiające się różnice pomiędzy przyjętymi założeniami, a aktualnymi efektami podejmowanych działań. Monitoring i ewaluacja Strategii są dwoma niezależnymi procesami, jednakże pozostającymi ze sobą w ścisłym związku. Realizacja bieżącego monitoringu oraz oceny końcowej osiągniętych rezultatów (ewaluacja) są kluczowym elementem umożliwiającym konsekwentne i zgodne z przyjętymi założeniami wdrażanie Strategii w życie. System monitorowania pełni istotne funkcje kontrolne oraz umożliwiające weryfikację skuteczności wdrażanych przedsięwzięć oraz identyfikację ewentualnych potrzeb modyfikacji. Efekty postępów realizacji założeń przyjętych w Strategii powinny być opisywane w sposób cykliczny w corocznym Raporcie o stanie gminy, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z zapisami art. 28aa ust. 1 Ustawy o samorządzie gminnym. Proces monitorowania realizacji założeń przyjętych w Strategii powinien opierać się również na przekazywaniu niezbędnych informacji podmiotom zewnętrznym, o stopniu i zaawansowaniu realizacji poszczególnych działań, jej wynikach, rodzajach oraz osiągniętych celach, a także planowanych przyszłych działań.

System monitoringu realizacji założeń Strategii odbywać się będzie przy wykorzystaniu tabeli ewaluacyjnej, która jest jednym z elementów niniejszego dokumentu. W trakcie całego okresu obowiązywania Strategii, treści we wspomnianej tabeli powinny być na bieżąco uzupełnione, celem zapewnienia rzetelnych informacji na temat stopnia realizacji konkretnego przedsięwzięcia. Zaproponowane działania pozwolą w późniejszym czasie na ocenę stopnia realizacji celów operacyjnych oraz strategicznych. Monitoring realizacji Strategii będzie przeprowadzany nie rzadziej niż co 2 lata od podjęcia odpowiedniej uchwały w sprawie przyjęcia Strategii przez Radę Miejską w Kłobucku lub częściej jeżeli będzie zachodzić konieczność przeprowadzenia wspomnianego procesu.

Prawidłowo przeprowadzony proces realizacji Strategii opiera się również na odpowiednio przygotowanej i przeprowadzonej ewaluacji, która pozwala na rzetelną ocenę jakości i efektów wdrażania poszczególnych założeń Strategii. Ewaluacja Strategii bazować będzie na analizie informacji i zgromadzonych danych w trakcie procesu monitoringu, która to umożliwi ostateczną ocenę i weryfikację procesu wdrażania Strategii w życie. Po zakończeniu etapu opracowywania finalnej wersji Strategii, a przed etapem rozpoczynającym wdrażania jej założeń, przeprowadzona została tzw. ewaluacja uprzednia (ex-ante). Ewaluacja



ex-ante jest niczym innym jak próbą znalezienia odpowiedzi na pytanie, czy zaproponowane działania

w ramach Strategii, przyniosą zakładane efekty przy zastosowaniu odpowiednich instrumentów oraz dostępnych zasobów. Rolą ewaluacji jest dostarczenie możliwie najbardziej rzetelnej oceny trafności przyjętych założeń, stopnia spójności oraz planowanego sposobu realizacji. Ewaluacja Strategii dokonana będzie na podstawie niniejszych kryteriów:

- trafności, pozwala na ocenę adekwatności planowanych celów w Strategii, wobec zidentyfikowanych problemów i wyzwań rozwoju gminy,
- skuteczności, która odpowiada na pytanie czy wyznaczone cele w Strategii są możliwe do osiągnięcia względem zaplanowanych wcześniej działań,
- efektywności, która pozwala na ocenę, czy wyznaczone cele znajdują swoje uzasadnienie pod względem prognozowanych nakładów finansowych na ich realizację,
- spójności, zewnętrznej (występowanie zgodności Strategii z zapisami dokumentów wyższego rzędu) i wewnętrznej (spójność pomiędzy diagnozą, wizją, celami i działaniami Strategii).

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji ex-ante Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034 wskazują, że w momencie zatwierdzenia dokumentu, założenia w niej zawarte są w pełni wykonalne, co znajduje uzasadnienie w następujących przesłankach:

- Istnieje korelacja pomiędzy opracowaną Diagnozą sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej gminy, zidentyfikowanymi w niej problemami i wyzwaniem przed, a celami strategicznymi, programami i zadaniami, co może świadczyć o logicznej i merytorycznej treści dokumentu.
- Istnieje spójność wewnątrzna Strategii pomiędzy trzema elementami: cele, priorytety i działania.
- Większość przewidzianych działań w Strategii dotyczy zadań własnych gminy, mieszczących się w kompetencjach jednostki samorządowej.
- Gmina Kłobuck dysponuje wystarczającymi zasobami organizacyjnymi, które są kluczowe dla prawidłowego procesu realizacji założeń Strategii, co znajduje swoje potwierdzenie w skutecznej realizacji innych wcześniejszych dokumentów jak m.in.: Strategie, Programy i Plany obowiązujących na szczeblu lokalnym.



- Gmina Kłobuck posiada zabezpieczone środki finansowe, które istotnie wpływają na skuteczność realizacji założeń Strategii.
- Założenia przyjęte w Strategii są w pełni spójne i komplementarne z zapisami dokumentów wyższego rzędu, takich jak m.in. Strategia rozwoju województwa czy Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.
- Proces opracowywania Strategii opierał się w dużej mierze na partycypacji: społecznej, podmiotów, ekspertów, organizacji społecznych oraz wielu innych. W wyniku współpracy różnych środowisk, przyjęte założenia w Strategii określić można jako: potrzebne, realne do wykonania, zgodne z oczekiwaniami różnych środowisk oraz odpowiadające na potrzeby i wyzwania jakie stoją przez Gminą w kolejnych latach.

Przeprowadzenie procesu monitoringu oraz ewaluacji jest związane ze znacznym zaangażowaniem zasobów ludzkich i środków finansowych. W procesie powinni uczestniczyć wszyscy zainteresowani interesariusze. Po przeprowadzonym procesie ewaluacji *ex-ante* rekomenduje się Strategię Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034 i jej założenia strategiczne do wdrożenia.

Ostatnim etapem realizacji Strategii będzie przeprowadzenie oceny skutków wdrażania zapisów przyjętych w Strategii tzw. ocena *ex-post*. Celem oceny jest zrozumienie i analiza skutków podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności, efektywności, zgodności z założeniami przyjętymi w Strategii oraz identyfikację czynników wpływających na sukces lub niepowodzenia poszczególnych decyzji lub działań. Przywołany proces obejmuje analizę danych ilościowych i jakościowych w tym również ocenę wskaźników, gromadzenie danych, ocenę oddziaływania na poszczególne obszary, takie jak m.in.: społeczeństwo, gospodarka, środowisko, polityka społeczna i zdrowotna. Na tej podstawie formułowane są wnioski i rekomendacje dotyczące przyszłych działań na rzecz rozwoju Gminy.

Ocena *ex-post* powinna być prowadzona od momentu przyjęcia Strategii aż do chwili zakończenia jej obowiązywania lub przyjęcia nowego dokumentu będącego aktualizacją wcześniejszego. Wynik przeprowadzonej oceny nie ma bezpośredniego wpływu na realizację Strategii, jednak w okresie realizacji, może skutkować podjęciem nowych projektów w kolejnej Strategii. Celem procesu oceny *ex-post* jest gromadzenie doświadczeń, doskonalenie przyszłych założeń, oraz zwiększenie efektywności realizacji założeń. Wnioski z oceny *ex-post* będą stanowiły na przyszłość cenne źródło wiedzy i informacji, którą będzie można wykorzystać na poczet opracowania po zakończeniu obowiązywania niniejszego dokumentu Strategii, nowego, jeszcze bardziej efektywnego i skuteczniejszego dokumentu.



Aktualizacja Strategii

Bieżący monitoring oraz ocena stopnia i efektów realizacji poszczególnych założeń Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034, będzie stanowić podstawę do przeprowadzenia uzasadnionej interwencji, a tym samym wprowadzenia koniecznych modyfikacji w przypadku zaistnienia odpowiednich przesłanek. Wszczęta procedura interwencyjna, a w jej następstwie aktualizacja oraz modyfikacja założeń przyjętych w Strategii, mogą odegrać niemałą rolę i mieć zasadniczy wpływ na ostateczny kształt oraz efekty realizacji poszczególnych celów i kierunków działań. W wyniku podjętej procedury, niektóre z celów lub działań mogą ulec częściowej lub całkowitej modyfikacji, dostosowując je do nowych uwarunkowań i potrzeb. W przypadku podjęcia procedury aktualizacji Strategii zastosowanie mają przepisy prawne na podstawie art. 10f ust. 1–4 Ustawy o samorządzie gminnym.

Procedura przeprowadzenia przeglądu strategicznego lub/ i stwierdzenia przez podmiot odpowiedzialny za monitoring realizacji Strategii, pociąga za sobą konieczność wprowadzenia modyfikacji, co skutkuje potrzebą aktualizacji przyjętych wcześniej założeń przewidując, podjęcie następujących kroków:

- Burmistrz Kłobucka na zaplanowanej wcześniej sesji Rady Miejskiej, przedstawia wniosek o rozpoczęcie procesu przeglądu strategicznego (Aktualizacja Strategii).
- W oparciu o decyzję Rady Miejskiej w Kłobucku, Burmistrz we współpracy z opiekunem ds. Strategii bądź osobą lub zespołem wyznaczonym do opieki nad realizacją Strategii, określa sposób i zakres czasowy na przeprowadzenie procesu aktualizacji (w oparciu o będące w dyspozycji zasoby własne lub z udziałem ekspertów zewnętrznych) oraz przygotowuje harmonogram procesu aktualizacji Strategii.
- W ramach procesu weryfikacji i aktualizacji, analizie poddany zostanie dokument Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034.
- Zapisy zawarte w części diagnostycznej zostaną poddane analizie w oparciu o najbardziej aktualne dostępne dane statystyczne, raporty, wyniki badań oraz ankiety. Ocenie poddana powinna zostać również misja i wizja rozwoju Gminy, w kontekście ich aktualności i adekwatności względem zachodzących przemian w dostępnych zasobach Gminy oraz jej najbliższym otoczeniu.



- W dalszym etapie poddane ocenie zostaną cele strategiczne oraz operacyjne pod kątem zweryfikowanej misji rozwoju Gminy (w szczególności do domen strategicznego rozwoju). W dalszej kolejności ocenie zostaną poddane również kierunki działań oraz Obszary Strategicznej Interwencji – OSI.
- Zaktualizowany dokument Strategii jest poddawany do konsultacji społecznych, celem zgromadzenia i analizy opinii mieszkańców w odniesieniu do zmodyfikowanych założeń i treści dokumentu.
- Po przeprowadzonym procesie konsultacji społecznych, zaktualizowany dokument Strategii zostaje przedstawiony Radzie Miejskiej w Kłobucku celem oceny, a następnie zostaje poddany głosowaniu nad jego przyjęciem na sesji rady miejskiej.

7. Ramy finansowe i źródła finansowania

Ramy finansowe określają szacunkową wielkość środków finansowych przeznaczonych na realizację założeń Strategii, stanowiąc jednocześnie potwierdzenie możliwości realizacyjnych gminy Kłobuck w odniesieniu do zaplanowanych działań. Ramy finansowe uzależnione są w znacznej mierze od zakresu przedmiotowego oraz horyzontu czasowego podejmowanych działań, kondycji finansowej budżetu gminy oraz posiadanych możliwości inwestycyjnych, które powinny zbiegać się z założeniami długofalowej polityki finansowej i inwestycyjnej. Podczas projektowania ram finansowych wykorzystano do tego celu zgromadzone doświadczenia w wyniku wcześniej podejmowanych działań, w tym przede wszystkim na bazie zrealizowanych założeń z poprzednio obowiązującej Strategii, a także dostępności i wielkości potencjalnych zewnętrznych źródeł finansowania. Finansowanie realizacji przyjętych założeń w Strategii odbywać się będzie przy udziale środków będących w dyspozycji jednostki samorządowej wraz z uwzględnieniem wieloletniej prognozy finansowej oraz środków, które Gmina będzie mogła uzyskać w ramach źródeł zewnętrznych.

Najistotniejszymi źródłami finansowania zaplanowanych działań stanowić będą środki publiczne, głównie budżet gminy Kłobuck i środki z budżetu państwa. Środki finansowe pochodzące z budżetu gminy będą stanowić niezbędne współfinansowanie projektów realizowanych w ramach przyjętych programów operacyjnych oraz innych inicjatyw, finansowanych głównie ze źródeł krajowych i międzynarodowych. W kolejnym etapie należy podjąć próbę określenia posiadanego przed jednostką samorządową, potencjału inwestycyjnego w perspektywie czasowej zgodną ze Strategią, która poparta jest o dostępne dane prognostyczne. Wieloletnia prognoza finansowa powinna przedstawiać wszystkie



czynniki, które mogą mieć pośredni lub bezpośredni wpływ na gospodarkę finansową Gminy.

Do katalogu czynników zaliczyć można m.in. poziom PKB, inflację, wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Podczas określania ram finansowych pod kątem zdolności finansowych gminy Kłobuck w odniesieniu do realizacji założeń przyjętych w Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034, analizie w tym celu poddano wskaźniki: dochodów i wydatków Gminy w latach 2019–2023, zadłużenie finansowe oraz wieloletnią prognozę finansową.

Struktura dochodów – ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie Kłobuck wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniosła 5 624 zł., co względem danych za 2019 r., gdzie wówczas wartość wyniosła 4 522 zł., co przełożyło się na znaczną poprawę. Jednocześnie warto zaznaczyć, że gmina Kłobuck w grupie porównawczej odznaczała się jedną z najniższych wartości w tym aspekcie. Podobnie wzrastała również wartość dochodów własnych

w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie Kłobuck, która w 2023 r. wynosiła 2 943, co przełożyło się na znacznie lepszą sytuację względem sytuacji w 2019 r., kiedy wówczas wartość wyniosła 2 263.

Poddając analizie kolejny wskaźnik tj. strukturę wydatków – ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie Kłobuck wartość w 2023 r. wyniosła 6 129 zł., co względem wartości w 2019 r., która wyniosła 4 474 zł., była ona znacząco wyższa. Z przywołanych danych dotyczących dochodów i wydatków w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynika, że suma wartości wydatków jaką ponosi gmina Kłobuck względem wpływów do budżetu Gminy jest wyższa. Oznacza to, że wydatki są wyższe niż przychody, co z kolei przekłada się na lukę i wzrost zadłużenia jednostki samorządowej. Wartość wydatków inwestycyjnych w przeliczeniu

na 1 mieszkańca w Gminie w 2023 r. wyniosła 1 292, co stanowiło prawie trzykrotny wzrost względem wartości w 2019 r., wynoszącej 434. Środki finansowe możliwe do wykorzystania na inwestycje to także uzyskane dotacje pochodzące ze źródeł zewnętrznych. Suma dotacji dla gminy Kłobuck w 2023 r. wyniosła 12 218 846 zł., co było znacznym wzrostem względem sytuacji w 2019 r., gdy wówczas kwota dotacji wynosiła 7 657 870 zł. Wzrost sumy dotacji wiąże się m.in. z dobrymi zdolnościami negocjacyjnymi i umiejętnościami w zarządzaniu operacjami związanymi z ubieganiem się o środki zewnętrzne, jak również wiarygodności Gminy oraz posiadanej pozycji zaufanego partnera dla innych podmiotów.



Potencjał inwestycyjny rozumiany jest jako suma środków finansowych pozostających do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów). Celem oceny możliwości inwestycyjnych gminy Kłobuck w perspektywie kilkunastoletniej, Rada Miejska w Kłobucku podjęła stosowną Uchwałę nr 114/X/2024 z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej gminy Kłobuck na lata 2025–2037. Prognoza następnie została zaktualizowana przez podjęcie Uchwały nr 125/XI/2025 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 28 stycznia 2025 r., w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Kłobuck na lata 2025–2037 na podstawie art. 226 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2024 poz. 1530 z dnia 16.10.2024 r.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. 2013 poz. 83 z dnia 14.01.2021 r.).

Z analizy wieloletniej prognozy finansowej wynika, że suma wszystkich dochodów w latach 2025–2037, obejmująca zakres obowiązywania Strategii, będzie stale rosła. Dochód ogółem Gminy na koniec bieżącego roku ma wynieść 146 642 832,31 zł., a do 2037 r., kwota ma wynosić 159 150 000,00 zł. Suma wydatków zaplanowanych na 2025 r. wynieść ma 153 662 268,66 zł., natomiast w 2037 r., prognozowana kwota wydatków ma wynosić 156 150 000, 00 zł. Inwestycje i zakupy inwestycyjne o, których mowa w art. 236 ust. 4 pkt. 1 Ustawy, w 2025 r. mają wynieść 28 325 656, 91 zł., natomiast w 2037 r., prognozuje się inwestycje na poziomie wydatków w kwocie 14 050 000,00 zł. Wynik budżetu gminy Kłobuck na 2025 r., planuje się na kwotę (-7 019 436,35 zł.), z kolei w 2037 r. kwota ma oscylować na poziomie 3 000 000,00 zł.

Na podstawie przeprowadzonej powyżej analizy finansowej gminy Kłobuck, w tym miejscu należy zaznaczyć, że zaplanowane działania i inwestycje przyjęte w Strategii są w pełni możliwe i osiągalne do realizacji. Analizując przeszłą, teraźniejszą oraz przyszłą sytuację finansową Gminy, zdolności finansowe w pełni zbiegają się z planowanymi przedsięwzięciami, które mają pełne pokrycie w postaci środków finansowych.

Realizacja założeń Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034 będzie możliwa przy odpowiednio dobranych źródłach finansowania, zarówno własnych oraz zewnętrznych. Katalog potencjalnych źródeł finansowania jest otwarty, oznacza to, że wraz z pojawieniem się możliwych potencjalnych nowych źródeł finansowania poszczególnych działań, Gmina będzie mogła ubiegać się o dodatkowe środki finansowe, aby jeszcze



skuteczniej realizować założenia przyjęte w Strategii. Do głównych potencjalnych źródeł finansowania niniejszej Strategii należą m.in.:

- budżet gminy Kłobuck,
- budżet samorządu powiatu kłobuckiego,
- budżet samorządu województwa śląskiego,
- programy rządowe,
- środki finansowe pochodzące z budżetu krajowego (m.in. krajowe fundusze celowe takie jak: Fundusz Pracy, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej),
- środki pochodzące od podmiotów prywatnych.

Środki finansowe pochodzą z budżetu UE:

- EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- FS – Fundusz Spójności,
- EFS+ – Europejski Fundusz Społeczny+,
- FST – Fundusz Sprawiedliwej Transformacji.

W ramach potencjalnych źródeł odnoszących się do programów krajowych w nowej perspektywie finansowej na lata 2021–2027 należą m.in.:

- FEnIKS – Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (finansowanie projektów dotyczących rozwoju gospodarki niskoemisyjnej, ochrony środowiska i przeciwdziałania i adaptacji do zachodzących zmian klimatu),
- FENG – Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (fundusze przeznaczone z myślą o realizacji projektów badawczo–rozwojowych, innowacyjnych oraz projektów zwiększających konkurencyjność i rozwój lokalnych gospodarek),
- FERS – Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027 (fundusze odnoszące się do finansowania projektów związanych z poprawą sytuacji osób dotkniętych zjawiskiem bezrobocia, próbą zwiększania dostępności w różnych dziedzinach dla osób ze szczególnymi potrzebami, zapewnieniem odpowiedniej opieki nad dziećmi, podnoszeniem jakości świadczonych usług edukacji oraz rozwoju kompetencji, integracja społeczna, rozwój usług społecznych oraz ochrony zdrowia),
- FERC – Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (fundusze z przeznaczeniem dla realizacji projektów związanych z rozwojem cyfryzacji, działań gospodarczych i społecznych, w tym także odpowiedzialnych za rozwój i wsparcie e–usług,



wzmocnieniem cyberbezpieczeństwa w przedsiębiorstwach oraz jednostkach samorządu terytorialnego),

- PTFE – Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich (fundusze dotyczące szkoleń dla beneficjentów korzystających ze środków Funduszy Europejskich, działania informacyjno-promocyjne wraz rozwojem systemu informatycznego, którego głównym zadaniem miało by być aplikowanie i rozliczanie projektów unijnych),
- FEPŻ – Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa (fundusze z przeznaczeniem na pomoc żywnościową, głównie w postaci paczek lub posiłków dla osób najbardziej potrzebujących oraz możliwość udziału w tzw. działaniach towarzyszących),
- Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej (inicjatywy UE wspierające współpracę między regionami i krajami w Europie. Programy mają na celu zmniejszanie różnic rozwojowych, umacnianie więzi między krajami i regionami w obszarach gospodarczych i społecznych, a także wspólna pomoc i rozwiązywanie problemów transgranicznych),
- Fundusze Europejskie dla Śląska 2021–2027, jest regionalnym programem operacyjnym, którego celem jest wspieranie rozwoju województwa śląskiego poprzez finansowanie projektów z budżetu UE. Program ten jest zarządzany przez Zarząd Województwa Śląskiego i obejmuje szeroki zakres działań, takich jak m.in. rozwój przedsiębiorczości, poprawa infrastruktury, ochrona środowiska, edukacja, zdrowie czy transport.

Ważnym dokumentem, a zarazem źródłem finansowania niniejszej Strategii będzie również Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO). Jest to dokument strategiczny opracowany przez rząd RP, który określa cele, reformy i inwestycje niezbędne do odbudowy gospodarki po pandemii COVID-19 i zwiększa potencjał odpornościowy na przyszłe kryzysy. KPO jest dokumentem służącym również jako narzędzie do wykorzystywania środków z unijnego instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności

(RRF

– Recovery and Resilience Facility), które jest częścią programu NextGenerationEU. Plan ten obejmuje m.in. inwestycje w transformację energetyczną, cyfryzację, ochronę zdrowia, edukację, rynek pracy czy rozwój lokalny. Nadrzędnym celem KPO jest wspieranie długotrwałego rozwoju społeczno-gospodarczego Polski, przez wzmacnianie odporności państwa, prowadzenie zielonej i cyfrowej transformacji oraz poprawę życia obywateli.



Powyżej wymienione instrumenty finansowe oraz będące w dyspozycji gminy Kłobuck środki własne, przedstawiają możliwe potencjalne źródła finansowania, z których jednostka samorządowa będzie mogła w przyszłości pozyskać środki na realizację założeń przyjętych

w Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034. Realizacja części inwestycji zaplanowanych w Strategii zakłada także współpracę z gminami sąsiednimi, Aglomeracją Częstochowską oraz województwem śląskim. Współpraca ma wymiar otwarty i to od ustaleń poszczególnych stron realizacji danej inwestycji zależeć będzie stopień zaangażowania, rola oraz wkład finansowy w poszczególne inwestycje. Zgodnie z przyjętą prognozą finansową Gminy w perspektywie do 2037 r. dochody jednostki będą stale rosły. Wzrost ma być związany przede wszystkim ze wzrostem wynagrodzeń wśród mieszkańców, wzrostem wpływów z tytułu podatku PIT i CIT oraz innych lokalnych podatków. Poziom dochodów Gminy, które będą mogły być w dalszej części przeznaczone na realizację inwestycji w kolejnych kilkunastu latach, mogą podlegać wahaniom związanym z cyklem koniunkturalnym i niestabilnościami w systemach gospodarek poszczególnych państw. Niepewność spowodowana niestabilnościami ekonomicznymi (np. zmiana wielkości PKB, inflacja, bezrobocie) czy politycznymi (wojny, konflikty, rozpad sojuszy i partnerstw) będzie odgrywać znaczną rolę i wpływać na planowanie budżetu oraz jego wydatkowania. Podsumowując, gmina Kłobuck jest odpowiednio przygotowana do realizacji poszczególnych założeń, działań, inwestycji itp. pod kątem finansowym, biorąc pod uwagę zarówno budżet Gminy jak i potencjalne źródła finansowania poszczególnych inicjatyw i inwestycji. Przyjęte w dokumencie Strategii inicjatywy oraz inwestycje są przemyślane, dobrze zaprojektowane oraz możliwe do realizacji pod kątem ich finansowania.



Załączniki

Spis tabel

Tabela 1 Analiza SWOT – wymiar przestrzenny.....	22
Tabela 2 Analiza SWOT – wymiar gospodarczy.....	23
Tabela 3 Analiza SWOT – wymiar społeczny.....	25
Tabela 4 Plan operacyjny Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034.....	31
Tabela 5 Cel strategiczny I.....	36
Tabela 6 Cel strategiczny II.....	43
Tabela 7 Cel strategiczny III.....	48
Tabela 8 Charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych na terenie gminy Kłobuck.....	57
Tabela 9 Charakterystyka JCWPd zlokalizowanych na terenie gminy Kłobuck.....	63
Tabela 10 Spójność celów operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034 ze Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”, Strategią Rozwoju Subregionu Północnego Województwa Śląskiego na lata 2021–2027 z perspektywą do 2030 oraz Lokalną Strategią Rozwoju na lata 2023-2027 „Zielony Wierzchołek Śląska”.....	102
Tabela 11 Zgodność celów zawartych w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” z celami zawartymi w Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034.....	115



Tabela 12 Sektory zaangażowane w wdrażanie Strategii w podziale na sektory: publiczny, społeczny i biznesowy.....	126
Tabela 13 Wytyczne dla sporządzenia dokumentów wykonawczych uchwalonych przez Radę Miejską w Kłobucku.....	129

Spis rysunków

Rysunek 1 Legenda do treści mapy: Model struktury przestrzenno-funkcjonalnej gminy Kłobuck.....	70
Rysunek 2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłobuck.....	73
Rysunek 3 Granice obszary funkcjonalnych w województwie śląskim w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+.....	77
Rysunek 4 Obszar terenów zamkniętych – Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+.....	78
Rysunek 5 Obszar ochrony krajobrazów kulturowych – Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+.....	79
Rysunek 6 Obszar ochrony i kształtowania zasobów wodnych - Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+.....	80
Rysunek 7 Udokumentowane złoża kopalin - Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+.....	81
Rysunek 8 Obszary wymagające rewitalizacji - Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+.....	82
Rysunek 9 Subregionalne Obszary Strategicznej Interwencji.....	100
Rysunek 10 Subregiony województwa i ich ośrodki centralne.....	109
Rysunek 11 OSI – ośrodki wzrostu.....	110
Rysunek 12 OSI – obszary cenne przyrodniczo.....	112
Rysunek 13 OSI – gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza.....	114

Spis modeli

Model 1 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Kłobuck.....	69
--	----

Wzór ankiety



Ankieta dotycząca opracowania dokumentu Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026-2034 (Konsultacje społeczne)

Szanowni Państwo,

W związku z prowadzonymi pracami nad „Strategią Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026-2034” zachęcamy do wypełnienia niniejszej ankiety, która ma charakter anonimowy a jej wyniki będą udostępniane wyłącznie w formie zbiorczej. Państwa udział będzie stanowił aktywny wkład w tworzenie nowego planu strategicznego w perspektywie do 2036 r. Przekazane uwagi i sugestie stanowiąc będą odzwierciedlenie rzeczywistych potrzeb społeczno-gospodarczych oraz wizji gminy w najbliższych latach w zgodzie z Państwa oczekiwaniami i sugestiami zawartymi w badaniu ankietowym.



1. Proszę o zaznaczenie jednej z płci:
 - kobieta
 - mężczyzna
2. Proszę Panią/ Pana o zaznaczenie przedziału wiekowego:
 - 17 lat i mniej
 - 18-35
 - 36-50
 - 51-64
 - 65 i więcej
3. Proszę Panią/ Pana o zaznaczenie posiadanego wykształcenia:
 - wyższe
 - średnie
 - zasadnicze zawodowe
 - podstawowe
 - inne...
4. Proszę Panią/ Pana o zaznaczenie aktualnego statusu na rynku pracy:
 - pracujący – praca w sektorze prywatnym
 - pracujący – praca w sektorze publicznym
 - uczeń/ student
 - przedsiębiorca – własna działalność gospodarcza
 - emeryt/ rencista
 - bezrobotny
 - rolnik
 - inne...
5. Jaki Pani/ Pan posiada związek z terenem gminy Kłobuck:
 - miejsce zamieszkania
 - miejsce pracy
 - miejsce prowadzenia działalności gospodarczej
 - miejsce rekreacji, wypoczynku
 - miejsce korzystania z usług publicznych
 - inne...
6. W jakim stopniu jest Pani/ Pan zadowolony z poziomu życia w Gminie?



- bardzo zadowolona/-y
 - zadowolona/-y
 - niezadowolona/-y
 - bardzo niezadowolona/-y
 - nie mam zdania
7. Czy uważa Pani/ Pan, że gmina Kłobuck jest dobrym miejscem do życia?
- zdecydowanie tak
 - raczej tak
 - raczej nie
 - zdecydowanie nie
 - trudno powiedzieć
8. Spośród listy elementów wyświetlonej poniżej dostępnej infrastruktury jak i oferty usług na terenie gminy Kłobuck proszę o zaznaczenie jednej z odpowiedzi spośród 5-stopniowej skali i zaznaczeniem znakiem „X” pola z dokonany wyboem (można postawić tylko jeden znak „X” przy wybranej pozycji). Jak ocenia Pani/ Pan aktualny stan oraz dostępność przedstawionej infrastruktury i oferty usług.
- Wyjaśnienie: wybór dokonywany jest spośród pięciu możliwości, oznaczonych numerami od 1 do 5, gdzie: 1-bardzo źle 2-źle, 3-dostatecznie, 4-dobrze i 5-bardzo dobrze.

Infrastruktura/ oferta usługowa	Ocena				
	Bardzo źle	Źle	Dostatecznie	Dobrze	Bardzo dobrze
Dostępność miejsc usługowych i handlu					
Atrakcyjność inwestycyjna gminy					
Dostępność i jakość edukacji przedszkolnej					
Dostępność i jakość edukacji szkolnej					
Dostępność bazy gastronomicznej					



Dostęp i jakość Internetu					
Warunki dla rozwoju przedsiębiorczości					
Dostęp do dobrze płatnych miejsc pracy					
Dostępność opieki przedszkolnej oraz żłobków					
Dostępność i jakość opieki zdrowotnej					
Dostępność i jakość opieki społecznej					
Gospodarka odpadami komunalnymi					
Dostępność komunikacyjna					
Atrakcyjność turystyczna gminy					
Stan środowiska naturalnego					
Stan bezpieczeństwa publicznego					
Dostępność i jakość miejsc spędzania czasu wolnego - place zabaw, parki itp.					
Oferta placówek kultury i rozrywki - centra kultury, biblioteki, świetlice, kina itp.					
Oferta sportowa i rekreacyjna - boiska sportowe, ciągi pieszo rowerowe itp.					
Dostępność i jakość infrastruktury technicznej - drogi					



Dostępność i jakość infrastruktury technicznej - kanalizacja					
Dostępność i jakość infrastruktury technicznej - wodociągi					
Stan zabytków i obiektów kultury					
Dostępność i jakość miejsc noclegowych					
Aktywność społeczna mieszkańców					
Wsparcie osób starszych oferowane na terenie gminy					
System wsparcia i pomocy dla osób niepełnosprawnych					
Dostępność miejsc użyteczności publicznej do osób niepełnosprawnych					
Kwalifikacje zawodowe mieszkańców					
Dostęp do zakupów artykułów codziennego użytku					
Rozwój rolnictwa					
Świadomość ekologiczna mieszkańców					
Zagospodarowanie przestrzeni publicznej					
Stan oraz jakość dróg publicznych					

9. Z wymienionych poniżej potencjalnych kierunków rozwoju gminy proszę wskazać maksymalnie trzy odpowiedzi, które Pani/ Pan uważa za najbardziej korzystne w najbliższych latach dla Gminy w celu jej najbardziej optymalnego rozwoju.



- rozwój przedsiębiorczości (w tym: ulgi podatkowe, przygotowanie terenów pod inwestycje)
- budowa i modernizacja obiektów sportu i rekreacji
- budowa i modernizacja obiektów kultury i rozrywki
- modernizacja i doposażenie szkół i przedszkoli
- rozwój systemu segregacji odpadów
- rozwój rolnictwa oraz nowoczesnych gospodarstw i przemysłu przetwórczego
- funkcja mieszkaniowa (rozwój budownictwa komunalnego, poprawa warunków mieszkalnych)
- rozwój i promocja turystyki (w tym: infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej, bazy noclegowej i gastronomicznej)
- rozwój i inwestycje w odnawialne źródła energii (OZE)
- budowa i modernizacja infrastruktury technicznej (w tym sieci wodociągowej i kanalizacyjnej)
- poprawa estetyki i zagospodarowania przestrzeni publicznej (rynek, place publiczne, skwery itp.)
- rozbudowa miejsc przeznaczonych dla potrzeb osób starszych i chorych
- dostosowanie miejsc użyteczności publicznej dla potrzeb osób niepełnosprawnych
- poprawa dostępu do opieki zdrowotnej
- poprawa dostępu do opieki społecznej
- budowa nowych i modernizacja istniejących dróg oraz ciągów pieszo-rowerowych
- wsparcie dla lokalnych inicjatyw mieszkańców
- inne...

10. Z wymienionych poniżej problemów występujących na terenie gminy proszę wskazać maksymalnie trzy odpowiedzi, które Pani/ Pan uważa za najbardziej niekorzystne dla funkcjonowania Gminy.

- niska dostępność i jakość infrastruktury spędzania czasu wolnego
- niska dostępność atrakcyjnych i dobrze płatnych miejsc pracy
- słaby dostęp do opieki żłobkowej i przedszkolnej
- słaba dostępność komunikacji międzygminnej
- niska aktywność społeczna mieszkańców
- słabo rozwinięta oferta turystyczna i usługowo-rekreacyjna



- słaba oferta edukacyjna szkół podstawowych i ponadpodstawowych
- niska dostępność i jakość usług medycznych
- niska aktywność przedsiębiorcza mieszkańców
- mała liczba ciągów pieszo-rowerowych
- stan infrastruktury technicznej - drogi
- stan infrastruktury technicznej - kanalizacja
- stan infrastruktury technicznej - wodociągi
- inne...

11. Co według Pani/ Pana należy zrealizować na terenie gminy w latach 2026-2034 aby doprowadzić do poprawy rozwoju Gminy oraz zniwelować istniejące problemy (proszę wskazać maksymalnie trzy odpowiedzi).

- wsparcie dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości
- rozwój turystyki (ekspozycja miejsc turystycznych, rozwój bazy noclegowej, reklama itp.)
- poprawa dostępności i jakości usług transportu publicznego
- podniesienie poziomu nauczania w placówkach edukacyjnych
- zwiększenie i modernizacja miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
- aktywizacja osób w wieku senioralnym
- aktywizacja osób niepełnosprawnych
- modernizacja miejsc użyteczności publicznej dla potrzeb osób niepełnosprawnych
- poprawa jakości i dostępu do usług medycznych
- poprawa jakości i dostępu do opieki społecznej
- poprawa bezpieczeństwa publicznego
- zagospodarowanie oraz poprawa przestrzeni publicznej
- modernizacja/ budowa budynków oraz rozszerzenie oferty edukacyjnej i żłobkowej
- modernizacja/ budowa budynków oraz rozszerzenie oferty sportowej i rekreacyjnej
- modernizacja/ budowa budynków oraz rozszerzenie oferty kulturowej i rozrywkowej
- wzrost dostępności i jakości usług medycznych
- wsparcie i rozwój OZE (Odnawialnych Źródeł Energii)
- rozwój i poprawa infrastruktury technicznej - drogi
- rozwój i poprawa infrastruktury technicznej - wodociągi
- rozwój i poprawa infrastruktury technicznej - kanalizacja



- rozwój i poprawa terenów zielonych oraz miejsc rekreacyjnych
- rozwój oferty kulturalnej i sportowej (impresz, wydarzeń sportowych)
- poprawa jakości obsługi mieszkańców w placówkach publicznych
- poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami
- zwiększenie działań promocyjnych gminy
- rozwój rolnictwa
- inne...

12. Proszę o wskazanie jednej odpowiedzi z czym chciał(a)by Pani/ Pan, aby utożsamiano Gminę, w której Państwo żyją?

- gmina atrakcyjna turystycznie
- gmina zapewniająca dostęp do wysokiej jakości usług społecznych
- gmina przedsiębiorcza, atrakcyjna dla inwestorów i oferująca atrakcyjne miejsca pracy
- gmina przyjazna do zamieszkania
- gmina ekologiczna, zapewniająca dbałość o środowisko naturalne
- gmina aktywnych mieszkańców, wspierająca oddolne inicjatywy i dbająca o lokalną kulturę



Tabela ewaluacyjna

Tabela ewaluacyjna Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034						
Cel operacyjny	Kierunki działań	Jednostka odpowiedzialna	Oczekiwany trend	Planowany termin wykonania	Rzeczywisty termin wykonania	Realizacja (Tak/nie)
CEL STRATEGICZNY I: Wysoka jakość życia mieszkańców poprzez odpowiednio rozwiniętą i nowoczesną infrastrukturę oraz ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska						
Zrównoważony i optymalny rozwój przestrzenny, uwzględniający potrzeby mieszkańców oraz możliwości inwestycyjne	Opracowanie Planu Ogólnego Gminy Kłobuck					
	Opracowanie nowych i aktualizacja obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego					
	Zwiększenie jakości oraz poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej poprzez odpowiednie zagospodarowanie					
	Wyznaczenie stref funkcjonalnych w dokumentach o charakterze planistycznym mające na celu świadomy i odpowiedzialny rozwój przestrzenny					
	Ograniczenie niekontrolowanego rozpraszania zabudowy oraz opracowanie zasad zagospodarowania przestrzennego na obszarach cennych przyrodniczo i szczególnie zagrożonych wystąpieniem powodzi					
	Koncentracja zabudowy mieszkalnej na gruntach rolnych o niskiej jakości gleby oraz z uwzględnieniem zasad środowiska przyrodniczego					
	Podjęcie działań w ramach podziału i scalania gruntów i możliwości jego wykorzystania na rzecz realizacji inwestycji celu publicznego					
Budowa i modernizacja spójnej oraz dostępnej infrastruktury technicznej i transportowej	Poprawa jakości i dostępności do infrastruktury drogowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą, w tym m.in. chodniki, przejścia dla pieszych, pobocza, oświetlenie uliczne					
	Budowa i modernizacja istniejących tras rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych					
	Zwiększenie dostępności infrastrukturalnej dla mieszkańców ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych i seniorów poprzez likwidację barier architektonicznych					
	Modernizacja i rozbudowa obiektów użyteczności publicznej dostosowanej do wszystkich grup społecznych					



	<p>Współpraca z przewoźnikami prywatnymi w celu rozwoju transportu publicznego na terenie gminy ze szczególnym uwzględnieniem miejsc z niską dostępnością transportową</p> <p>Modernizacja i budowa nowych sieci wodociągowych, stacji uzdatniania wód oraz infrastruktury towarzyszącej</p> <p>Modernizacja i rozbudowa sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków</p> <p>Wspieranie inicjatyw na rzecz rozwoju sieci gazowej w przypadku wzrastającego zapotrzebowania przez mieszkańców i inwestorów</p> <p>Rozszerzenie zakresu usług administracyjnych realizowanych w formie elektronicznej. E-administracja</p> <p>Wdrażanie założeń Smart City, celem zwiększenia interaktywności i wydajności infrastruktury miejskiej przekładającej się na jakość życia mieszkańców</p>					
<p>Zachowanie wysokiej jakości środowiska oraz adaptacja do zmian klimatycznych wraz z rozwojem błękitno-zielonej infrastruktury</p>	<p>Przeciwdziałanie zjawiskom ekstremalnym oraz adaptacja do zmieniającego klimatu poprzez szereg działań jak m.in.: zachowanie naturalnej zdolności retencyjnej gruntów i jej zwiększanie wraz z implementacją zasad związanych z zieloną i niebieską infrastrukturą</p> <p>Podniesienie poziomu bioróżnorodności terenów zielonych w gminie poprzez m.in.: budki lęgowe dla ptaków, nowe nasadzenia roślin czy tworzenie łąk kwietnych</p> <p>Zachowanie obszarów chronionych oraz miejsc o szczególnych walorach środowiskowych</p> <p>Rozwój świadomości i poprawa wiedzy mieszkańców w zakresie ekologii i zmian klimatu</p> <p>Promowanie wśród mieszkańców nawyków proekologicznych</p> <p>Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej</p> <p>Rozwijanie odnawialnych źródeł energii</p> <p>Kontynuacja i implementacja nowych programów w zakresie wymiany niskoemisyjnych źródeł ciepła na bardziej ekologiczne i przyjazne środowisku</p> <p>Ciągły rozwój i doskonalenie systemu segregacji odpadów celem wysokiej skuteczności segregacji i recyklingu i ograniczania dzikich wysypisk odpadów</p>					



	Inwestycje w energooszczędne oświetlenie w przestrzeni publicznej					
CEL STRATEGICZNY II: Rozwój zrównoważonej i nowoczesnej gospodarki lokalnej, opartej na wykorzystaniu endogenicznych potencjałów						
Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości oraz tworzenie warunków do rozwoju sektora MŚP	Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości i promowanie zakładania własnych działalności gospodarczych wśród mieszkańców przez m.in. system ulg podatkowych czy pomoc prawną w zakresie otwierania działalności					
	System zachęt podatkowych i promocja wśród mieszkańców oraz przedsiębiorców rolnictwa ekologicznej i agroturystyki					
	System wzajemnej współpracy przedsiębiorców z władzami lokalnymi i organizacjami pozarządowymi					
	Podejmowanie działań na rzecz aktywizacji zawodowej mieszkańców i pobudzenia wśród nich postaw przedsiębiorczości					
	Wytyczenie terenów pod możliwość wykorzystania w przyszłości z przeznaczeniem na inwestycje z zakresu odnawialnych źródeł energii					
	Promocja lokalnych usług, produktów lokalnych i rolnych					
	Szkolenia dla rolników w zakresie nowoczesnego i ekologicznego rolnictwa					
	Organizacja szkoleń, warsztatów i spotkań zwiększających kompetencje mieszkańców w zakresie przedsiębiorczości					
Zwiększanie atrakcyjności gospodarczej i turystycznej poprzez efektywniejsze wykorzystanie zasobów lokalnych, w tym walorów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego	Modernizacja Zalewu Zakrzew i wykorzystanie jego potencjału do promocji turystyki regionalnej					
	Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej w tym m.in.: tworzenie nowych ścieżek pieszo-rowerowych, historycznych i edukacyjnych oraz promocja usług turystycznych oraz gastronomicznych					
	Wsparcie dla inicjatyw mających na celu utworzenie gospodarstw agroturystycznych i rozwoju agroturystyki w Gminie					
	Zawiązywanie nowych współprac z sąsiednimi gminami celem wypracowania wspólnego systemu promocji turystyki i produktów lokalnych					



	Odpowiedni nadzór i konserwacja obiektów zabytkowych, zwiększenia stopnia ich rozpoznawalności i odpowiednie dopasowanie dla osób z niepełnosprawnościami					
Promocja Gminy jako miejsca atrakcyjnego dla inwestorów, przedsiębiorców i turystów	Wyznaczanie i uzbrajanie nowych terenów inwestycyjnych i ich aktywna promocja poprzez odpowiednio przygotowaną ofertę inwestycyjną					
	Budowanie atrakcyjnego wizerunku Gminy jako miejsca o odpowiednich warunkach do prowadzenia działalności gospodarczej oraz wypoczynku					
	Promowanie lokalnej kultury, zwyczajów i tradycji oraz próba wykreowania produktu lokalnego					
	Organizacja imprez i wydarzeń mających na celu upamiętnienie wydarzeń historycznych oraz wzmacniających tożsamość lokalną i przywiązanie do tradycji i dziedzictwa kulturowego przez mieszkańców					
	Współpraca władz lokalnych z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, grupami oraz gminami sąsiednimi w celu opracowania atrakcyjnej i spójnej oferty kulturalno-turystycznej					
	Opracowanie spójnej kampanii promocyjnej					
CEL STRATEGICZNY III: Budowa aktywnego i zintegrowanego społeczeństwa poprzez rozwój dostępnych usług społecznych oraz oferty spędzania czasu wolnego						
Zapewnienie wysokiej jakości i dostępności systemu oświaty oraz opieki nad dziećmi	Modernizacja oraz wyposażenie placówek przedszkolnych w tym również bazy dydaktycznej i sportowej					
	Rozszerzenie oferty edukacyjnej o nowe specjalistyczne klasy: sportowe, językowe itp.					
	Rozszerzenie oferty edukacyjnej o nowe bezpłatne, dodatkowe zajęcia pozaszkolne dla dzieci i młodzieży					
	Zwiększenie dostępu do placówek opieki nad dziećmi do lat 3					
	Implementacja innowacyjnych metod nauczania w placówkach edukacyjnych					
	Wzrost rozwoju kompetencji nauczycieli poprzez kursy, szkolenia, warsztaty itp.					
	System wsparcia uczniów wymagających specjalistycznego podejścia oraz uzdolnionych zapewniające indywidualne do ucznia					
	Organizacja wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dla potrzebujących uczniów i ich rodziców					
	Podejmowanie inicjatyw na rzecz popularyzacji aktywności fizycznej dzieci i młodzieży oraz wiedzy na temat zdrowego trybu życia					



	Upowszechnianie i promocja wolontariatu uczniowskiego					
Rozwój i modernizacja systemu usług opieki społecznej i opieki zdrowotnej	Rozszerzenie oferty usług opiekuńczych i asystenckich dla mieszkańców					
	Zwiększenie dostępności do opieki specjalistycznej w tym usług rehabilitacyjnych					
	Poprawa integracji społecznej oraz zapobiegania zjawisku wykluczenia społecznego osób z niepełnosprawnościami i osób starszych					
	Utworzenie miejsc przyjaznych seniorom np. DPS czy Kluby Seniora, wraz z rozwojem gminnej polityki senioralnej					
	Implementacja programów polityki zdrowotnej i profilaktyki zdrowotnej i społecznej oraz edukacja mieszkańców w zakresie zasad zdrowego trybu życia					
	Podejmowanie inicjatyw na rzecz zwiększania świadomości wśród mieszkańców na temat uzależnień, w tym promocja zdrowia					
	Usuwanie barier architektonicznych i dostosowywanie przestrzeni publicznej do osób ze szczególnymi potrzebami					
	Zwiększanie świadomości wśród mieszkańców na temat zagrożeń kryzysowych m.in. przy współpracy z lokalnymi służbami, organizacjami, stowarzyszeniami poprzez cykliczne informowanie społeczeństwa, organizację spotkań oraz odpowiednią edukację na temat zachowania w przypadku wystąpienia, któregoś ze zjawisk kryzysowych					
Rozszerzenie i dostosowanie oferty spędzania czasu wolnego do wszystkich grup wiekowych mieszkańców	Rozbudowa i modernizacja Miejskiego Ośrodka Kultury w Kłobucku wraz z dostosowaniem infrastruktury i oferowanych usług do potrzeb					
	i oczekiwań wszystkich grup społecznych					
	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportowej					
	Rozbudowa i modernizacja miejsc spędzania czasu wolnego					
	Poprawa i popularyzacja aktywności fizycznej wśród mieszkańców poprzez odpowiednio przygotowaną ofertę sportową i dostosowanie infrastruktury do uprawiania różnorodnych dyscyplin sportowych					
	Współpraca władz lokalnych z organizacjami pozarządowymi na rzecz krzewienia kultury sportu i spędzania czasu wolnego					
	Wsparcie dla organizacji pozarządowych, Kół Gospodyń Wiejskich, OSP itp. w zakresie aplikowania o środki zewnętrzne oraz zapewnienia im możliwości podejmowania działań w budynkach użyteczności publicznej					
	Wykorzystanie istniejących budynków świetlic wiejskich do rozwoju					

kulturalno-społecznego mieszkańców poszczególnych sołectw

Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej gminy Kłobuck